

En Josep Ribas i Pich

morí el dia 4 de l'actual
havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Els seus fills Carme i Rossend, germans, germans polítics, nebots, cosins, la família tota, i la raó social **Ribas i Regás**, en recordar als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen que l'encomanin a Déu i se serveixin assistir demà, divendres, dia 18 de l'actual, a dos quarts d'onze del matí, a l'ofici-funeral que, pel bé etern de l'ànima del difunt, se celebrarà a l'església de la Casa de Caritat.

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1.

Telèfons números: 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E ESCULTURES

Ronda Uni-
versitat, 20

LOCAL

per a indústria, logaria, d'una superfície de mil metres quadrats com a mínim, i en lloc ben cèntric. Dirigir ofertes amb detalls i preus a P. A. núm. 67 LA VEU DE CATALUNYA

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 16 d'agost de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 764.4, 763.7, 762.3.

Termòmetre sec: 22.2, 26.0, 23.8.

Termòmetre humit: 17.1, 20.7, 20.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 58, 60, 69.

Direcció del vent: N., SSO., OSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 4, 7, 7.

Estat del cel: Quasi serè. Serè.

Classe de núvols: St.-K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 26.6; mínima, 20.6; mínima prop del sol: 19.0.

Oscil·lació termomètrica: 6.0.

Temperatura mitja: 23.6.

Precipitació aquosa, des de les set

del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període de 165 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcóbé.

Ahí, a les vuit del vespre fou auxiliat, al dispensari de la Universitat, Lluís Sales Guasch, de 60 anys, el qual presentava erosions i confusions de pronòstic reservat, ocasionades en intentar baixar d'un tramvia estant aquest en marxa.

Un veí del carrer d'Aragó denuncià que en tornar al seu domicili, a les vuit del vespre, es va trobar oberta la porta de casa seva, i a l'interior hi havia els mobles en desordre.

Pràcticat un reconeixement es va notar la falta, en un dels calaixos de la calaixera, de 150 pessetes i diversos objectes.

Fosfo-Glíc-Kola-Lectinat cura debilitat. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Al dispensari de Gràcia van auxiliar ahir al matí el nen de 9 anys Pere Maestro Expósito, habitant al carrer de Guillem Tell, núm. 41, al qual mossegà un gos, produint-li ferides al peu esquerre, de pronòstic reservat.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Un recader de Sabadell requeri els agents de policia perquè detinguessin dos subjectes, acusant-los d'esser els autors de la sostracció d'una petita caixa que contenia un parell d'arracades amb sis brillants i vuit diamants, evaluada en unes 1.750 pessetes.

Un dels citats subjectes es trobava reclamat com a suposat autor del robatori d'ornaments d'església efectuat a l'església de Sant Pere de les Puel·les el febrer últim.

JOIES VILANOVA Unió, 6

La matinalada passada el tramvia número 815 envestí violentment al carrer d'En Manso, cantonada al del Marqués del Duero, el carro de Molins de Rei propietat de Miquel Borràs, produint greus ferides al cavall i desperfectes al carro.

El carreter resultà il·lès.

Dimarts a la n.º, Josep Torres Poch, de 36 anys, que habita al carrer del Cid, núm. 4, caigué escales avall, produint-se ferides de pronòstic reservat al cap i a la cama esquerra. Fou curat a la casa de socors del carrer de Barberà i traslladat després a l'Hospital de la Santa Creu.

En la darrera sessió de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, es prengueren els següents acords: Enviar efusives felicitacions a la Secció Valenciana de Nostra Parla, per l'èxit de l'Assemblea darrerament celebrada; a l'Ajuntament de Barcelona i al regidor En Lluís Massot i Balaquer, per l'acord de publicar en català la «Gaceta Municipal», al primer, i al segon per ésser degut a la seva proposta; agrair als periòdics «Catllar» i «Catalunya literària» la publicació del seu cartell de propaganda; al «Gironès», la publicació de diversos articles; concedir diplomes de cooperació als senyors En Jaume Paloma, de Sabadell, pel desinterès i entusiasme demostrat pel IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya; En Carles Maestro i Ruiz, En Joan Sanges i En Josep Canela, pel gran nombre de socis que han portat a la nostra Associació; mirar d'obtenir un exemplar de «La Comèdia», de Dant, traduït per l'il·lustre Narcís Verdaguer i Cal·lis (q. e. p. d.); passar a la Comissió Tècnica la proposta del nomenament de professor efectiu de les Càtedres de Gramàtica Catalana de les Normals

de Lleyda, adquirir 25 exemplars del llibre «Anthologie des poètes contemporains», i felicitar el seu autor A. Schnceberger; obrir un concurs per a proveir una placa de mosso i enviar un sincer condol a la família del soci de Sabadell N'Antoni Miralles (q. e. p. d.).

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

Ha estat posat a disposició del Jutjat Francisc Garcia Garcia i Francisc Quiles Soriano, per haver intentat agredir a Antoni Bravo Vargas, i per amenaçar els agents de vigilància que els detingueren.

El fet va succeir al carrer del Marqués del Duero.

Bateries de cuina completes. Diferents composicions en alumini pur garantit. Preus baratíssims. Llorens Germans, Rambla Flors, 30.

Al carrer d'Aribau, l'auto número 8429 ha agafat el transeünt Ramon Bosch Climent, produint-li lesions de pronòstic reservat.

Al Camp de l'Arpa ha caigut del tramvia Esteve Caballé Caspi, produint-se lesions de pronòstic reservat.

Acusat d'agressió a força armada, ha ingressat a la presó cel·lular, el jove Enric Garcia Fuster, el qual causà una ferida a la mà al guàrdia civil Antoni Meseguer, en procedir a la seva detenció a l'estació de Vilanova, d'aquesta capital.

Ha quedat a disposició del capità d'infanteria don Manuel Fe Llorens, jutge d'aquesta Capitania general.

-Sangrà Pelayo, 11 T. 1478 A. Lavabos

El procurador dels Tribunals don Ramon M. Ribé, en representació del president d'aquesta Audiència territorial, don Francisc Alvarez Vega, fill d'Extremadura, ha presentat una denúncia al Jutjat contra l'escriptor S. V., el qual publicà en un diari d'aquesta ciutat, un article injuriós per als naturals d'Extremadura.

Banyera, Escalfador i Lavabo. 428 pessetes. Quartos de bany en gres i porcellana (Tayfors). Lacomà Germans, Passeig Sant Joan, 44.

La Caixa d'Estalvis de Barcelona, durant l'última setmana, ha ingressat 782.583 pessetes procedents de 4.427 impositors, essent 391 el nombre de nous impositors.

S'han satisfet per 1.765 reintegres, 566.345 pessetes, i per a la compra de valors per compte de 22 impositors, 3751 pessetes.

Total, 1787 reintegres i 600.106.45 pessetes.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Vida religiosa

Avui, Sants Jacint, confessor; Lliber, abat, i Santa Juliana, màrtir. — Demà, Sant Agapito, màrtir, i Santa Elena, emperadriu, vídua.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Agustí. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a l'església de Religioses Misioneres Eucarístiques de Maria Immaculada (carrer de València, passatge).

La missa d'avui: Sant Jacint, color blanc. — La de demà: Quart dia de la infra octava de l'Assumpció, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Desemparats, al Pi, o a Sant Agustí. — Demà, Nostra Dona de l'Esperança, a la seva església.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Lluís Gonçaga. — Demà, Torn de Sant Ignasi de Loiola (a la parroquial de Sant Martí).

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Nostra Dona del Sagrat Cor de Jesús, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Santa Gertrudis i Santa Brigida, a la mateixa capella.

Solemnes cultes que la Confraria de Sant Magi celebrarà aquest any en honor del seu Patró i protector a l'església del Relat Monestir de Santa Clara d'aquesta ciutat.

Dissabte, 19 del corrent, festivitat del Sant Màrtir, al matí se celebraran misses: a dos quarts d'onze, es cantarà la major, amb música; panegiritzant les glòries del Sant el reverend Eduard Roman, Pyre, essent oficial el capítular d'aquesta santa església i director de la Confraria. En Josep Gasia. Durant l'Ofertori es presentarà a la veneració dels fidels les santes relíquies.

Després de l'Ofici es resarà una missa a intenció dels devots que han contribuït amb llurs almoines a aquestes solemnes funcions.

A dos quarts de set de la tarda es cantarà, per un nombros chor, amb acompanyament d'orgue, el Sant Rosari; acabant el dit acte amb l'adoració de les santes relíquies i el cant dels Goigs del Sant Màrtir, tal com s'efectua a Tarragona, en la seva festa tradicional.

Dilluns, 21, volent la Confraria elevar les seves oracions al Totpoderós per a l'etern descans d'aquells que formaren part de la dita Confraria, se celebraran tres misses: a les vuit, a dos quarts de nou i a les nou.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Josepa San Juan i Elorza de Ribó. Ha mort a l'edat de 40 anys. Avui, a dos quarts d'onze, Diputació, núm. 162, Parròquia de Sant Josep Oriol Cementiri Nou.

Na Filomena Guerrero i Crespià, vídua de N'Enric López. Ha mort a l'edat de 71 anys, Avui, a les deu, Sant Pere, 115, Badalona.

De les vuit a dos quarts de nou sortiran cotxes de la Plaça de Catalunya, cantonada al carrer de Fontanella.

FUNERALS

En Josep Ribas i Pich. Morí el 4 de l'actual. Demà, a dos quarts d'onze, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

Na Dolores Arriye i Monroig, vídua d'En Bonaventura Navarro i Guja. Ha mort a l'edat de 77 anys. Enterrada ahir a la tarda al Cementiri Nou. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Francesc de Paula.

La senyoreta Maria Tous i Ral. Ha mort a l'edat de 30 anys. Enterrada aquesta tarda. Avui, funerals a la Tinència de la Santíssima Trinitat de Sabadell.

Na Maria del Pilar de Giroella i Vehí. Avui, a dos quarts d'onze, funerals al temple de Pompeia.

En Joan Vidal i Ferrando. Morí el 8 de l'actual a l'edat de 63 anys. Demà, divendres, missa, a les deu, a la parroquia del Masnou.

Surten trens de l'estació de França a les 8, 9 i 9'45.

En Joan Fontanillas i Roca. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Jaume.

ANIVERSARIS

N'Enric de Càncer i de Sobies de Falguera i de Cardenyas i la seva muller Na Maria Teresa Cuello i de Fortuny d'Abadia i de Sanromà. Moriren, respectivament, el 16 d'agost de 1921 i el 5 de novembre de 1919. Avui, missa, a Tàrraga, i a les deu funerals a l'església de la Casa de Caritat de Barcelona.

El P. Lluís Maria de Valls i Riera. Morí el 17 d'agost de 1921 a Viladrau. Avui, dijous, de les deu a les dotze, missa a l'altar del Sagriment de la parroquia de la Concepció.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

Na Francisca Badó i Roura, vídua d'En Ramon Gabarró. Ha mort a l'edat de 75 anys. Enterrada ahir tarda al Cementiri de Les Corts.

Na Visitació Sierra de Bergadà. Enterrada ahir al matí al Cementiri Vell.

Bisbat

PIUS XI I LES LLUITES INTERINES D'ITALIA

La setmana passada, el Papa Pius XI dirigí als bisbes d'Itàlia una lletre apostòlica que ha produït vivíssima commoció d'afecte patriòtic i de sentiments cristians. Després de resumir amb expressives frases la situació ruïnosa de tota Itàlia, diu el Sant Pare: «La sublim missió de pau i d'amor que el Redemptor Diví ha volgut confiar-nos en temps tan angulosos, i junt amb ella aduoc el congènit sentiment de la caritat de pàtria nobilitat, no pas extingit, per la universalitat del nostre ministeri pastoral, no ens consent restar silenciosos, ni un instant més, en front de tan dolorós espectacle. Pugui aquest orit de pau ésser recollit per tots els nostres fills d'Itàlia!».

Parla S. S. dels estralls que en tots els ordres la guerra ha causat arreu del món, i especialment a Itàlia, i diu: «En molts s'es condormit l'horror natural a la sang vessada. Veiem multiplicar-se les faccions, i cada dia asprejar-se més els ànims dels combatents, arribant ara els d'una després els de l'altra part a sanguinolents assalts, amb un interminable seguit de represalles que destrueixen tot consorci de vida social. D'ací vénen immensos danys, tant respecte a l'exterior per la minva de prestigi, com a l'interior, sia en l'ordre material, econòmic i financer, sia en l'ordre moral i religiós, amb què anirà unita, si a temps no s'hi posa oportú remei, una inevitable decadència intel·lectual. Tals són les conseqüències d'aquesta guerra fratricida, la més oposada als principis elementals de la civilització cristiana, com també al geniu esperit de la caritat divina, que és l'essència del catolicisme».

S'estan el Papa a assenyalar l'únic camí i els mitjans indispensables si hom vol assolir la tranquil·litat de l'ordre social i la prosperitat del bé públic, que es redueixen al regnat dels principis cristians, i recorda als bisbes que un dels més urgents deures del llur ofici pastoral i un dels principals objectes de les llurs constants pregàries ha d'ésser la tan sospirada pacificació dels esperits, acompanyant en ells aquelles paraules que l'Església aplica a cada un dels pastors de pobles: «In tempore iracundiae factus est reconciliatio».

—S'acaben de rebre els números 163 i 164 de «Resena Eclesiàstica», publicació mensual de l'Associació d'Eclesiàstics de Barcelona, contenint el següent interessantíssim sumari:

«Luis Carreras, Los Centenarios. El culto de la santidad (conclusión). José Tarré, Las sesiones del Congreso Eucarístico de Roma. I.

Vicente Píera, Eficacia apologética de la Liturgia.

Miguel S. Caralt, La China. Documentos Pontificios.—S. Congr. Concilio: Sobre el derecho de sepultura que compete al Cabildo Catedral de Diano (Salerno).

Resumen de Acta Apostolicae Sedis. Ramón Eljarque, Examen de libros.—La conversión de los judíos i el fin de las naciones, por el Dr. D. Teodoro Martín, dean de Salamanca.

Bibliografía literaria.—«La Paraula», d'Ivon l'Escop.—«Refrancero pedagógico», por D. Rufino Blanco.—«Folleto pedagógico», por el P. Ramón R. Amado.—«Nuevo devocionario» de

S. Antonio de Pádua, por el P. Samuel Eiján, o. f. m.—«Los trece martires de S. Antonio», por idem.—«La Paidología y su historia», por D. Rufino Blanco.

Ricardo Aragón, Crónica general. Cancioner popular de Catalunya.—Concurs: Any de 1922.

De nuestra Asociación.—Sesiones generales de 19 abril i 26 mayo de 1922.—Socios nuevos.—Socios difuntos.»

—La Iniciativa Xavier, Institut Misisonal per a la Xina, Templaris, 12, Barcelona, ha convingut el programa de la festa misisonal que se celebrará al cim del Tibidabo. Consultades diverses societats catòliques de Barcelona, s'ha fixat el dia 8 d'octubre per a la celebració.

A les nou del matí es batejaren amb solemnitat els xinesos catecúmens que el P. Caralt va catequitzar per Barcelona; a les deu, «Missa d'Angels», sense collecta, cantada pels romeus assistents; acabat el Sant Sacrifici de la missa, podran expandir-se lliurement pel cim de la dita muntanya; a dos quarts de tres, es procedirà al sorteig dels objectes donats per a aquest fi; a les tres, cançons pels orfeons, parlaments evangèlics a l'altre lliure, lectura de les conclusions preses per l'organització de la «Iniciativa», i cant de l'himne de la jornada misisonera. Els bitllets de la rifa podran ésser al mateix temps invitatons a la festa, els quals poden adquirir-se al preu de 0'25 cèntims.

La Junta Directiva farà tots els possibles per adquirir una reducció en els bitllets del funicular.

Festes Majors

AL GUINARDO

Programa de les festes que farà l'Associació de Propietaris i Veïns del Guinardó durant els dies 18, 19, 20 i 21 d'agost:

Dia 18.—A les deu de la nit, funció teatral a càrrec del quadro escènic de l'Associació, que dirigirà el primer actor En Pere Casals. Es posarà en escena la comèdia en quatre actes, d'En Pous i Pagès, «Senyora avia vol marit».

Dia 19.—A les deu del matí, repartiment, per les senyores de la Junta de la Secció de Beneficència i la Junta de Festes, de bons en metàl·lic als pobres de la barriada.

Nit, a les deu, primer ball a l'envelat aixecat per don Josep Comas, de Girona, adornat artísticament, encanitat, il·luminat amb profusió de llums elèctrics i amb guarniments de jardineria. La reputada orquestra «Sureda» formada de gran nombre de professors, executarà un triat programa.

Dia 20.—A les deu del matí, solemne Ofici a la Tinència parroquial de Nostra Dona de Montserrat. El cor de l'Associació Montserratina i sota la direcció del mestre N'Agustí López, cantarà la Missa «Laudate pueri dominum», de D. Francesc Brunet Recasens, amb acompanyament d'harmonium i instruments de corda. Predicarà l'eloqüent orador reverent mossèn Martiní Bruguera, prevere, beneficiat dels Sants Just i Pastor de Barcelona.

A les onze del matí, segon i extraordinari ball a l'envelat, dedicant-se un ball exclusiu als fills dels senyors socis, i obsequiant la mainada amb un present.

Tarda, a les quatre, gran partit de futbol al camp d'esports d'aquesta barriada entre el tercer equip del F. C. Barcelona i el del Guinardó.

A les cinc de la tarda, gran concert a l'envelat, a càrrec de la «Schola Orpheonica», de Barcelona, dirigit pel mestre En Josep Allier, amb la cooperació de la cantant Na Elisa Gallinat; ballets populars per l'Esbart de Dansaires «Patria» (secció de la S. O.) i acompanyaments per l'orquestra-cobla «Sureda».

Nit, a les onze, ball de gala a l'envelat.

Dia 21.—A les quatre de la tarda, gran funció de Putxinel·lis al teatre de l'Associació dedicada a la mainada de la barriada. A les cinc, audició de sardanes a l'esplèndida terrassa, executant el programa la cobla «Sureda». En els intermedis, engegada de focs japonesos i globus grocsos.

Nit, a les deu de la nit, engegada d'un gran castell de focs artificials als camps de sota la terrassa de l'Associació.

A dos quarts d'onze de la nit, concert a la terrassa en honor als senyors socis.

A les onze de la nit, grandíssim ball de cotillat a l'envelat.

Els esports

BOXA

Demà, al vespre, s'efectuarà al Parc la gran vetllada pugilista a base del combat tan esperat: Pere Saez-Joan Castañé, completant el programa els següents combats:

Primer: Camarasa, del C. B. C. i Harrys, del B. B. C.

Segon: Albrich, del B. B. C. i Arnau del S. B. C.

Tercer: Josep Salvany, del B. B. C. i Barnils, del S. B. C.

Quart: Pere Saez, del S. B. C. i Joan Castañé, del C. B. C.

CAMPIONAT DE REM D'EUROPA

Confirmant noves que avançarem ahir, els campionats suïssos de rem enguany tingueren lloc a Berna, emportant el títol, en el vuit la Societat Nàutica «Etoile», de Viena, en el quatre el «Reuss», de Lucerna, en el dos en couple el «Reuss», de Lucerna, en el dos en punt la S. N. de Gänova, i en el skiff el «Grasshopper».

Són aquestes, doncs, les que, en representació dels colors suïssos lluitarà a Barcelona per adjudicar-se els Campionats d'Europa de 1922. Aconseguiran obtenir per a llur país els èxits precedents, que tan esplèndidament assoliren els equips del «Grasshopper»?

La Mare de Deu d'agost

FESTES POPULARS

A GRACIA

Els Jocs Florals d'«El Artesano». Presidia el regidor senyor Tusquets en representació de l'alcalde, acompanyat a l'escala per l'oficial del Govern civil, d. A. Alfons M. Ovejero, en representació del senyor Martínez Anido, don Jaume Gavilans, l'ex-regidor senyor Laporta, el president de «El Artesano», don Amadeu Sala, i el Jurat, format per don Manuel Rocamora, president; don Claudi Omar i Barrera, don Lluís Tintorer i Mercadé, don Martí Revoltes Barullis, vocals, i don Enric Tio, secretari.

El mantenedor, don Manuel Rocamora, llegí un eloqüent discurs, enaltint Catalunya, la festa dels Jocs Florals i la llengua catalana, afirmant que el poble que no té ideals no té vida.

Fou molt aplaudit. El secretari del Jurat llegí una memòria donant compte dels treballs realitzats i el veredict del Jurat.

Seguidament es procedí al repartiment dels premis.

Guanyà la flor natural don Octavi Salter Soler, per una formosa poesia titulada: «La font de l'Amor».

Fou proclamada Reina de la festa, la bella senyoreta Maria Bassa i Carabon.

El primer accésit a la Flor Natural fou adjudicat a don Joan Porta Estany; el segon accésit, una poesia titulada «Epitafium» (en blanc), i el tercer, a don Manuel Valledesperas.

L'Englantina fou guanyada pel senyor Ribera Rovira. El primer accésit, per don Josep Fuster Mallofré, i el segon per don Josep Gomis Llambrás.

La Viola fou atorgada a don Segimon Torradella Dagà. El primer accésit a don Antoni Busquets Pons; el segon, a don Juli Vila Ortís, i el tercer a don Antoni González.

Guanyà el premi del Rei don Josep Puigades Truch; el de la infanta Isabel, mossèn Francesc Gay; el del governador, don Josep Maria Vidal Poma; el del bisbe, don Ramon Roig; el de l'Ajuntament, don Antoni Balasch; el de l'alcalde, don Joaquim Ayné Rabell, i el del tinent d'alcalde del districte, don Manuel Folch i Torres.

Els altres premis foren adjudicats als senyors don Salvador Borrell i Soler, don Felip Grauges i Camprodon, don Joaquim Noguera Oller, donya Carme Escoté, don Josep Ponsa, don J. Navarro Lacarte mossèn Lluís Pla, don R. Surinach Senties, don Jacint Laporta, don Pere Queraltó, don R. Torres Rossell, don Josep Granger, don Manuel Marinello, don Antoni Ollé Bertran, donya Remei Morillas, vidua d'Andreu; don J. Baucells Prat, don Vicens Andrés Llobet i don Josep Barbany.

La majoria dels autors premiats llegiren llurs composicions, essent totes molt aplaudides.

El senyor Tintorer llegí un eloqüent discurs de gràcies de don Jaume Novelles de Molins, que fou també molt aplaudit.

A la Lliga Regionalista

Dimarts a la nit, el nostre estimat amic el tinent d'alcalde, En Josep Nonell, va obsequiar amb un esplèndid lunch, de pastes, xampany i cigars havans, a tots els representants de les entitats que prengueren part a l'homenatge que se li va fer diumenge passat.

Hi hagué en aquelles sales una franca i simpàtica animació, fent-se, en les converses, manifestacions d'agraïment a l'encertada i justa actuació del tinent d'alcalde i s'acabà amb discursos entusiastes que obligaren al senyor Nonell a reagrair-los, pronunciant sentides paraules de bona companyonia, d'unió i d'entusiasme patriòtic, que foren molt aplaudides.

El tinent d'alcalde visitant carrers

La majoria de les comissions organitzadores de les festes dels carrers el van invitar i dimarts començà a correspondre a tan simpàtica invitació.

En acabar l'acte de la Lliga, acompanyat de don Gustau Gili, ex-regidor i president honorari, del secretari de la Tinència, senyor Esteve, i de l'auxiliar senyor Soler, de l'oficial de la guàrdia urbana, senyor Salameiro i altres amics, anà a visitar les ballades.

A la plaça del Sol, on hi ha un davassall de llum i de bon gust en l'ornamentació, i gracioses i gentils damiselles en nombre extraordinari, el senyor Nonell hi fou rebut amb gran afecte; al carrer de Torrijos (qui l'ha vist i el veu!), empal·lit amb banderes catalanes, i havent-hi xampanyes nenes que ballaven sardanes, col·garen de papereis al senyor Nonell, que fou, demés, obsequiat amb una copa de xampany. Els bons amics d'aquell carrer li feren grans demostracions de simpatia. Al matí una comissió de veïns i damiselles anà a la tinència a fer-li el present d'una magna rosella amb llacada i endrega catalanes.

A la plaça d'En Rius i Taulet, també magníficament ornamentada i il·luminada i amb músiques i jovent ballant incansablement, el senyor Nonell també hi fou rebut amb gran simpatia i afecte per tots els concurrents.

Després pujaren, el senyor Nonell i acompanyants, a les balconades de la Tinència, des de les quals acabaren de presenciar aquell tan formós espectacle d'animació popular.

Ahir van seguir les visites.

La supressió de l'Autonomia Universitària

L'Associació Catalana d'Estudians ha publicat la nota següent:

«Algú haurà estranyat que l'Associació Catalana d'Estudians no hagi aplegit la seva protesta a les que continuament es dirigeixen al Govern d'Espanya pel seu atropellament a l'autonomia Universitària. El nostre silenci té la seva justificació: estem segurs de la inutilitat de la protesta; no tenim cap esperança de què un ministre espanyol escolti les raons de la col·lectivitat escolar catalana.

El nostre únic deure, després de la disposició del senyor Montejó, és el de recordar a tothom, singularment als catedràtics que aspiren amb un suau col·laboracionisme a la catalanització evolutiva de la Universitat de Barcelona, la nostra posició de sempre. Cal que la Universitat sigui remoguda per un ideal nacionalista: hem de fer dels nostres centres d'ensenyament la fons d'una cultura ben catalana.

L'únic interès que per a nosaltres tenia el Decret d'En Silió, derivava de l'avinentesa que oferia a la Universitat barcelonina d'agafar una fessomia pròpia, és a dir, de catalanitzar-se intensament. Avui la disposició capriciosa d'un ministre d'Instrucció ens tapa aquesta escolta. Ni ens ha sorprès ni ens ha indignat. Una vegada més haurem de fer una crida als estudiants, als catedràtics, a tots els catalans que gaireixen per una cultura catalana, demanant el llur esforç per a instaurar una Universitat nacional viva i forta, oberta a tots els vents de l'esperit, però fidel als ideals de la nostra raça. I caldrà també demanar l'esforç de tothom per enderrocar d'una vegada aquesta Universitat espanyola, que voldria ésser una fortalesa per a la dominació espiritual de Catalunya, i no és sinó una resistència a l'activitat de les nostres joventuts intel·ligents.»

Els Pomells de Joventut

S'ha publicat la següent al·locució: «Per l'amor del bon Déu i de la nostra Pàtria. — Esparraguerins devots de la Moreneta!»

Aviat farà un any que, en la nostra industriosa vila, varen constituir-se les simpàtiques agrupacions dels Pomells de Joventut, les quals, seguint les normes del seu preclar fundador En Josep Maria Folch i Torres, van treballant silenciosament per l'enaltiment de la Pàtria i per la cristianització de la joventut, deu abundosa i sana de la Pàtria del demà.

I, desitjant els Pomells de Joventut celebrar el cap d'any de la seva fundació amb un acte que correspongui al seu lema, i, ensem, que en quedi memòria perdurable, fa temps que acaricien la idea de construir un altar a Nostra Senyora de Montserrat, Patrona de Catalunya i Consellera dels Pomells de Joventut, n'esperen l'aprovació i cooperació de tots els esparraguerins.

La vila d'Esparraguera, qui confia, dament reposa als peus del Palau de la Regina de Catalunya i sota la protecció de la qual veu florir les seves arts i estendre les seves indústries, encara no li ha vestit un altar en el seu grandíssim temple parroquial.

Però d'això no en volem fer retrat als nostres avant-passats, els quals ja feren prou de construir el majestuós temple i amb la seva sang el consagraren, defensant-lo de les urpes de l'àliga napoleònica.

A nosaltres, a la generació present ens correspon embellir-lo, acabar-lo aquest temple, donant a propis i estranys un alt exemple de generositat i d'espiritualitat, en l'època actual en que l'avàrdia i la matèria domina el cor de molts homes i de la societat.

Els Pomells de Joventut d'Esparraguera que saben que no són sols a defensar i guardar els furs de la Religió i de la Pàtria, conviden a tots els feliços, rics i pobres, a aquesta empresa, esperant que, amb la valerosa cooperació de tots, podrem vestir a la nostra Consellera i Mare un altar que no desdigni de la sumptuositat del temple i faci honor a la trodició artísticoreligiosa de la vila.

Esparraguera, 6 d'agost de 1922.

El Comitè executiu. — President, reverend mossèn Joan B. Viaplana; vocals: En Domènec C. Canals, En Domènec Munianer, N'Adolf Rius; pel Pomell «Nissaga del B. Castellet»: Na Maria Camps, N'Elisa Romagosa, N'Euàlia Balaguer, pel Pomell «Garba d'Or»: tressorers, En Bonaventura Crusells i Na Faustina Monné; secretari, Mn. Francesc X. Grierà.

Nota. — S'admeten donatius a casa dels senyors tressorers, a la Rectoria i a la casa Domènec Canals.»

CAMISERIA

Rodríguez i Ferrer

Boqueria, 38

Nous models de corbates

Pedid las
TABLETAS, BAYER de ASPIRINA
solamente en el empaque original con
la faja encarnada.
llevando la inscripción:
Fabricación especial para España.

Acreditadas en
casos de gripe,
dolor de muelas, neuralgias, reumatismo y resfriados.

dolores de cabeza

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegramas i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 16, 2 tarda.

El cap del Govern, en rebre aquest migdia els periodistes, ha rectificat el que un periòdic ha dit respecte la suposada actitud antiespanyola dels francesos al Marroc.

—Precisament— ha afegit— acaba de dir-me el general Burguete que es nota un major concurs a la nostra societat en la zona francesa.

Ha negat el Sr. Sánchez Guerra que existís cap ressentiment entre el Govern i l'Alt Comissari i que aquest hagi demanat permís per a realitzar unes operacions, i que el permís li hagi estat negat.

—Quan el general Burguete marxà a l'Àfrica porta instruccions concretes, i suficients, que el deien, no obstant, amb la natural llibertat de moviment.

Ha negat també el senyor Sánchez Guerra que el senyor Pintés li hagi escrit, ni tenia per què fer-ho, ja que tots els dies han estat en comunicació.

Ha confirmat el president que demà farà la seva anunciada visita a Corrués.

—Publicarà la «Gaceta» el Decret?— li han preguntat els periodistes.

—La «Gaceta» no publicarà res, — ha contestat — ja he dit que el Govern no admetia ni condicions ni terminis. Sols es va comprometre a estudiar les peticions de l'acta del 31 de juliol, per a concedir aquelles que no facin precis el concurs de les Corts.

ELS CONFLICTES OBRERS

El ministre del Treball ha tornat aquest matí a Madrid del seu viatge a Palència.

A migdia ha rebut els periodistes, als quals ha manifestat que a Alacant s'havien tancat tres fàbriques de l'art tèxtil.

Malgrat això, el governador civil d'aquella província continua les seves gestions per aconseguir la solució del conflicte.

Ha afegit el senyor Calderón que a Bilbao continuen entrant els obrers al treball.

Respecte el locat del ram de la fusta a Madrid, ha manifestat el ministre del Treball que el governador civil s'oferi a fer a les dues parts litigants, per si estimen oportuna la intervenció del Govern.

Sembla — ha afegit el senyor Calderón — que ni uns ni altres desitgen que intervingui el Govern.

També ha dit el ministre del Treball que s'ha plantejat a Lleida una vaga d'obres de la Canadenca.

Ha acabat la seva conversa amb els periodistes el senyor Calderón mostrant-los l'expedient de les Compagnies elèctriques, demanant l'elevació del preu del fluid, i dient que l'està estudiant per a resoldre en justícia.

LA DENÚNCIA DELS PROFUGS

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» corresponent al dia 15 de l'actual publica una Reial ordre amparant una altra de 5 de maig últim, per la qual es disposa que els soldats que presten servei a l'Àfrica que denunciïn l'existència i on es troba un profug, retornin a prestar llurs serveis a la península o siguin llicenciats si porten més d'un any de servei a files.

Així s'estava efectuant abans dels successos de juliol de l'any anterior, en virtut de la Reial ordre del dit Ministeri de setembre de 1919, que torna a ésser posada en vigor, amb la qual cosa els soldats que presten servei a l'Àfrica poden trobar un benefici d'importància en cas que l'Estat, ja que els profugs denunciats i agafats serveixen més temps que els del corpus ordinari.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

D'instrucció pública: — Reial ordre disposant que es reproduïxi íntegra la Reial ordre de 16 de novembre de 1917, per la qual s'anunciava a concurs de trasllat la provisió de la plaça de professor numeraria de Labori i Economia domestica vacant a l'Escola normal de Mestres de Madrid.

Una altra disposant que es donin les ascensions d'escala i que els professors numeraris de l'Escola d'estu-

dis superiors del magisteri, que s'assemblen, passin a ocupar en l'escalat els números que s'indiquen.

Una altra disposant que s'organitzi el curs de dibuix per al proxí any econòmic de 1922-23.

Reial ordre del ministeri de Foment nomenant professor auxiliar de l'Escola especial d'enginyers de mines a don Josep Alfaro Cortón.

Una altra ídem ídem professor de Metal·lúrgia general de l'Escola especial d'enginyers de mines a don Eustaquí Fernández Miranda i Gutiérrez.

Una altra resolent instància de don Rafael Sánchez Romero sollicitant que s'afixi la prohibició d'importar bestiar porquí de la zona del protectorat al Marroc.

AVIS

La Legació de la República txecoslovaca a Madrid posa en coneixement dels interessats que a tota persona que hagi sol·licitat el visat del passaport per al dit país i presentat un certificat del metge acreditat de que és dirigible a qualsevol balneari txecoslovac se li farà una rebuixa del cinquanta per cent en el cost del viatge.

LES AIGÜES DEL SEGRE

Saragossa. — Els propòsits de França d'emportar-se les aigües del riu Segre, que neixen al Pirineu francès, crea a Espanya un greu conflicte, per les grans indústries de la província de Lleida.

Es comenta desfavorablement aquest acord, ja que el riu Garona, que neix al Pirineu espanyol, les seves aigües van per França.

Per a estudiar l'assumpte ha marxat l'enginyer de la divisió de l'Ebre a entrevistar-se amb la comissió francesa perquè en el cas d'insistir a emportar-se les aigües del Segre, s'endugué el riu Garona envers Espanya, vessant-les en l'actual camí del Segre.

DE FOMENT. — LA SITUACIÓ POLITICA

Madrid, 16, 4 15 tarda. Una comissió d'enginyers agrònoms ha visitat el sotsecretari del ministeri de Foment, senyor Rodríguez de Viguri, per a demanar-li que es convoquin nous exàmens del dit cos.

El senyor Rodríguez de Viguri els ha contestat que no podia accedir a la petició perquè la «Gaceta» ha publicat ja la Reial ordre denegant-ho.

Parlant sobre la situació política, ha dit que no eren d'esperar esdeveniments fins que torni el Rei.

Si el monarca — ha terminat dient — tornés abans del dia 23, seria evident que hi hauria esdeveniments polítics.

LA DELEGACIÓ DEL TREBALL

El ministre del Treball ha estat visitat pel senyor Lerroux, qui acompanyava una comissió de la delegació del treball de Barcelona per a demanar que el ministre fixi les condicions del treball i facultats que s'atribueixen a la dita entitat.

ARRIBADA

Aquest matí, procedent de Ceuta, ha arribat el sotsecretari d'Instrucció pública, senyor Castell.

LA TRAGEDIA DEL JALIFA

Des de Tetuan comunica un periòdic una informació sobre una tragèdia que es diu ha esdevingut al palau del Jalifa.

A aquest se'l nota en l'última pasqua de l'anyell molt desmollorat.

S'atribueix a que intentaren emmalenir-lo utilitzant anisme.

La seva esposa favorita, que menjava sempre amb ell, fou la primera a trobar-se malament, morint.

Si bé el Corà prohibeix fer l'autòpsia als cadàvers musulmans, la feren els metges espanyols, trobant-hi restes de melzines.

A conseqüència d'això, el Jalifa, cridà el cuiner i el personal al seu servei, oferint-los grans recompenses si descobrien els autors de l'emmetzinament.

No s'aconsegui res.

En la conseqüència, el cuiner fou empresonat, sotmetent-lo a un interrogatori violent, sense aconseguir res. El martiritzaren, bastonejant-lo brutalment, fins a matarlo.

Els restants servidors de la cuina foren empresonats.

Des d'alehores el Jalifa no prova

cap aliment sense que n'hagin menjat primers els animals i després, els esclaus.

El periodista exalta el Govern a veïllar per la vida del Jalifa.

Això es recull a títol d'informació, per no estar la notícia confirmada.

EN ROMANONES

Sant Sebastià. — El comte de Romanones, invitat pel director de «A B C» esmorza ahir a la «Villa Esperanza», residència d'estiu dels senyors Luca de Tena.

El comte de Romanones ha dit que no tenia cap participació en la campanya empresa pel «Diario Universal» a favor del general Beranger.

Té un elevat concepte del dit general, però creu que la seva gestió al Marroc fou equivocada.

El cabdill del partit liberal empenydrà el seu projectat viatge a Suïssa el pròxim diumenge.

Es proposa estar de tornada en el mes de setembre.

LA FERIDA

DEL COMANDANT ARANDA

Tetuan. — Ha arribat a la plaça el comandant d'Estat Major don Antoni Aranda, ferit ahir a la tarda mentre aixecava un plabot a les immediacions del camp enemic.

El ferit ingressà a l'hospital, essent visitat per nombrosos caps i oficials, els quals acudiren a interessar-se pel seu estat.

Ha manifestat el comandant Aranda que en unió d'un tinent ajudant i dos oficials es trobava ahir, a les cinc de la tarda, a les proximitats de Akarrax aixecant un plabot.

Acompanyava, els oficials, donant escorta, una companyia de regulars, la qual presta els seus serveis a curta distància.

Inesperadament, des d'unes bardisses, un petit grup de moros, que, sens dubte, estava a l'aguait feia bastant temps, va fer una descàrrega.

El comandant va caure a terra, i aprofitant la sorpresa, els moros intentaren atansar-se i agafar-lo, però els oficials que l'acompanyaven dispararen llurs pistoles, donant temps que arribés una companyia de regulars, la qual carregà amb rapidesa i energia sobre l'enemic, dispersant-lo.

Al lloc del succeís es van trobar dos fusells que abandonaren els moros en llur fugida.

El ferit fou recollit immediatament pels oficials que l'acompanyaven, els quals improvisaren una litera, conduint-lo, amb tota mena de precaucions, al campament proper.

L'Alt Comissari s'ha interessat molt per l'estat del ferit, el qual es troba molt greu.

Es treia que la ferida era mortal de necessitat, per travessar-li el ventre, però el projectil no ha causat grans destroces.

Els metges confien salvar-lo.

L'agressió ha donat motiu a que s'intensifiquin els serveis de vigilància a les carreteres i camins.

DE PORTUGAL

Lisboa, 16. — Ha estat nomenat comissari de Proveïments el capità Josep August Costa.

El representant de Portugal a Viena senyor Vierge Simoes ha permuat amb el representant portuguès a Berlín. — Havas.

DE PRESONS

Madrid, 16, 5 15 tarda.

El Director de Presons ha anunciat que el dijous es reunirà la junta de la comissió assessora de llibertat condicional.

Referint-se després a la notícia circulada anunciant que anava a establir-se en el cos de Presons el torn d'ascensos per mèrits, ha manifestat que encara, que oportunament es desmentí, insistia a desmentir-la.

Ha afegit que d'aquí pocs dies es reunirà a Santander amb el senyor Ordoñez i farà una visita d'inspecció als establiments penals de Santodía, i en especial al penal de Dueso.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — El cuirassat «Alfonso XIII» ha fondejat, després de bombardejar la zona de Suani i Tavia, en la part occidental del cap Ouliles, prop de la casa del Regent.

Prop de Sidi Dris, en l'ensenada de Betoya, l'enemic disparà amb un canó Krup de 9 centímetres, que feu blanc a la caseta d'observació, sota

el pont de popa, on s'havia instal·lat l'oficina de l'estat major de l'esquadra.

L'explosió causà avaries a dues màquines d'escriure, ferint els trossos a un escriptor de marina que treballava en aquell moment, encara que la lesió no té importància.

El cuirassat respongué a l'agressió, desferint el poblal i el moraba de Sidi Dris, i arribà a aquest port sense més novetats.

Un nombre grup de moros s'acostà al campament de Dar Dris disparant a les forces. Entre tant, altres grups incendien els rastrolles propis al campament.

En persecució dels agressors sortiren del campament dos carros d'assalt amb infantaria i ametralladores que aconseguiren dispersar els atacants.

NOTES DE TETUAN

Tetuan. — Ha celebrat l'Alt Comissari una llarga entrevista amb el secretari general López Ferrer.

Rebé moltes visites.

S'assegura que el general Burguete marxarà aviat a Melilla per a dirigir personalment les operacions que es van a reprendre en aquella zona.

L'Alt Comissari ha tornat molt satisfet de la seva visita a Melilla i al camp d'operacions, després de deixar col·locats totes les files i donar les oportunes ordres per a quan s'estimi prudent realitzar el moviment.

De les columnes mòbils, dotades de tots els mitjans d'acció, n'ha tret excel·lent impressió.

A Dar Dris ha visitat una concentració de forces de 20.000 homes i de totes les armes.

Celebra conferències amb Abd-el-Kader i el Mizzian, i amb tots els caps i caïds de la zona.

Es diu que com a conseqüència del moviment de les nostres columnes, l'enemic ha remogut també les seves forces i que té uns 5.000 fusells davant les nostres posicions avançades.

Es quasi segur que com a conseqüència de les conferències ja celebrades s'implanti el protectorat a Guelaya i Quedana.

A aquestes actes hi donarà gran solemnitat. Amb aquest motiu hi haurà festes i es correrà la pólvora. Se celebraran banquetes a l'estil del país.

EL TERÇ ESTRANGER

Madrid, 16, 6 15 tarda.

El cap del Terç estranger, senyor Millán Astray, abans d'empendre el viatge al Marroc manifestà a un periodista que estava veritablement emocionat per les proves d'afecte que rebé del Rei quan estigué a Santander.

allotjat al Palau de la Magdalena, on estigué representat tot el Terç: en representació dels caps, jo; en la dels oficials, el valent capità Ortiz de Zaraté; en la de les classes, el meu sergent secretari, i en la de les tropes, el meu ordenança.

Les frases d'afecte que he oït de llavis del Rei i les atencions rebudes constitueixen per a mi un veritable timbre de glòria.

—I les conferències anunciades?

—No han estat necessàries. La reclusa ha anat molt bé. Cada dia rebo telegrames en els quals se'm dona compte de noves inscripcions. Estic tranquil i segur que s'incorporaran al Terç elements que augmentaran l'efectivitat de les tropes del meu comandament. Avui crec que podré organitzar una nova bandera.

L'AGIÓ NAVAL

Melilla. — Han sabut, segons es diu, per a bombardejar la costa d'Alhucemas, el cuirassat «Alfonso XIII» i el creuer «Cataluña».

NOTICIA INEXACTA

Tanger. — S'ha propagat aquí, intencionadament, i amb els propòsits que són de suposar, la notícia que el Mokri ha vingut a preparar la visita del Soldà, que vindria aviat per a fer acte d'afirmació de la seva sobirania.

Es pot assegurar que la notícia és completament inexacta.

FOC

Sevilla. — A les nou de la nit es declarà un incendi en una fàbrica de tífes del carrer d'Arriyan.

El foc destruí tres naus de l'edifici. Si bé el servei de bombers acudí ràpidament, no es pogué combatre el foc amb eficàcia en els primers moments per deficiències del material.

El foc es propagà a una sala de

ball del costat, cremant-se la taulada i la cantina.

No hi hagué desgràcies personals. Les pèrdues són de gran consideració.

DESGRACIA

València. — Una moto acupada per quatre amics que tornaven a València pel camí del Grao, topà contra un carro, resultant mort Jesús Janyal i ferit greu, Felip Aragón.

EL CONFLICTE TEATRAL

Madrid, 16, 8 30 nit.

La companyia Guerrero-Mendoza, que es troba actualment a Gijón, treballant al Teatre Indurra, suspèn demà el treball, obeint instruccions de la Societat d'Actors i Sindicat d'Actors.

El president del Sindicat d'Actors, senyor Meana, ha dit que a Sant Sebastià s'han celebrat importants conferències entre les senyores Muñoz i Armiches, d'una part i els empresaris que allí estan estudiant, de l'altra.

Sembla que els empresaris d'Espanya no apolien al senyor Fraga.

Hi ha, de moment, dificultats per a reunir l'Associació d'empresaris, ja que la majoria d'aquesta es troben a les platges. Per això l'Associació no ha pres, en vista de l'actual conflicte, cap acord; però l'opinió de molts empresaris és adversa al senyor Fraga.

Els empresaris celebraran una reunió el primer de setembre. En aquesta reunió s'adoptaran acords d'importància, i és molt possible que el senyor Cadenas, fonamentant-se en que les seves moltes ocupacions no li deixen temps lliure per a atendre el càrrec, dimittirà la presidència de l'Associació, que, segons sembla, presind com a arrendatari dels locals, teatral a Madrid.

A última hora de la tarda s'ha tramès als diaris la següent nota:

«Estudiats detingudament pels presidents de la Societat d'Actors espanyols i Sindicat d'Actors els contractes establerts entre el senyor Fraga i les companyies Díaz de Mendoza i Pérez de Vargas, han acordat que aquestes companyies compleixin aquests contractes, que es refereixen solament als dies que queden d'agost, vist que en ells el senyor Fraga no apareix sinó com arrendatari dels locals, tenint fiances en son poder que representen una respectable quantitat i que amb la suspensió de representacions es perjudicaria notablement tant a les empreses com als actors i autors.

Terminats aquests contractes quedarà en absolut, per desig exprés d'autors i actors i per ordre terminant dels presidents, prohibida tota actuació teatral en els teatres del senyor Fraga o en els dels empresaris que facin causa comuna i fins a nova ordre».

El conflicte del ram de la fusta

Madrid, 16, 9 15 nit.

Demà es reuniran els obrers afectats pel locat, a la Casa del Poble. No tenen assenyalats per endavant assumptes per a deliberar.

La reunió es reduirà, segons han dit avui, a un canvi d'impressions sobre el desenvolupament del locat.

D'ahir a avui no ha passat res digno d'anotar-se.

Se sap que una companyia de Madrid, en vista de l'atur en algunes fàbriques madrilenyes, es dirigeix a una casa d'Aranjuez sol·licitant envassos. En aquesta casa no han atès la sol·licitud.

Els obrers han dit aquest matí, que ells mantindrien una actitud tranquil·la.

No hem provocat el conflicte — diuen — i per tant, no ens correspon a nosaltres intentar resoldre'l.

Esperem que ens avisaran i que ens avisin anirem a totes les converses que puguin dur a una solució digna. Mentre aquesta no arribi, nosaltres seguirem resistint.

Resistirem amb el concurs dels companys que fins a la data continuen treballant.

Fins ara no s'han tancat altres fàbriques ni se n'ha obert cap de les tancades.

El conflicte, doncs, es manté estacionat.

El ministre del Treball ha celebrat avui una conferència amb el governador civil, per a veure de solucionar el «fraut»; però com que ni als patrons

ni els obrers, estan disposats a acceptar la intervenció oficial, el senyor Calderón declina tota responsabilitat. Si aquells insisteixen en llur actitud i reclamen l'assistència oficial, serà el governador civil qui primerament hi intervingui com a delegat de l'Institut de Reformes Socials, i si aquest no aconseguia trobar la solució, aleshores hi intervingrà el ministre del Treball.

Els patrons del ram de la fusta insisteixen que el locat és un exit.

EL GOVERN I EL COS DE CORREUS

Madrid, 16, 10'30 nit. Aquesta tarda hi havia a la Central de Correus escassa concurrència. Només eren a llurs llocs els ambulant d'expedició i els caps d'imaginació.

Entre tots tots els funcionaris que hi havia allí, eren objecte de vistes curioses les declaracions fetes aquest matí pel president del Consell, les quals han produït general disgust.

Les censures per al president del Consell i el Comitè executiu de la vaga, eren unànimes.

Es creu que havent-se publicat la notícia de que el difunt o el dimarts apareixerien a la «Gaceta» els decrets sobre Correus, i havent insistit el Comitè executiu en que els decrets estaven elgats, el senyor Sánchez Guerra bé podria haver ratificat això abans d'ara, en lloc de fer les declaracions d'avui assegurant que no té cap compromís amb els funcionaris de Correus.

LA SITUACIÓ POLITICA

Aquesta tarda han estat objecte de molts comentaris al Congrés i als clubs polítics, les paraules atribuïdes al subsecretari de Foment, senyor Rodríguez de Vique, sobre la situació política.

ACCIDENT AUTOMOBILISTA

En un autocamión anaven aquest matí diversos obrers pel carrer de Ríos Rosas.

Un d'ells, anomenat Artur Sánchez, de 55 anys, en intentar saltar a terra quan el vehicle estava en marxa, ha caigut amb tan mala sort, que s'ha produït algunes ferides a diverses parts del cos i probable fractura de la base del crani.

En gravíssim estat ha estat conduït a l'Hospital de la Princesa.

EL SOLDAT SALVAT

El soldat Miquel Salvat, que conduïa l'autocamión en el qual fou agredit el coronel Lasquetty, i morí amb ell, estava llicenciat.

El viatge en el qual ha mort, era l'últim servei militar.

Al dia següent havia de marxar cap a la Península.

NOMENAMENT

Ha estat nomenat oficial de sala de l'auditoria de Sant Sebastià, don Rafael Ariza i Vargas Machuca, que ocupa el número 22 de l'escala, i és el més antic dels aspirants.

IMPRESSIONS DEL MARROCC

Ha arribat aquest matí a Madrid, el diputat a Corts senyor Sarradell, el qual, com se sap, ve de recórrer la zona espanyola del Marroc.

Per al senyor Sarradell, en els moments actuals, més que d'altra cosa, el problema total del Marroc ho és de comprensió, de que el Govern es faci càrrec de la veritable situació, oblidant antics i persistents errors, i aprofitant les circumstàncies propícies dels rifenys per aconseguir una pacificació relativament estable.

Els presoners — afirma rotundament el senyor Sarradell — poden ésser rescatats en 48 hores, si el Govern es decideix fermament a fer-ho, i el rescat s'aconsegueixi sense minva de l'honor d'Espanya.

Assigura el senyor Sarradell que l'anar dels nostres actuals adversaris està perfectament preparat per a arribar a l'acceptació d'un protectorat veritat.

El mateix cabdill de la rebel·lió, Abd-el-Krim, arribaria a instar les negociacions de pau, amb la qual cosa quedaria assegurats alguns escrúpols, i és tan optimista el senyor Sarradell, que creu que Abd-el-Krim accedirà a la pau, apartament de la política marroquina, amb tal de tenir garanties de normalitat en el compliment de les estipulacions.

L'entusiasme podria quedar ocupat per tropes del Jalifa amb oficialitat espanyola, comandades per Castro Girona, per exemple.

No és tan optimista el senyor Sarradell en co que es refereix a les responsabilitats deduides de l'expedient Picaaso.

Com a conseqüència d'això, s'han obert nombroses sumaries, i és sospitós que els jutges instructors treballen activament per a reintegrar-se a la Península.

La manca de proves materials im-

deix ésser més explícit en aquesta matèria.

El senyor Sarradell visita, l'últim dia de la seva estada a Melilla, l'Alt Comissari.

Aquest es trobava aquell dia sota els efectes de la gran impressió que li produí la notícia de la mort del coronel Lasquetty.

El senyor Sarradell tornarà a l'Àfrica, d'aquí a uns quants dies, després que realitzi a Madrid algunes gestions.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROCC

El despatx de Guerra d'aquesta nit, diu així:

«L'Alt Comissari participa al ministre de la Guerra que segueix:

«S. A. I. el Jalifa ha visitat avui el poble de Rio Martín, on ha romàs poques hores, deixant una quantitat per als espanyols i musulmans pobres.

L'han acompanyat, amb el Gran Visir, el secretari general, delegat d'assumptes indígenes, generals Gómez Jordana i Castro Girona i comitiva respectiva.

Li ha retut honor la mehabla xerifiana.

La sortida del Jalifa ha produït excel·lent efecte, essent objecte de grans mostres de simpatia i respecte a la ciutat i al camp pels elements musulmans i europeus.

També em proposo que en un termini breu marxí cap a Melilla el Gran Visir, per a fer remesa, amb tota solennitat, al caid de Guelaya i els seus Jalifes, dels «dahirs» de nomenaments, per tal d'èsser ràpidament a la implantació del protectorat, que jutjo cada vegada més urgent com a base fonamental de la pacificació de la zona.

Sense novetat als territoris de Ceuta, Tetuán i Larraix.

Al territori de Melilla, la nit passada, fou atacat el lloc de policia establert a Hergada, per un grup de bandolers, que tingueren un ferit greu, que fou recollit per la policia, juntament amb un fusell Remington i bestiar que havien robat anteriorment els esmentats lladres.

Ha volat el grup d'esquadretes Avila, bombardejant nous grups de jaïnites «d'Harrich», observant molta gent i bestiar. No s'ha vist zoca a Telata, bombardejant-se un grup de jaïnites a «Sahara».

Remuntant el curs del riu Gani i en un lloc comprès entre l'esmentat riu i el mont Tifin i el Santuari de Xelagnezala, s'observaren grans concentracions de bestiar i gent, i que semblava celebraven un zoco, essent bombardejats.

Dos avions bombardejaren una concentració important establerta a la mateixa posició d'Annual, que fou dissolta i perseguida, bombardejant els pobles on es refugiaren.

Dues hores més tard, i per si haguessin tornat a reunir-se, donada la seva importància, sortí un altre avió, trobant la altra vegada reunida i bombardejant-la novament.

Tot el bombardeig ha estat molt eficaç.

El comandant general em comunica haver rebut notícies, encara incompletes, d'haver efectuat aquesta matí, la barca amiga de Beni-Said, l'ocupació d'unes comes a l'Oest de Timallat, per a protegir els nous sotmesos instal·lats en aquesta zona d'agressions dels enemics, i s'hi deixarà un lloc de policia ajudada per la barca amiga, havent-se agafat un canó que hi tenien emplaçat fa molt de temps.

Les columnes es mouen amb gran activitat a tots els territoris, per a donar la sensació del nostre poder, conèixer bé el terreny, perfeccionar la instrucció i practicar tots els serveis de campanya.

NOTA BURSATIL

Els cabals públics estan irregulars, i la partida de l'interior repeteix el seu preu anterior, de 70 per 100.

Tresors i Cèdules, fèrms.

Deis valors industrials es destaquen les accions ferroviàries, que són demandades, pujant el Nord un enter, i l'Alacant mig.

La moneda estrangera acusa mala disposició, influenciada desfavorablement pel fracàs de la Conferència internacional de Londres. Els francs baixen 95 cèntims; els suïssos, 50; els dòlars, tres i mig; les lliures, 35; els belgues, 90, i els marcs, 5. Les lliures no es cotitzen, però el canvi pot ser al voltant de 28'52.

ESTADISTICA POSTAL

Creiem interessant la publicació del següent resum de la correspondència de totes menes expedida per aquesta Administració Central durant els dies 11, 12, 13 i 14 del corrent, és a dir, després de la vaga, fins a normalitzar els serveis:

Certificats-carres. — Despatxos formals, 1.507; certificats, 64.543. Estafetes de canvi: despatxos formals estrangers, 1.374; despatxos formals pro-

vincies, 88; despatxos transit, 1.029. Total, certificats expedits, 19.764.

Certificats-impressos. — Sagues formals, 722; certificats expedits, 12.690. Certificats oficials. — 17.800.

Valors declarats. — Despatxos formals, 644; plects expedits, 3.798; objectes assegurats, 730.

Carteria. — Administració Central.

De l'interior, carres, 151.191. Península, carres, 187.014; urgents, 386; certificats, 12.904; impresos, 717.000. Total, 1.068.998.

Girs postals. — Girs imposats, 3.330, per 468.319'39 pessetes; girs pagats, 10.786, per 1.802.589'59 pessetes.

Correspondència ordinària. — Sagues formals, 6.801.

Avui el servei està normalitzat, i funciona regularment, quedant del passat moviment, només l'expectació davant la publicació dels Decrets que va prometre el senyor Sánchez Guerra, i que contenen les aspiracions del Cos de Correus.

LA COLLITA DE BLAT

«El Norte de Castilla» ha publicat una interessant informació la qual constitueix un avenç estadístic de l'actual collita de blat a Espanya referent als resultats quantitatius del conreu.

Assigna a Castella la Nova i Extremadura, 9.688.000 quintars mètrics; a Castella la Vella, 6.536.000; a Aragó i Rioja, 3.050.000; a Andalusia, 3.156.000; al país basconavarres, 1.297.000; a Catalunya, 1.679.000; 1.618.000 a Lleuant; a Astúries i Galícia, 493.000, i a les illes Canàries i Balears, 471.000.

El dèficit probable, suposant iguals les necessitats de la sembra i del consum és de 9.051.000 quintars mètrics, però com que les existències de blat vell són grans a les paneres, el dèficit real serà gairebé nul.

Jocs Florals de Sans

ANY XLVI

VEREDICTE

Flor-Natural. — Núm. 88. Plenitud.

Lema: Primavera.

Accésit primer. — Núm. 136. Rims de Mar. L.: Patria Fides Amor.

Accésit segon. — Núm. 116. Conhort. L.: Desig.

Premi del Casino de Sans. — Número 82. El Cant de Salomó. L.: Sànitat.

Accésit. — Núm. 111. Flors de Congest. L.: Hivern.

Premi de l'Orfeó de Sans. — Número 73. Miraculosa Solitud.

Accésit. — Núm. 62. Tinc l'ànima infantina. L.: Cançó d'infant.

Premi del Círcol de Sans. — Número 107. Sobre una roca mallorquina. L.: Sonets.

Accésit. — Núm. 138. Els ous de Tuixent.

Premi de la Joventut de Les Corts. — Núm. 169. Madrigals levantins.

Premi de la Joventut Nacionalista del Districte VII. — Núm. 65. Cant de Patria. L.: Inhono.

Premi de la Lliga de la Creu Coberta. — Núm. 97. Renegat. L.: Qui de sa patria renegui.

Premi del Casino de la Bordeta. — Núm. 23. El nin morint. L.: Com una llantieta.

Premi de l'Ateneu Democràcia del Districte VII. — Núm. 44. De la Catalunya llegendària.

Premi de l'Orfeó Renaixement. — Núm. 131. La sardana dels estels. Lema: Corona.

Premi de la Unió Esportiva de Sans. — Núm. 55. Himne al futbol.

Premi de la Penya Aspit. — Número 147. Cant a la vinya. L.: Sang nova.

Premi de Jonya Eugènia Casanova. — Núm. 87. Herois del treball. L.: Quadret.

Premi del Rector de Sans. — Número 68. La cançó de l'ermita. Lema: Sant Ramon.

Accésit. — Núm. 144. Lletanies a Madona Bruna.

Premi de l'Ajuntament. — Número 121. Per a tu és mon cor, gentil hostalera.

Premi de la Mancomunitat. — Número 91. El Repatriat.

Premi del senyor Valls i Pujals. — A una donzella que sempre riu.

Premi del marqués d'Alella. — Núm. 109. Sonets. L.: Triptic.

Premi del comte de Santa Maria de Sans. — Núm. 152. Natura. Lema: Triptic.

Premi de don Bonaventura Plaça. — Núm. 145. El vell pastor. L.: Placidesa.

Premi del senyor Vidal de Llobatera. — Núm. 149. Tristesa del novembre. L.: Pònia i els gnom.

Premi de don Tomas Boix. — Nú-

mero 177. Pregàries a cançons-Lema: Miscelània.

Premi de don Josep Gabarro. — Número 31. Mal d'enyor. L.: Mortal bes.

Premi de don Salvador Anglada. — Núm. 153. Epistola. L.: Es petita tan petita.

Premi de don Jacint Laporta. — No s'adjudica.

Accésit primer. — Núm. 86. De la vida rectoral. L.: Novel·leta.

Accésit segon. — Núm. 122. Proses ciutadanes. L.: Fills del meu album.

La festa se celebrarà al Teatre Cine Liceu de Sans, carrer de Sans, 96, el dia 24 del corrent, a les quatre de la tarda.

Els autors premiats es precis que acudint a la festa; cas de no poder assistir-hi, és indispensable que nomenin delegat apte per a llegir els treballs. En cas contrari s'entendrà que renuncien el premi.

Jurat qualificador: Guillem A. Tell Lafont, Mestre en Gal Sabat, president; Ventura Gassol, Xavier Gambús, Joaquim Ayne Rabell, vocals; Joan Porta Estany, secretari.

Govern civil

RECURSOS D'ALÇADA RETORNATS

Pel ministeri de Foment han estat retornats a aquest Govern civil els recursos d'alçada interposats pels industrials Antoni Alosa, Plaça de Sant Pere, 7; Salvador Peris, Ripoll, 9; Marcell Aitayó, Castanyes, 25; Angel Oliva, Horta, 44; Josep Coral, Castans, 31; Raimon Coronel, Amistat, 28; Joan Canals, Aguilà, 12; Josep Campos, València, 44; Josep Fortuny, València, 43; Sebastià Mas Juan, Marian Aguilà, 34; Antoni Cunylera, Xicla, 25; Carme Mestres, Vall-doncella, 7; Francesc Priori, Aribau, 56; Joan Roig, València, 312; Jaume Pla, Arc del Teatre, 48; Benvingut Vico, Comte Asalto, 11; Llorenç Rogé, Comte Asalto, 25; Manuel Rodés, Montserrat, 11; Josep Coma, Anselm Clavé, 29; Ferran Puerta, Muntaner, 90; Genar Fonollós, Escudellers, 41; Josep Bové, Diputació, 168; Albert Roig, Aragó, 234; Josep Torregrosa, Baixa de Sant Pere, 73; Joan Gasull, Baixa de Sant Pere, 77; Enric Saurer, Alvarez, 10; Joan Vicens, Claris, 38.

Els quals recursos han estat desestimats, confirmant-se les providències del governador per les quals s'imposà als dits industrials multa per infracció de la Llei de Subsistències.

Musicals

L'ORFEO MONTSERRAT A OLESA

Diumenge vinent, dia que celebra Olesa de Montserrat una de les principals fires, tindrà lloc una excursió artística a la dita població, organitzada per l'Orfeó Montserrat del Centre Moral i Instruïu de Gràcia, efectuant-se amb aquest motiu una visita de germanor a l'Orfeó Montserrat de la dita vila.

Sortirà l'expedició de l'estació de Magoria en el tren de les 8'30 del matí. En arribar a Olesa l'Orfeó Montserrat de Gràcia anirà directament a l'església parroquial per a cantar en l'Ofici i a missa de «La Mare de Déu de Núria», de Mn. Romeu, visitant després les autoritats. A la tarda tindrà lloc en un dels més espaciosos locals de la població un gran concert, en tres parts; la una anirà a càrrec de l'Orfeó Montserrat d'Olesa, en l'altra pendrà part l'Orfeó Montserrat de Gràcia i en la tercera part els dos Orfeons en conjunt i sota la batuta del mestre N'Antoni Pérez Moya, cantant algunes de les més aplaudides composicions. Pedran part en el concert els aplaudits solistes senyora Pera, senyoreta Carulla i el bariton senyor Nogués.

Queden invitats als dits actes tots els socis del Centre i de l'Orfeó Montserrat i restants elements afins, al qual objecte es prega als que desitgin afegeir-s'hi que passin de seguida avis, per a poder a aconseguir l'avençatge de billet d'anada i tornada a preu reduït de la Companyia de Ferrocarrils de Catalunya.

El dia 27 del mes en curs, a les deu del vespre, la senyoreta Natàlia Vilarell donarà un interessant recital de mandolina a corda senzilla a la sala del Centre Catòlic de la vila de Blanes.

Es esperat amb interès aquest concert, per tractar-se d'una artista de mèrit.

D'espectacles

L'Ofici Artística (Jaume Giralt, 4, principal) posa en coneixement dels socis que diumenge vinent a la nit celebrarà una vetllada lírica musical, en la qual pendran part valuosos elements, entre ells el tenor Manuel Utor.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Dissabte, 19. Nit. DEBUT del QUADRO INFANTIL HISPANO-AMERICA VALDIVIESO SANSUELA-COMEDIA-VARIETATS

ELDORADO

Tournée de la eminent còblejadora LA GOYA. — Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Formosos programes. Projectió de la interessant pel·lícula de gran exit, EL COR NO ES VEN. — LES TUMILLET (La baldufa humana). CARME LETA SEVILLA, ballarina. JOE AND FALLON, Balls anglesos. SANZ i la eminent còblejadora, idol del públic, LA GOYA. — Cada dia: Grans sessions de varietats amb la famosa artista LA GOYA.

TEATRE COMIC

Avui, dijous. Funció en honor i benefici de Manuel Martí i del mestre Joan Antoni Martínez, autors de la popular revista «Que és gran Barcelona». Tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «La Dogaresa»; segon: «La grandiosa revista «Que és gran Barcelona». Nit, a dos quarts de deu. Primer: «La buena sombra»; segon: primer quadro de la revista «Mundo gráfico»; tercer: 50 representacions de l'estupenda revista «Que és gran Barcelona».

Diorama

Programa per avui: «La mina abandonada» per Fannie Ward; «En escena»; «Somnis de Betty», per Margareta Clark, i altres.

PARC

AVUI, DIJOUS, BOXA GRAN VETLLADA EXTRAORDINARIA Camarasa Harrys-Alberich-Arnav Barnils-Salvany

P. SAEZ contra J. CASTANÉ

Tots els combats en 4 rounds de 3 minuts.

ENTRADA UNA PESSETA

NOTA: Un cop començada la vetllada, el públic no tindrà dret a reclamacions.

TURO PARK PARC DE MODA

Deliciosos i saludables jardins. Magnífiques atraccions. Totes les nits concert per la BANDA DE CAÇADORS DE BARCELONA. Cafè-Restaurant de primer ordre. Coberts a 750 pessetes i a la carta. Servei d'auto-òmnibus de la Plaça de Catalunya al TURO PARK. ENTRADA DE PASSEIG: 50 CÈNTIMS.

Frontó Principal Palaco

Aquesta nit, dos escollits partits.

Terramar (Sitges)

PARC HOTEL. Magnífic Parc. Atraccions. Cinema a l'aire lliure. Banys d'ònades. Festes continues. Grans vols i viatges en avió diàriament. Omníbus a l'estació. Telèfon 341.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Tarda i nit, la sensacional atracció LES ESTATUES VIVES, escultures animades. Orquestra Tziganes Planas.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre's articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un equal no ens és possible fer-ne gell o una firma

16 d'agost
de 1922

31'20 » »
Barcelona, 16 d'agost de 1922

TEATRE

Pàgina 14

AGOST

1922

Els espectacles a l'Exposició d'Indústries Elèctriques

Es hora de pensar en això: l'Exposició d'Indústries Elèctriques requerrà, com totes les exposicions, un nombre d'espectacles. Quin criteri dominarà en aquest aspecte del concurs, d'aquest concurs que, segons el sentir de tots els barcelonins, ha de deixar el nom i la dignitat de Barcelona a l'alçada del seu esforç?

En general, el sector espectacular, a totes les exposicions del món, significa un petit descaparador de l'atenció aportada al fet important.

Aquest criteri permet una amplitud extraordinària en fet de consentiment, i és va de les manifestacions més arriscades i més esplendoroses a les trivialitats més dignes de llàstima.

Generalment no se sol tenir en compte la relació de l'espectacle amb l'exposició, i encara menys en relació de l'espectacle d'afinació i ressorgiment que sempre encobreix una manifestació d'aquesta mena. El que interessa és deturar les passes fatigades del visitant; cridar-li l'atenció mitjançant el «truc», i uns volts amb cert caient de cosa interessant, i gairebé sempre amb la franqueta del «matar l'estona», sotstaura el visitant unes monedes que en sortir de casa ja sabia que no hi tornarien.

A causa d'aquest criteri, les exposicions universals o internacionals, els concursos de gran volada (diguem el que es vulgui) venen a ésser, topogràficament, un seguit de massissos on s'estalla la cosa útil i un gran nombre de parcs d'atracció més o menys disfressats de cosa bona.

Es hora de pensar en això, perquè he es podria donar el cas que, per inadvertiment, caiguéssim en les errades dels altres, amb aquella agravant, tan nostra, que quan l'errem ho fem amb tots els sentits.

Es clar que, per tal de donar-nos compte exacte de la importància d'aquests fets, caldria per endavant posar-nos d'acord respecte a la importància del fet espectacular.

Espectacle (que no vol pas dir «teatre», sinó un cas d'acoblament col·lectiu entorn d'una cosa que l'acaparí) és, de fet, el reflex de la mateixa col·lectivitat, en el cas menys exigent, i en el cas més exigent un esforç suprem d'afinació en el sentit que es vulgui. Pot, a primera vista, semblar que també és aquest el cas del Teatre, però no ho és, perquè l'espectacle pot perfectament passar-se d'elements d'ordre constructiu en el més alt sentit de la paraula, i el Teatre no seria tal cosa si estigués faltat d'aquells elements.

Prement, doncs, l'espectacle sota el seu punt de vista màxim d'afinació, forçós ens serà reconèixer que és marcadament de totes les atencions, especialment quan el volem posar de cara als de casa i als de fora casa.

Quina mena d'espectacles s'acceptaran en la futura Exposició?

Quina mena d'espectacles en seran proscrits?

Quin criteri dominarà en fet d'acceptació o no acceptació dels espectacles?

Es hora, és hora de pensar-hi, en tot això.

En el transcurs d'aquestes observacions hem deixat anar el mot «Teatre» en tractar d'establir la diferència remarcable que existeix entre ell i l'espectacle propiament dit, però val a dir també que hem de recollir aquell mot per altres al·lusions dignes d'esment.

Una Exposició d'Indústries elèctriques, de la importància que promet ser-ho la nostra, presentarà múltiples altres relacions amb l'art i les arts del Teatre.

mostració directa d'un de tants aspectes de la mateixa exposició. Aleshores es podria donar el cas, que l'aplicació «elèctrico-teatral» es trobes perfectament representada, formant part d'un exemple denigrant en sentit d'estètica teatral.

Hi haurà dret a consentir una cosa semblant, o bé serà qüestió d'intervenir en favor d'uns interessos que resulten molt més sagrats del que la majoria es pensa?

I encara se'ns ocorre una altra cosa.

«Extra elèctricitat» per a ornament del Parc de Montjuich, dintre pocs temps ens trobarem en possessió d'un teatre de condició hel·lenica. I quan definitivament el tinguem, què en farem?

Serà cosa de concedir-lo al primer empresari que el sol·liciti, amb el sol i premeditat intent (més o menys disfressat) de fer-hi uns quants «entrades», mal sigui sinó per allò que el públic en sol dir «novetats»? O bé els interessos de la ciutat calen reclamar la responsabilitat dels que vénen obligats a vetllar per la seva cultura, a fi de no malmetre una cosa que en pocs llocs del món modern posseïxen, en perill de caure aquí sota l'espèculació d'un negociant, o la bona voluntat més o menys inexperta del dilettantisme?

Es hora, és hora de pensar en aquestes coses, i creiem complir amb un deure d'alt patriotisme en endar l'atenció entorn d'elles.

Les solucions? Ah! L'Exposició d'Indústries Elèctriques compta amb homes de criteri reconegut. Ells tenen la paraula.

Adria GUAL

El Teatre Català

VII

Un efecte lògic i natural d'aquesta industrialització del teatre és el caràcter especial dels seus auditoris.

Hi ha, entre ells i els que presentaven les antigues representacions dels temps anteriors a la desviació industrial, una profunda diferència, molt interessant per al nostre raonament.

Els antics auditoris estaven formats, naturalment, per un nucli de ciutadans més o menys creat, gairebé tant com la cabuda del lloc permetia.

Aquests ciutadans acudien a la representació teatral exclusivament per a presenciar i admirar la manifestació poètica i, per tant, nacional que l'autor dramàtic els proporcionava.

I així resultava que, de fet, aquell nucli d'espectadors era exactament una representació del poble, car l'interès que els movia a acudir a la representació, com l'emoió o l'efecte estètic que d'ella en rebien, interessaven igualment a tot el poble, a tots els sectors i a tots els estaments de la nació, és a dir, a tots els individus que no hi assistien.

El coneixement que l'autor ha de tenir del poble per a saber quins són els seus ideals i els seus sentiments, podia adquirir-los observant el públic, perquè ell era una representació fidel del poble; i la influència que ha d'exercir sobre ell podia així mateix realitzar-se per mitjà d'aquell públic.

Els espectadors que acuden avui a les representacions teatrals s'hi senten atrets únicament per un afany més o menys reñat, més o menys baix, de diversió.

Aquest any produeix fatalment agrupacions especials d'espectadors caracteritzats per les respectives aficions o preferències.

Hi ha el públic de comèdia, el de drama, el de sarsuela, del de «música» i aduoc el de cada teatre, el de cada autor, el de cada actriu, el de cada especial solemnitat teatral.

I desenrollant-se aquesta diferència s'arriba al públic de «societat», al que es congrega en un determinat

teatre, perquè és el punt de reunió i de conversa d'un nucli d'amics.

Es evident que cap d'aquests públics no es pot admetre com una representació de l'esperit general del poble, ni pot denunciar, amb l'expressió del seu refus o de la seva admiració, el veritable pensar i sentir del conjunt de la nació.

Hi haurà sempre, en aquestes manifestacions, el reflex parcial, particular, d'aquells elements especials que componen cada públic, determinats moltes vegades per la influència de la posició social, dels interessos, del grau d'instrucció, que distingiran a cada un d'ells i que no són, és clar, els de la generalitat del poble.

L'autor, per altra banda, observant l'actitud d'aquest públic davant de les representacions teatrals, no pot blics no es pot admetre com una representació del poble per a vetllar la seva obra, car en realitat aquesta actitud depèn de les relacions que pugui tenir amb aquells interessos, aquella il·lustració, aquella posició social, que correspon especialment a cada públic.

Conseqüentment la influència de l'autor en l'ànim i en el pensament del públic és també nula, com l'experiència diària ho comprova.

Les idees, la moral, la guia de conducta que l'autor vulgui infiltrar en el nucli d'espectadors que l'escolten, o han d'ésser absolutament conformes amb la idea, la moral i la conducta que ells segueixen: no seran mai acceptades ni en la més insignificant proporció.

L'autor, per a convencer aquesta mena de públic ja no pot disposar del poder diví de la poesia i de la bellesa com en allò que correspon a una «estera exclusivament ideal o espiritual».

Per a convencer la gent que sacrifica els seus interessos, els seus drets, el seu privilegi de classe, no serveix la poesia: cal el raonament didàctic, quan no l'autoritat i la sangü.

I així els autors dels nostres dies s'han vist forçats dintre d'aquests dos temes: Per una banda l'extic fàcil de donar la raó al públic, per altra la de caure en la grolleria antitètica de convertir l'escenari en càtedra o en tribuna de miting.

Qualsevol d'aquests dos termes està ben lluny de l'alta missió del veritable poeta dramàtic.

Els Conservatoris

Les discussions sobre la conveniència o inutilitat dels ensenyaments del Conservatori són, a París, antigues, i es renoven amb la mateixa virulència a cada fi de curs d'aquella institució.

En realitat, el que es discuteix no és tant la tasca del Conservatori, la seva afició pedagògica, com els resultats que naturalment es poden esperar d'uns ensenyaments d'aquesta mena per a la creació de nous actors.

Aquest problema, com saben perfectament els nostres llegidors, no queda reduït als límits del Conservatori i del teatre francès, sinó que es planteja i es refereix per igual a tots els conservatoris de declamació i aduoc a tots els ensenyaments artístics.

A nosaltres, que tenim una Escola Catalana d'Art Dramàtic, confosa de vegades en una institució de tendències analògiques a les que guien la major part dels dits Conservatoris, i que, en atenció a l'anhel de tenir perfectament dotat el nostre futur teatre nacional, hem d'interessar-nos algun dia molt particularment per aquests ensenyaments, a nosaltres ens afecta també tot el que es digui sobre aquest particular.

L'Escola Catalana d'Art Dramàtic, endes bases de la seva fundació i cada vegada que ha tingut ocasió de dir-ho en públic, ha fet constar que els seus ensenyaments es diferencien profundament d'aquells que han valgut als Conservatoris del dotat d'actors de la personalitat possible

de l'alumne i, per tant, de la seva positiva valor artística.

I ara, un home de tanta autoritat en la matèria com Mounet-Sully, ha dit en un diari parisenc, a propòsit del Conservatori francès, coses tan ajustades al criteri de la nostra institució, que creiem convenient reproduir-les per afirmació del judici propi en la coincidència amb el pensament d'altre.

Diu el distingit artista francès:

«El Conservatori ha d'ésser simplement una escola, limitant els seus ensenyaments a les coses que poden ésser apreses, en lloc de voler produir artistes fets».

Cap art no s'aprèn. No està en el poder de cap mestre crear un pintor, un músic, un escriptor de cos enteri.

En canvi, a qualsevol alumne dotat d'una mitjana intel·ligència, un educador pacient li pot ensenyar tot l'indispensable per a traduir en llenguatge musical, pictòric o escènic, els sentiments, les sensacions que l'agitin o el remouguin.

Es indispensable que un artista hagi passat per l'escola: però no comença a ser-ho fins que n'ha sortit i que s'ha començat a alliberar de l'obsessió de l'ensenyament.

El paper del professor ha de consistir, doncs, més particularment a desenrollar l'originalitat de l'alumne, i per a tenir qualque prova d'aver obtingut aquest resultat, a infiltrar hàbilment en els seus ensenyaments l'originalitat que ell, professor, pugui tenir, i que l'alumne estigui temptat d'imitar.

Els alumnes hauran d'ésser interns i supeditats a una disciplina ben severa. Sortiran, a la fi de llurs estudis, amb un certificat llurat en reunió dels professors, i no amb un premi obtingut per concurs davant del públic. Car el públic no té res que veure ni té per què intervenir en els estudis dels alumnes, fins al moment que aquests són abandonats a les inspiracions de llur pròpia personalitat.

Les seves apreciacions, sovint errònies i sempre inoportunes, no poden fer sinó entrebancar els estudis dels candidats-artistes, posant la incertitud de llurs esforços.

Tots els alumnes haurien de poder ésser proposats per a totes les recompenses, qualsevol que fossin les ja obtingudes. Però si mereixen una recompensa inferior a l'obtinguda anteriorment, hauria d'estar obligat a donar per acabats llurs estudis i a deixar el Conservatori.

Al Conservatori hi hauria d'haver classes, totes obligatòries, de literatura, d'història, de dansa, de vestir, d'escrima, d'estètica teatral (més en escena, vestit, etc.), de dibuix, de pintura, de modelatge i aduoc de pintura i de cant per a les classes de declamació. Car l'actor, complet ha de poder, en un moment donat, interpretar, representar, viure els personatges per als quals aquests coneixements són indispensables.

NOTES MARGINALS

Teatre Líric Català

Els nostres llegidors tenen ja coneixement de la temporada de Teatre Líric Català que es prepara per a l'hivern vinent al Teatre Tivoli.

Es, sens dubte, un fet que haurà vingut a satisfer els desigs de molts amadors de la nostra terra, que han vist sempre en aqueix espectacle un altre element del moviment nacional de Catalunya.

La cosa és, certament, rica en suggestions i convida a comentar, l'extensió dels quals és superior a la d'una nota marginal com aquesta.

Però és indiscutible que el projecte compta amb la simpatia de bon contingent de ciutadans i que la seva realitat haurà de contribuir a expandir entre el nostre poble l'estimació a la llengua catalana i a les produccions musicals dels autors catalans.

Encara que no donés altre resultat, aquest fora ben estimable per a la tasca de pressentiment catalanista, molt convenient per als futurs destins de Catalunya.

En aquest sentit és just remarcar la satisfacció que com a catalanistes ens produeix el projecte d'aquesta empresa.

A aquesta satisfacció ens plauria poder-hi afegir en son dia el goig, no inferior, d'haver pogut admirar, aquesta temporada, la manifestació d'una positiva i valuosa producció artística.

No es pot dir que no hi hagi aquest lloable intent entre els elements que apareixen com a iniciadors i organitzadors, ni hi ha per què dubtar de llur talent i capacitat.

Tant de bo que fos així.

Un teatre grec a Barcelona

No són molts els barcelonins assabentats d'aquesta obra extraordinària, que serà aviat un fet esplèndid entre nosaltres.

El teatre grec, que s'està construint als jardins de Montjuich, ha passat gairebé desapercebut de la majoria dels visitants del recinte de la nostra futura Exposició.

No té encara els camins d'accés acabats i està situat en lloc poc aprofitat des dels passeigs per on circula el públic.

Però està inclòs entre les obres que han d'ésser empreses i acabades en primer terme per afecte de l'empremt que s'acaba de realitzar.

Així, doncs, dintre de molt pocs temps, car les obres estan relativament molt avançades, hi haurà a la nostra ciutat un teatre grec, reproducció fidel i formosa de les construccions que a Grècia es destinaven a aquesta utilització.

El fet és notable i extraordinari per la seva pròpia importància, i ho és més, encara, si se'l posa en relació amb ço que passa a Barcelona en aquest ordre.

Nosaltres tenim la impressió, sens dubte certa, que la construcció d'un teatre grec a Barcelona havia d'ésser cosa difícilíssima.

Aquí on són tan pocs els que comprenen la conveniència i la justesa d'emprar part dels cabals públics en la missió cultural d'un teatre seriós, elevat i artístic, hi podia haver despendiment per a la construcció d'un teatre grec, que és certament cosa encara més enllairada i més allunyada del concepte general del teatre que no pas l'altre?

No obstant, així ha estat i d'aquí a pocs temps ens trobarem en el cas, una mica paradoxal, de comptar amb un element propi del més elevat concepte del teatre, com poques ciutats el puguin tenir, al costat d'un seguit de locals envaïts per totes les estupideses del teatre industrial.

Nosaltres arribaríem a creure que aquest teatre s'ha fet per miracle, si no sabéssim que entre els elements executors de l'Exposició hi ha persones de bon criteri i d'alta intel·ligència, capaces de fer les coses amb el pensament enlaira.

Perquè nosaltres ens atrevim a dir, amb la seguretat que la passió no ens enfosqueix el coneixement, que potser és aquesta l'obra que Barcelona haurà d'estimar més de les que quedin en el seu patrimoni per efecte de la urbanització de Montjuich.

La «Revue de Littérature Comparée»

En el número de juliol-setembre d'aquesta important publicació apareix una informació detallada dels actes organitzats per l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, en ocasió de commemorar el tercer centenari de Molière.

Aquesta ressenya, posada gairebé al costat de les relatives als actes que amb la mateixa avinentesa s'han celebrat en altres llocs, posa la nostra ciutat en un dels llocs en què més dignament s'ha honorat el famós comedígraf.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La delegació francesa a la Conferència de Londres

París, 16. — Els diaris es mostren unànimes a atribuir el fracàs sofert per la Conferència de Londres a la incomprensible intransigència demostrada pel primer ministre anglès, senyor Lloyd George en el que es refereix a la qüestió de les garanties, i aproven per complet l'actitud del president del Govern francès, senyor Poincaré, subratllant el seu caràcter particularment conciliador.

Tots creuen que el senyor Poincaré no podia de cap manera seguir el camí emprat pel senyor Lloyd George, sense traïcionar els interessos de França i firmar una veritable abdicació.

Alguns diaris, com el «Journal», aproven la negativa oposada pel senyor Poincaré a prolongar una inútil discussió, firmant una acta fantàstica d'un acord no existent.

El «Petit Parisien» ocupant-se d'aquest assumpte, lamenta que França i Anglaterra hagin arribat a donar al món l'espectacle de no poder concertar-se en una qüestió de mètode, quan estan manifestament d'acord sobre el punt que es persegueix.

En general, la premsa creu que l'actual desacord no aconseguirà esborrar els llaços d'unió creats amb motiu de la guerra, desacord que, com diu el «Petit Parisien», en res prejulia l'esdevenidor de les relacions franco angleses. — Havas.

París, 16. — Nombrosos orgues de l'opinió, entre ells el «Gaulois» i el «Eclair», troben l'explicació de la tosuderia del cap del Govern anglès, senyor Lloyd George en el fet de que la nota recentment publicada pel senyor Balfour, el condemnava a la intransigència vers França, per a demostrar millor als Estats Units la gravetat de les conseqüències de la seva decisió sobre l'anul·lació dels deutes interaliats.

En opinió del «Matin» l'actitud del senyor Lloyd George no és sinó la conseqüència d'una convicció que té de que França desbarba les combinacions de la política general d'Anglaterra, tendent a colonitzar Europa.

El «Figaro» declara que tota aquesta discussió no fou més que un engany, perquè el senyor Lloyd George es troba precedentment d'acord amb Alemanya sobre la qüestió de les moratòries. — Havas.

París, 16. — El periòdic «L'Oeuvre», generalment hostil al senyor Poincaré, fa constar que el president del Consell de ministres, malgrat les immenses dificultats que troba, ha sabut, amb el seu esperit de moderació, refer la unió unànime de França, fortificant la seva posició en el món. — Havas.

Londres, 16. — Comentant el fracàs de les negociacions interaliades, la premsa anglesa es nega a veure en aquest fet la fi de l'Entente cordiale.

El «Daily Express» concedeix gran importància a les paraules del senyor Poincaré, afirmant que faria tot el possible per a evitar que això es produïxi. — Havas.

Londres, 16. — El «Daily News» diu, ocupant-se de les converses interaliades, que el poble francès esperava que el senyor Lloyd George oferís la condonació dels deutes de guerra francesos a canvi d'una reducció raonable de les sumes fixades per reparacions.

No s'ha dit — afegeix — l'última paraula, i és d'esperar que el senyor Lloyd George proposi una transacció. El «Morning Post» declara que comprèn la insistència de França a exigir garanties.

Recorda que en la qüestió de l'Orient Mitjà el senyor Lloyd George demostrà, com ocorre ara, la seva particular incapacitat per a conciliar la seva política amb la de França, i acaba dient que la política desenvolupada pel senyor Lloyd George no és l'expressió dels veritables sentiments del poble britànic.

El «Times» diu que confia que, després del fracàs, el poble britànic comprendrà que l'actual Govern de coalició ha d'ésser reemplaçat. — Havas.

Londres, 16. — La Delegació italiana que presideix el senyor Schanzer sortí de Londres en el mateix tren que la francesa, amb direcció a París. — Havas.

L'agitació a l'Índia

Londres, 16. — Diuen de Lahora que la premsa dona compte que el famós cap rebel Motisinghi, principal

pal instigador dels segnants successos de Pundjab, ha estat detingut recentment en circumstàncies veritablement dramàtiques. Se l'ha condemnat a dos anys de presó rigorosa. — Havas.

El ministre de Bolívia a Brussel·les

Brussel·les, 16. — El nou ministre de Bolívia en aquesta capital ha presentat al Rei les seves cartes credencials. — Havas.

Descarrilament a Spandau

Berlin, 16. — L'express de Berlín-Cölln ha descarrilat prop de Spandau. Han quedat bolcats sis vagons i s'han de lamentar alguns ferits lleus. — Havas.

Desgràcies a les mines Sud-Africanes.

Durban (Àfrica del Sud), 16. — A conseqüència d'una explosió en les mines de carbó de Runder hi hagué tretze minaires morts i sis de ferits. Es produí una segona explosió a conseqüència de la qual han desaparegut nombrosos minaires indígenes. — Havas.

Vaga de minaires a Nova Escòcia

Sidney (Nova Escòcia), 16. — Tots els minaires de l'illa Cap Breton han acordat la vaga per a la mitja nit del dilluns pròxim amb el fi d'obtenir la concessió dels sous que cobraven en 1921.

Els caps de la vaga han declarat que tots els minaires de la província de Nova Escòcia secundaran l'atur. — Havas.

Poincaré a la tomba del soldat anglès desconegut

Calais, 16. — A dos quarts de tres ancorà en aquest port el paquebot que conduïa des d'Anglaterra el President del Consell de Ministres, senyor Poincaré.

El primer ministre fou saludat al moll per les autoritats locals i gran nombre de personalitats.

Sortí amb direcció a París a tres quarts de tres. — Havas.

Desordres a Odessa

Londres, 16. — Li comuniquen al «Times» des de Berlín que a conseqüència d'un rumor segons el qual es preparava per Wrangel un pròxim desembarcament a Odessa, els agents dels soviets feren tancar els docks de l'Estat i demanaren la rendició dels caps contrarevolucionaris. Els obrers del port rebutjaren aquestes proposicions i feren foc contra els agents boixevistes. Es generalitzà la lluita en la qual moriren el comissari del port i quatre agents dels soviets. Els obrers tingueren tres ferits greus. — Havas.

A la Comissaria M. Briand demanà permís per a telefonar al fiscal de Evreux. El fiscal en reconèixer la veu de l'ex-cap del Govern, ordenà que fos posat en llibertat.

Una vegada establert la identitat de M. Briand, el gendarme, molt astorat, presentà les seves excuses a M. Briand, el qual, per a demostrar-li que no servava rancor al representant de l'autoritat pel seu excés de zel, se l'emportà a un lloc proper a la Comissaria, on M. Briand i el gendarme varen prendre un aperitiu. — Havas.

El Consell de Ministres de Rambouillet

Rambouillet, 16. — A les deu del matí han començat les deliberacions dels ministres, les quals s'han prolongat fins a les dotze i cinquanta minuts.

El senyor Poincaré féu una exposició completa de les negociacions de Londres i de les raons per les quals fou impossible arribar a un acord. El Consell de ministres aprovà l'actitud del seu president, solidaritzant-se amb ell.

La sessió fou suspesa fins després de l'esmorzar. — Havas.

Rambouillet, 16. — En terminar la primera part de la sessió del Consell de ministres, M. Mañoury, ministre de l'Interior, ha declarat als periodistes que no hi havia lloc a procedir a una convocatòria del Parlament. — Havas.

Una anècdota de M. Briand

Evreux, 16. — La premsa refereix amb extensió la següent anècdota de la qual fou protagonista ahir l'ex-president del Consell de ministres, M. Aristides Briand.

M. Briand, qui, com és sabut, estigué prop de Cocherel, passava sol pels voltants de la població quan fou detingut i interrogat per un gendarme encarregat de la persecució dels lladres que roben els stocks americans. Com que M. Briand no portava cap paper d'identitat, el gendarme el conduí a la comissaria. El gendarme preguntà si broma la declaració de M. Briand: que era diputat i ex-president del Consell de ministres.

El rei d'Espanya a Deauville

París, 16. — Comuniquen de Deauville al «Figaro», amb data d'ahir, que el rei d'Espanya, després d'otr missa a la petita església de Sant Miquel, es dirigí a Hennequeville, acompanyat del marqués de Viana i del senyor Quibones de León, esmorçant a Clairefontaine.

A la tarda, assistí a les carreres de cavalls.

A la nit assistí al teatre del Casino a la representació de la «Belle Hélène», en la qual actuaren els artistes del teatre de l'Òpera de París. — Havas.

París, 16. — Comparant la cortesia i l'afabilitat del rei d'Espanya amb les mateixes qualitats que adornaven al comte d'Arbois, «Le Gaulois» recorda que, ultra aquestes qualitats, n'hi ha d'altres per les quals el sobirà espanyol té dret a l'entusiasme amb què se l'acull a França.

Hi haurà cap francès — afegeix — digno d'aquest nom que no recordi amb emoció profunda i generosa els sentiments de què N'Alfons XIII féu tan poc misteri durant la guerra? El rei d'Espanya estima la França i Déu sap de quina manera França respon a aquestes sentències.

Entre el jove sobirà i nosaltres — acaba dient «Le Gaulois» — no hi ha ni ombra dels Pireneus, i cada vegada que ve a França no es trobarà potser en el seu propi poble, però es troba a casa seva. — Havas.

L'estat de D'Annunzio

Roma, 16. — S'han rebut notícies sobre l'estat del poeta Gabriel D'Annunzio, que han produït gran sensació.

Es diu que malgrat els esforços realitzats pels metges, persisteix la commoció cerebral i que es tem que pugui quedar orb a conseqüència de l'accident sofert.

El doctor Bastianello ha cridat per telègraf al doctor Dus Derato per a celebrar consulta.

Altres telegrams posteriors sobre l'estat de D'Annunzio diuen que el seu estat era estacionari. Poques hores després de dipositar aquests telegrams s'inicià una lleugera millora per la qual la impressió dels metges és més optimista. — Havas.

Gardone, 16. — El butlletí d'anit passada donant compte de l'estat de salut de D'Annunzio diu que s'ha declarat una lleugera millora, permetent esperar la seva curació. El malalt ha recobrat la lluitesa d'esperit i no ha sobrevingut cap complicació. — Havas.

La Societat de les Nacions

Ginebra, 16. — La Comissió de cooperació intel·lectual de la Societat de Nacions ha publicat un extracte dels treballs que ha fet en les últimes sessions que ha celebrat. — Havas.

Ginebra, 16. — Les informacions que han circulat relatives al robatori de què fou objecte el correu diplomàtic de la Societat de les Nacions a l'estació de Lió, són completament errònies.

La maleta que fou robada era de propietat privada d'un membre del secretariat, el qual l'havia entregat, no al correu oficial, sinó simplement a una persona de la seva confiança. Així, doncs, no hi hagué tal robatori de maleta oficial, com s'ha dit, en les informacions publicades. — Havas.

Nota d'Alemanya als aliats

Berlin, 16. — El Govern del Reich ha tramès una nota als governs aliats

interessats, fent constar la falta de resposta a l'enviada el dia 14 de juliol, i en la qual se sol·licitava una nova reglamentació per als procediments de pagament en concepte de compensacions que ha de pagar Alemanya.

Declara el Govern alemany que és difícil per al Reich l'obtenció de les divises estrangeres necessàries per a efectuar els pagaments, i que davant la impossibilitat de reunir els dos milions de lliures esterlines que li correspon pagar en concepte de compensacions en el present mes, posa a disposició dels aliats 500 mil lliures, en espera que una intel·ligència li permeti les facilitats necessàries per a satisfer la resta. — Havas.

Les vagues als Estats Units

Washington, 16. — S'anuncia que el president Harding, abans de quaranta vuit hores, es proposa exposar davant la Cambra la situació creada per la vaga dels obrers dels tallers ferroviaris i de les mines de carbó. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Londres, 16. — Segons el corresponent del «Daily News» a Cork, els paisans desorrien la moral de les tropes irregulars en derrota, dient que és deplorable. La disciplina ha desaparegut i s'ha trocat per una desmoralització que reflecta el temor d'un aniquilament pròxim dels rebels. — Havas.

Dublin, 16. — A les immediacions de Navam hi hagué anit passada una sèrie de topades entre forces rebels i forces regulars, quedant presoners 66 individus pertanyents a les primeres.

Els irregulars volaren després alguns ponts que travessen el riu Canons, a Garrick.

S'han rebut notícies que un aeroplà que estava volant sobre la ciutat de Nadal, llençant bombes en les quals s'anunciava als rebels que es pendrien represàlies, fou tirotejat amb gran intensitat, havent els avions de contestar amb foc de la metralladora.

Davant del poble de Guenore hi ha ancorat un torpediner, motivant la seva presència en aquelles aigües la de forces britàniques, que estan estacionades en aquelles immediacions.

Forces irregulars distingueren a les immediacions de Tralee un tren de socors, obligant als empleats que hi anaven a abandonar-lo.

Després posaren el comboi a tota velocitat amb direcció a Tralee, en la qual estació entrà, precipitant-se sobre alguns edificis, en els quals s'han produït importantíssims desperfectes.

Per un veritable miracle no s'hagué de deplorar cap desgràcia personal. — Havas.

Dublin, 16. — S'ha efectuat l'enterrament del cadàver del senyor Griffith, havent assistit a l'acte una enorme concurrència. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 16. — El Consell de la Societat de Nacions acaba de trametre a tots els Govern dels Estats que són membres de la Societat, una carta circular, pregant-los que se serveixin trametre al secretariat de la Societat tots els informes que posseïxin referents a la situació actual de Rússia respecte a importacions i exportacions agrícoles, així com vies, ports i altres dades referents a transports a aquell país. — Havas.

El Consell de ministres a França

Rambouillet, 16. — El Consell de ministres, en la segona reunió d'aquesta tarda, ha examinat detalladament totes les eventualitats que poden sorgir com a conseqüència de les decisions de la Comissió de Reparacions. — Havas.

Els aliats i els grecs a Turquia

Constantinoble, 16. — Els delegats aliats i els grecs han signat el protocol de l'acord, a tenor del qual les tropes aliades i les gregues han de retirar-se a deu quilòmetres a ambdós costats de l'actual línia de demarcació.

Tan prompte com es firmi l'esmentat document, s'iniciarà el moviment de retirada per ambdues parts. — Havas.

Ortelinat incendiat

Montreal, 16. — Un incendi ha destruït un orfelinat situat a la província de Quebec.

Es diu que a conseqüència del sinistre, cal deplorar deu morts i alguns ferits. — Havas.

Dimissió

Budapest, 16. — Ha presentat la dimissió del seu càrrec, el president de l'Assemblea Nacional. — Havas.

Una bomba al Consolat d'Itàlia a Marsella

Marsella, 15. — Aquesta tarda, a les vuit, un subjecte que vivia al mateix edifici on estan instal·lades les oficines del Consolat italià, i les del canceller d'Itàlia, ha tirat una bomba damunt les esmentades oficines, enderrocant-se, a conseqüència de l'explosió, alguns embanys.

L'autor de l'atemptat ha aconseguit fugir, no havent donat cap resultat, fins ara, les investigacions que practica la policia.

L'explosió només ha produït danys materials, sense que, sortosament, s'hagi de planyer cap desgràcia personal. — Havas.

Els francesos al Marroc

Marrakesh, 16. — Ha arribat a aquesta ciutat, i ja ha fet les paus amb el representant de França Sidi Muley Hamed Laras, antic Gran Visir del pretendent Merebbi Rebbo, que es trobava efectuant negociacions, d'alguns mesos ençà, amb el Jàfil del Maghzen.

El fet realitzat es considera com a un important èxit polític. — Havas.

El president de l'Argentina a París.

París, 16. — El President electe de la República Argentina, senyor Alvear, ha estat rebut solemnement aquesta tarda per l'Ajuntament de París.

Després dels discursos pronunciats pel Prefecte de Policia de París i pel president del Consell municipal, el senyor Alvear ha dit que sentia pregona emoció en veure l'homenatge de França, amb el seu seguit de glòria, envers la jove nació argentina.

Ha recordat la comunitat de l'origen i l'ideal dels dos països, afegint que la República Argentina està sempre disposada a rebre les llavors fecundes de les idees i amistats franceses.

Ha terminat el seu discurs, que ha estat eloqüentíssim, dient que el seu desig més fervent és el que totes les branques de l'activitat, tant intel·lectual com material, s'uneixin per a estrenyer els llaços d'amistat entre França i l'Argentina, en interès de les dues nacions. — Havas.

Sortida de la delegació italiana de París

París, 16. — El senyor Poincaré ha rebut aquesta tarda al President de la Comissió de Reparacions, senyor Dubois.

També ha rebut la visita del ministre de Negocis estrangers italià, senyor Schanzer, el qual, juntament amb els restants individus de la Delegació italiana que ha assistit a la Conferència de Londres, ha sortit aquesta nit de tornada cap al seu país. — Havas.

Les negociacions entre Alemanya i els aliats

Berlin, 16. — Els diaris, si bé amb reserves, acullen informacions segons les quals, en certs centres berlinesos s'està deliberant sobre la possibilitat d'entaular explicacions directes entre França i Alemanya, havent-se iniciat ja tractats entre un grup d'alemanys i un altre de francesos, tot això sabent-ho els Govern respectius. — Havas.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dijous, 17 d'Agost de 1922.

Els quotes i... els altres

Una obra de justícia

MALGRAT les inevitables reserves mentals amb què acollirem les primeres notes del general Burguete en les quals es feia, tal volta, un xic massa de literatura per a la galeria, avui ens veiem en el cas d'aplaudir l'Alt Comissari per les seves manifestacions respecte els soldats de quota — d'acord amb les nostres peticions i amb el sentir general dels directament interessats — i que tan excellent efecte han produït a tot el país, que cada dia segueix amb més interès la trista odissea de les nostres tropes d'Àfrica.

Ja és que només és un cas d'estricta justícia. Quan se'ns té acostumats, però, a què l'arbitrarietat sigui la norma dels nostres governants, no ens toca altre remei que aplaudir públicament el que, de fet, constitueix un cas insòlit.

Si les manifestacions del general Burguete mereixen ésser subratllades i aplaudides. Un anhel ple de justícia ha trobat en ell l'interpret fidelíssim. El calvari dels quotes, el plany de llurs famílies, ofegat constantment amb intolerables desconsideracions, la inacabable sèrie de sacrificis de tota mena, han arribat a terme. L'esperit justiciari del general Burguete, en veure d'aprop la realitat, hi ha posat fi.

L'aspecte jurídic del problema ha trobat un bon jutge capaç de fallar-lo honradament i ara tot fa esperar que els soldats de quota injustament retinguts en terres d'Àfrica, retornaran aviat a llurs llars per a reprendre la vida normal dels homes útils a la societat que no han nascut per a esmerçar les energies llurs en una guerra colonial que ha d'ésser portada a terme — com hem dit mantes vegades — amb mitjans ben distints i amb soldats que sentin la pruija de les campanyes guerreses com una vocació.

Sols hi manca ara que el reclamat al President del Consell, en un telegrama nostre recentíssim, completi l'obra de reparació. Em refereixo — com suposaran els qui han seguit la meua campanya — a la donació de la quota del mes de setembre. No és admissible, ni lògic, ni just, que als soldats de quota, que han romàs més de setze mesos en campanya, no se'ls doni per completament saldat amb l'Estat que usà i abusà a gratient dels drets que la llei li concedeix. El menys que ara pot fer — i així ho espera tothom — és no cobrar aquest últim termini.

La cosa, però, no pot acabar aquí. No n'hi ha prou amb què sien repatriats els quotes. Hi manca, perquè l'obra de justícia en projecte ho sia verament i el poble se'n doni compte, que els regiments de Vergara, Alcàntara i primer de Muntanya — tan castigats! — no segueixin essent ni un dia més les víctimes d'un desgavell que els obliga a suportar, des del primer moment, tot el terribil pes de la duríssima campanya.

Solament així el Govern haurà fet completa justícia i el país podrà perdonar-li, ja que no oblidar, tots els seus funestos desencerts.

ANTONI MIRACLE
Diputat a Corts

P. S. — Ja que de justícia parlem, no puc donar a la publicitat aquestes ratlles meves sense afegir-hi un colofó. Em cal declarar públicament que, en aparèixer, en aquestes columnes, el meu escrit titulat «El «subsecretari» i el diputat», rebia, al mateix temps, amable i extensa carta de l'alludit sots-secretari del ministeri de la Guerra, en la qual el general Barrera — com sempre cavaller i model de gentilesa — fa constar que solament ha rebut els meus telegrams — la carta, no, — donant de passada una sèrie d'amables explicacions que, si bé no resolien el motiu fonamental de la meua queixa, em crec en el cas d'agrair públicament.

De Societat

El diumenge vinent se celebrarà una important festa al casal de la família Rubió, de Sant Andreu de Llavaneres, amb motiu del repartiment de premis del concurs de «ping-pong» que ha vingut celebrant-se aquests dies amb un èxit extraordinari.

El nombre i la qualitat de les famílies convidades permeten assegurar una bella festa.

FIVE

Sardanes

PER A AVUI

Avui, a les deu del vespre, se celebrarà una audició de sardanes, de la sèrie organitzada per la secció sardanística «Pàtria i Llibertat», al carrer de Tamarit, cantonada al d'Urgell (davant del Bar Amigó), a càrrec de la molt aplaudida cobla Catalònia, executant un excel·lent programa.

Les Idees i les Imatges

EL BELL PAISATGE
I EL MAL GOVERN

... Dèiem, ahir, alguns mots referents al bon Govern d'una nació.

Mesos enrera (els nostres amables habituals llegidors en servei, potser, remembrança) connotàvem, incidentment, a propòsit d'un escrit d'En Josep Pla, la forta relació possible entre el nacionalisme i el paisatge.

Extraïem, avui, d'un recull de lletres llatines del Petrarca, un curiós episodi en el qual el bell paisatge i el mal govern són espiritualment debatuts.

En juny de 1366 un prelat estranger — qui retornà de Roma a la seva diòcesi voltat d'un ric seguici multicolor de cavallers i familiars — i el Petrarca fan el viatge junts al través de les belles terres lombardes. Una admiració comú els uneix davant l'espectacle magnífic ofert a llurs esguards. En un dels llocs de més alterosa i incontestable bellesa, es deturen, ambdós, un instant.

«La beutat d'aquestes contrades — exclama amb transport el Petrarca — no admet comparança; la ignorància, l'enveja o l'entossudiment, tan sols, són capaços de negar una tal evidència; no hi ha — demano perdó a totes les altres terres i nacions — no hi ha res, decididament, com la Itàlia!»

El prelat estranger respon:

«Certament, ho reconec: la vostra pàtria és molt més amable i formosa que la nostra.»

I, després d'una pausa:

«Pero nòsaltres beneficiem d'un Estat més tranquil i ens governem d'una fàcil més lògica i ordenada.»

El Petrarca, aleshores, replica:

«El vostre Estat model, tanmateix, pot ésser adoptat per nòsaltres, mentre que a vosaltres la natura us impedeix el tenir un país com aquest.»

El prelat somrigué aquiescent i romangué silenciós.

Els dos interlocutors, pocs moments després, s'acomiadaven, camí, l'un dells, melangiosament i serena, de vés el seu bon govern, i restant, l'altre, somrient i triomfal, al bell mig del seu bell paisatge.

JOSEP MARIA JUNOY

La pèrdua de l'hidroavió «Barcelona»

No han donat resultat les recerques per a esbrinar el parador de l'hidroavió «Barcelona», que sortí del nostre port el dimarts, a les dues de la tarda, fent el servei de correu postal aeri amb Mallorca.

En veure la companyia mallorquina que l'hidroavió no havia arribat a Palma, a les cinc de la tarda, es disposà tot seguit que sortissin gasolineres d'aquell port i del de Sòller, així com també dos hidroavions, amb l'objecte de poder auxiliar, si el cas es presentava, als tripulants de l'hidroavió «Barcelona», el pilot senyor Berro i el mecànic senyor Tusó.

Del nostre port sortí també la gasolinera de la companyia i el vapor «Mahón», que havia sortit a primera hora de la tarda amb destinació a aquell port, va rebre un radi demanant-li que procurés esbrinar on era l'hidroavió. La gasolinera tornà a la una de la matinada sense haver vist cap rastre, i el capità del «Mahón» comunicà ahir al matí a Palma que, malgrat el servei especial de vigilància que havia muntat, no s'havia trobat res.

Ahí al matí sortiren de Palma i Sòller les gasolineres i dos hidroavions, amb el mateix resultat ne-

Cròniques d'Amèrica

La reforma del Codi Penal a l'Argentina

II

Es natural que, amb l'aplicació del nou Codi, s'hagin plantejat una munió de problemes, que deriven precisament, de la naturalesa de les modificacions establertes. Tots aquests problemes, alguns dels quals han estat ja del tot resolts, es refereixen al procediment, a la falsedat jurídica per a l'aplicació del Codi.

Un dels més debatuts ha estat el de la llibertat i condemna condicional. Ha resta fermament establert que ambdós són completament competència de la «Suprema Corte de Justicia» (Tribunal Suprem); la primera, com a dret de Tribunal Superior, i la segona, com a conseqüència del recurs a que dona lloc i que és de la seva incumbència.

Cal tenir en compte que en el nou Codi s'han establert regles i normes precises en tot el que fa referència a la pena condicional i a la llibertat condicional. Heu's aquí un resum:

Llibertat condicional. — Al condemnat a reclusió perpètua: als vint anys. Al condemnat a reclusió temporal per més de tres anys, a les dues terceres parts de temps. Al condemnat a reclusió temporal per menys de tres anys, a l'any de reclusió o als tres mesos de presó. En tots els casos el condemnat, per a ésser afavorit amb la llibertat condicional, cal que:

Primer. Hagi observat amb regularitat els reglaments.

Segon. Hagi complert les regles d'inspecció fixades, la primera de totes, essent l'abstenció de begudes alcohòliques.

Tercer. Adoptat ofici, art o professió, no complexi nous delictes i se sotmeti al Patronat de Llibertats.

Condemna condicional en la primera condemna. — Si la pena imposada no excedeix de dos anys de presó o reclusió, o de multa, el Tribunal pot disposar que es deixi en suspens el compliment de la pena. Si dintre del terme de la pena no fa nou delictes, es donarà per prescrita. Si en fa, sofrirà totes dues penes.

Pel que fa referència a la computació de la presó preventiva, s'estableix en el nou Codi la següent equivalència:

Dos dies, valen un dia de reclusió. Un dia, equival a un dia de presó o a dos d'inhabilitació.

Comparant i analitzant totes les sancions que estableixen els distints articles del Codi, s'arriba, en el que atany al quadre de penes, a poder formar-lo de la falsedat següent:

Reclusió: d'un any a perpètua.

Presó: de quinze dies a perpètua.

Multes.

Inhabilitació temporal o perpètua.

Indemnitzacions, que es fixen en les sentències.

Ni en el Codi antic, ni en el suar reformat, existeix la pena de mort.

Entre les modificacions més essencials que posa en vigència l'actual reforma, assenyalarem les més evidents:

S'amplia el concepte de «legítima defensa», afavorint amb ell a aquell que, durant la nit, impossibilitat l'eclatament o fractura, i al que trobi persona estrangera a la seva llar, sempre que hi hagi resistència.

Resta subsistent, entre altres que ressenyarem de seguida, la llei de «Patronats de menors» (1903), molt interessant, i a la qual un altre jorn serà bo dedicar-li un article, però res tan les següents disposicions:

El menor de catorze anys no és penable, però podrà ésser destinat a un

establiment de correcció fins als divuit, i si seguis essent pervers o perillós fins al vint-i-un. Dels catorze als divuit anys, si li correspon condemna condicional (és a dir, subjecta a la seva conducta, si no reincideix, llibertat, i si reincideix, les dues condemnes, pels dos delictes; aprofito per aclarir el concepte de «condemna condicional»), podrà ésser destinat a un establiment correccional, i si fos perillós, lliurar-lo a la família. L'edat de divuit a vint-i-un anys és considerada com a circumstància atenuant.

Es tindrà sempre en compte la reincidència de tot delictes com a l'estranger i punible a l'Argentina, a excepció dels delictes militars o polítics. La segona reincidència comporta la deportació a Uspuata (Terra del Foc).

Finalment, resta a dir que queden subsistents, a més de la ja esmentada, les lleis penals sobre jocs d'atzar i de residència (contra l'estranger no desitjable i perillós) i han estat suprimides les lleis penals sobre delictes federals, falsificació de monedes, xecs i tràfic de blanques (anomenada Llei Palacios). Així també la dita Llei Social o 7029.

Un dels problemes més interessants que ha plantejat l'aplicació del nou Codi és estudiat en aquests paràgrafs, que transcrivim d'un estudi de l'Ismael Casaux, secretari dels Tribunals:

«Ahora bien, recientemente se ha planteado otra, y ésta es, la competencia entre la justicia de Instrucción y la Correccional. Algunos Juzgados Correccionales se declararon incompetentes, en razón de la pena atribuida a ciertos delitos cometidos con anterioridad al 29 del mes mencionado. En realidad, el número de ellos es insignificante y algunos han sido devueltos por los jueces de instrucción al juzgado de su procedencia, planteando la incompetencia en resoluciones publicadas en estos últimos días y que se basan principalmente en el precepto Constitucional, de la ley más benigna en el momento de cometerse el hecho.

Es cosa bien sabida que la retroactividad de las leyes penales es procedente siempre que sea en beneficio del procesado. Que si la ley, en el momento de cometerse el hecho es más benigna, que la que está en vigencia en el momento de la condena, se aplicara aquella y no esta; como así, si la ley en el momento de la condena es más benigna que la del momento del hecho, se aplicara aquella.

Todos estos preceptos de nuestra carta fundamental están basados en intereses social y penales; sobre esto no hay discusión alguna, es el A. B. C. de la ley penal. Todo está en saber y poder considerar cual es la ley más benigna, dado que en ninguna parte se autoriza al juez a aplicar una parte benigna de una ley y otra en igual forma de distinta ley; debe aplicarse una u otra, con tal que sea la más benigna.»

Per acabar: repetim ço que dèiem al començament: En aquests articles no hi ha altres pretensions que les de complir, sense comentaris, una informació. Valguis, per a ésser jutjats, la bona voluntat.

Rafel MARQUINA

B. A., juny, 1922.

Exposició d'Art Català a Holanda

Complint amb el Reglament de la Junta Municipal d'Exposició d'Art, aquesta entitat està ultimant l'organització de l'Exposició d'Art Català a l'estranger, corresponent a l'any actual, la qual se celebrarà a Amsterdam, on els nostres artistes foren invitats per la Societat «Art i Amicitia», d'aquella capital neerlandesa, la primera i més antiga d'Holanda.

La Junta Municipal d'Exposicions d'Art, acaba de rebre una nova invitació dirigida als artistes catalans, per als artistes de la Societat Pictura, de Groninga, perquè l'exposició catalana d'Amsterdam sigui, en clausurar-se, traslladada a aquella capital del Nord Holandès.

L'ACTE DE BADALONA

Homenatge a Valenti Almirall, Rafel Casanova i Estanislau Figueras

LA FESTA

Entre la profusió d'actes que formen el programa de la festa major, hi ha el compliment de l'acord consistorial de destapar les llosetes que donen els noms d'aquests patricis a tres carrers de la nova població Artigas, situada a la vora de la carretera, dins del terme municipal de Badalona, però molt aprop del poble de Sant Adrià de Besòs.

Ahí, a la tarda, va fer-se la cerimònia. Va concurrir-hi la vella bandera de les quatre barres, que fou guiatge d'aquell memorable Centre Català, fundat per En Valenti Almirall. Fou portada des de Barcelona per una comissió formada pel veterà En Joaquim Lafont, que fou soci de l'esmentat Centre Català i pels representants de l'Associació «Catalunya», del districte V; En Lluís Bracons, En Joaquim Ponsa i En Josep Bas.

En autos anaren cap a la població Artigas, l'esmentada comissió, enlirant la vella bandera; els tinentes d'alcalde senyors d'Arquer, Queralt i Oliveras i els regidors senyors Bacàs, Ribas, Monell, Riquelme, Gari, Subirats, Padró i Fornaguera, i el cronista En Josep Granger. Amb els tinentes d'alcalde hi anava el delegat de l'alcalde de Barcelona, el regidor En Josep M. Sabater, antic soci del Centre Català.

Hi anaren també el senyor Codolar, delegat de la Lliga Regionalista i de la Joventut Nacionalista; En Ramon Barba, del Centre Regionalista de Badalona; En Xicart, del Centre Catòlic; En Pere Cairó, del F. C. Catalunya; En Manuel Mas, de la Joventut Nacionalista de Badalona; En Francesc Cuxart, del setmanari «Sol i Llet», i En Joan Carandell, de l'«Ateneu Obrer del districte 2, «Sol i Llet», i molts altres.

Entre el gran nombre de persones que s'esperaven a la població Artigas, hi havia els veterans catalanistes En Conrat Roure i N'Endald Canibell, companys de l'Almirall.

Es van rebre adhesions d'En Xavier de Benavent, president que fou de la Secció de Ciències del Centre Català, i del professor senyor Asensio, qui telefonà des del poble de Das (Cerdanya).

La colla del «Ball de bastoners» de l'Arbós, al so de les gralles i tabals, va fer les seves típiques evolucions.

EL CARRER D'EN VALENTI ALMIRALL

El notable discurs d'En Conrat Roure fou llegit per En Josep Bas.

Celebra que es posin, a tres carrers, els noms de memorables gestes patriòtiques o d'exemplars patricis. Felicitat l'Ajuntament de Badalona per l'asord que vamotivar aquell acte.

Fa una curiosa i interessant biografia d'En Valenti Almirall, que morí el 1904, als 62 anys d'edat, i va recordar aquell article d'En Prat de la Riba, publicat a LA VEU DE CATALUNYA, en el qual se'l presentava com el precursor de l'ideal nacionalista català; recorda els primers temps del Teatre Català, quan l'Almirall hi cooperava, aconsellant als autors; periodista eminent, en 1890 va organitzar el Pacte Federal de Tortosa; va fundar a Barcelona el diari «El Estado Catalán», defensor de l'ideal federalista, que publicà després a Madrid, per a imposar les doctrines federalistes al Govern de la República de 1873; tornat a Barcelona, fou president de la Junta de la Casa de Caritat, on va establir-hi una organització model, i imposà la catalanitat en tots els actes, i en el vestit d'aquella mainada; va fundar el «Diari Català», el primer escrit totalment en català; organitzà i presidí el primer Congrés Català, en 1880, i després, el Congrés de juristes catalans, en defensa del Dret Civil de Catalunya; va fundar el Centre Català; va redactar la tan celebrada Memòria de les corporacions catalanes i reivindicadora de l'ideal nacionalista presentada el 1885 al Rei Alfons XII; va fundar i organitzar la Biblioteca Ais; va presidir els Jocs Florals i va publicar el seu famós llibre «El Catalanisme», oodi de l'ideal del catalanisme, que tots han de saber de memòria... etc.

No era un orador fluid, deia el seu pensament en les menys paraules possibles, i ho deia amb una justesa i una plasticitat admirables. Aquest fou l'hòme, aquests actes caracteritzaren el gran patrici, el nom del qual porta aquest carrer, fent honor al patriotisme de l'Ajuntament de Badalona. (Grans aplaudiments.)

El primer tinent, senyor Arquer, en representació de l'alcalde de la ciutat de Badalona, saludà els antics socis del «Centre Català», que prenen part important en aquell homenatge al gran patrici precursor de l'ideal nacionalista català. L'Ajuntament va acordar donar el seu nom a aquell carrer.

LA LLOSETA

Resonà un gran aplaudiment quan es va escórrer la bandera catalana i aparegué la lloseta, el dibuix artístic de la qual projectà N'Endald Canibell. Hi ha el retrat d'En Valenti Almirall i al costat la llegenda diu: «En Valenti Almirall Llozer, advocat, Barcelona, 1841-1904. Autor del llibre «El Catalanisme». Desvetllà la consciència nacional per assolir la personalitat de Catalunya. Carrer d'En Valenti Almirall».

El regidor de Barcelona, senyor Sabater, va dir que, en aquell acte portava la representació de l'alcalde de Barcelona i l'accepta molt gustosament, perquè ell formà part del Centre Català, on va rebre de l'Almirall les primers idees nacionalistes; va recordar aquell període de 1882-85, de commoció contra el tractat de comerç amb França i la pintoresca manifestació de les barrefines vermelles, la primera on hi covà l'ideal nacionalista.

L'alcalde va autoritzar que sortís del Museu la vella bandera del Centre Català, perquè pogués concurrir a la glorificació del seu fundador, que no és sols una glòria de Barcelona, sinó de tot Catalunya.

Felicitat a l'Ajuntament pel patriòtic acord, i espera que en la seva actuació, inspirats per l'ideal patriòtic, faran de Badalona una de les primeres ciutats de Catalunya. (Aplaudiments.)

En Codolar, en nom de la Lliga Regionalista i de la Joventut Nacionalista, s'adherí efusivament a l'acte de ciutadania i de patriotisme que significa la glorificació d'aquells grans homes. Felicitat a Badalona, que s'honora posant als seus carrers els noms gloriosos de la història patrica. En Clavé, En Prat de la Riba, l'Almirall, En Casanova i En Figueras.

Així feu — digué — un acte d'afirmació catalana i un perpetu elogi d'eminentes patricis que no han pogut deslliurar-se de les injustícies dels enemics de Catalunya. (Aplaudiments.)

El tinent d'alcalde, senyor Queralt, en representació de la majoria nacionalista de l'Ajuntament de Badalona, oferí que en la seva actuació només s'inspirarà en l'ideal de pàtria, i per això s'adheria entusiàsticament a aquesta festa en honor del precursor Almirall, del màrtir Casanova i del repúblic Figueras, per ésser un acte d'afirmació catalana; Badalona és un sector de la pàtria Catalunya, on tots els bons catalans reien homenatge a la memòria dels tres grans patricis. (Aplaudiments.)

N'Endald Canibell, antic secretari del Centre Català, en parlar, va fer una magnífica semblança de l'Almirall.

Recordà que, si bé nascut a Barcelona, fou criat i passà la seva infantesa a Badalona.

Remercia l'acord de l'Ajuntament de Badalona, perquè honora el nom del gran patrici de Catalunya, el primer que va desvetllar el nostre sentiment nacionalista, formulant doctrina per a tots i per a sempre amb visió clara i ferma.

El 1868 va redactar i publicar una fulla «Guerra a Madrid» (a la centralització); «L'Estat Català», diari netament nacionalista; recorda que En Pl i Margall ponderava el seu talent i condicions d'organitzador; l'Almirall volia modificar el caràcter dels catalans, fent-los més altius i fermes; no feia mai acció negativa, sinó sempre afirmació; recorda que va preveure de molts anys la pèrdua de les Antilles; esmentà la publicació del llibre «Lo Catalanisme» i la Memòria al Rei Alfons XII. Digué que va trencar tota relació tota conexió amb els partits de Madrid, i va actuar sols en sentit catalanista.

El senyor Canibell va interrompre el seu discurs, perquè va comprendre que es feia tard, i acabà repetint a l'Ajuntament aquella recordança del gran patrici. (Aplaudiments.)

EL CARRER D'EN RAFAEL CASANOVA

Allí el senyor Queralt va pronunciar un entusiasta elogi del gran conseller que cada any rep fervorós homenatge

de les multituds i és el símbol de les reivindicacions patriòtiques. Un esclat d'aplaudiments va resonar, quan el senyor Arquer va treure la bandera catalana que cobria la lloseta.

EL CARRER DE N'ESTANISLAU FIGUERAS

La mateixa cerimònia va fer-se i grans aplaudiments saludaren en albirar-se el nom del català il·lustre.

Els representants de l'Ajuntament de Badalona donaren afectuosos comiat a les personalitats barcelonines que havien concorregut a tan patriòtic acte.

Lord Northcliffe

Aquest periodista irlandès, ho fou des de la seva infantesa. Es tracta d'un cas de vocació. Al col·legi creà un periòdic escolar que redactava i componia ell mateix. Als quinze anys debutava a la premsa de Londres. Aviat col·laborà en diversos periòdics. Als disset anys era ajudant del redactor en cap del «Youth». Alèshores guanyava, comptat el que li produïen les col·laboracions, dos o tres lliures esterlines cada setmana.

En 1888 fundà el setmanari «Answers», que assolí un èxit enorme. En 1894, juntament amb el seu germà lord Rothermere, comprà el diari de la nit «Evening News», reorganitzant-lo completament.

En el mateix any concebé el projecte de creació d'un gran diari del matí, el «Daily Mail», el primer número del qual aparegué el 4 de maig de 1896. En 1903 comprà el «Werkey Dispatch», periòdic setmanal, i fundà el «Daily Mirror», que després d'haver estat, durant algun temps, una publicació redactada únicament per dames i destinada a les dames, passà a ésser un diari il·lustrat.

En 1904, Alfred Charles Guillem Harmsworth (que aquest és el nom de lord Northcliffe), va rebre el títol de baronet. En 1905 fundà l'edició continental del «Daily Mail».

En 1906, també en col·laboració amb el seu germà lord Rothermere, va crear a Terra Nova una gran fàbrica de paper. Aquesta enorme instal·lació comprèn línies fèrries, tota una localitat, Great Falls, amb port i servei de vapors per a transportar el paper a Anglaterra. Acarona lord Northcliffe el projecte d'ésser propietari del «Times», i ho fou en 1908.

Dotat d'un profund sentit de la realitat, aquest home ha tingut un paper capital en el desenvolupament de l'automòbil i l'aviació.

Durant la guerra, feu vigoroses campanyes contra la manera d'ésser portada les operacions en son principi, destacant-se un article contra lord Kitchener en la qüestió de les municions, el qual article produí una sensació enorme, motivant que el «Daily Mail» fos cremat públicament al Stock Exchange. Però lord Northcliffe continuà la campanya, i aconseguí el seu propòsit de despertar de llur apatia els elements oficials. Durant les operacions, anà diverses vegades al front de guerra. A Verdun presencià els atacs de les tropes del Kronprinz, anant-se'n després a París, on redactà un article, del qual en féu un tiratge de tres mil exemplars, i el va transmetre a tots els diaris neutrals i aliats. En aquest article afirmava que «mai els alemanys s'apoderarien de Verdun».

Lord Northcliffe, que sempre rebutjà el Poder, per a no hipotecar la seva llibertat d'acció, acceptà, durant la guerra, la direcció de la missió enviada als Estats Units, perquè va creure poder realitzar una obra de bon patriota. Lloyd George, agraït, li va oferir la cartera d'aviació, la qual ell rebutjà. Fou nomenat vescomte, i acceptà la direcció de la propaganda britànica als països enemics, presentant, en aquest aspecte, grans serveis al seu país. Els enemics de l'Entente li declararen un odi a mort. Crearen un diari que portava el títol de «Anti-Northcliffe-Mail» i la «medalla de l'odi», en la qual Northcliffe estava representat en la figura d'un ogre.

Aquesta és, a grans trets, la carrera d'aquest gran anglès que va morir el propiassat dilluns. Havia nascut en 1865, a Chapelizod, poble proper a Dublín. Fou un home de talent, enèrgic i actiu. Mai cercà els honors, i la seva fortuna immensa — als trenta anys ja era milionari — fou deguda, sobretot, al seu treball. Era un tipus d'anglès esplèndid. La seva salut, sempre un xic delgada, no li havia impedit treballar amb acarnissament. Com a bon anglès ric, havia donat la volta al món, sense ostentació, quasi d'incògnit.

L'actualitat social

AGRESSIO

Dimarts va ésser auxiliat a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere, Juli Alabasin Elias, de 31 anys, d'ofici obrer metal·lúrgic, el qual presentava contusió a l'avantbraç esquerre, pronòstic lleu.

Declarà el ferit que dos individus, als quals no coneix, li sortiren a l'encontre a la carretera de Rubes i l'agrediren, resultant amb les lesions esmentades.

LES VAQUES

S'han declarat en vaga 134 obrers d'ambdós sexes, a la fàbrica de Fill d'A. Fàbrega, de Mataró.

A Igualada s'han declarat en vaga els sabaters, per no haver aconseguit l'augment de 25 cèntims diaris en el jornal.

La vaga de minaires de Figols persisteix, però es tenen notícies que fan esperar una ràpida solució.

A la fundició Girona entraren ahir al treball 971 obrers. La resta, fins a 1.500, s'ha negat a entrar, persistint en sa actitud, i altres per coaccions, etc.

LA VAGA DE BARBERS

L'atur de fadrins barbers s'ha generalitzat encara més que els dies anteriors, puix a les barriades on encara es treballava en algunes perruqueries, els obrers, atenent indicacions del Sindicat, han secundat la vaga.

Aquest conbiste no sembla de fàcil solució, puix tant els patrons com els obrers mantenen els seus respectius punys de mira.

Generalitat

CONCURS

El Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya obre un concurs per a la provisió de la plaça d'oficial de Secretaria dels serveis de Cultura Física de la Mancomunitat, d'acord amb les bases següents:

I. Per a concursar serà precis: a) Posseir coneixements de comptabilitat, redacció de documents i administració en general. b) Tenir bon caràcter de lletra i saber escriure amb la correcció deguda les llengües catalana i castellana. c) Posseir coneixements tècnics de cultura física i d'esport. d) Acreditar les condicions d'honorabilitat indispensables. e) No tenir menys de 25 anys ni més de 40.

II. Els aspirants presentaran llurs instàncies, ajustades a les prescripcions vigents, a les oficines del Consell de Pedagogia (Urgell, 187), des de la data de la publicació del present anunci fins a les 13 hores del dia 28 del present mes, junt amb tots aquells documents que puguin il·lustrar el Jurat sobre la persona i mèrits dels concursants. Els títols i documents que els aspirants vulguin retinar hauran d'anar acompanyats de còpies en la deguda forma. Entre aquests documents hi ha de figurar una certificació que acrediti que l'aspirant està lliure del servei militar.

III. El càrrec serà retribuït amb el sou d'entrada de 3.000 pessetes anuals i comportarà com a mínim l'obligació habitual de treball de les oficines de la Mancomunitat de Catalunya. El nomenament serà per cinc anys.

IV. Si davant dels documents presentats en el concurs i demés circumstàncies resulta unanimitat en el criteri del Jurat sobre el concursant al qual pugui adjudicar-se el càrrec, aquest serà proposat al Consell Permanent pel seu oportú nomenament. En cas contrari el Jurat podrà pendre acord eliminatòri i proposar a la resta dels concursants aquells exercicis que cregui convenient per a completar el criteri a què haurà donat lloc la presentació de documents.

V. S'entén que al presentar-se a concurs els aspirants accepten el règim d'oficines que regula els serveis de Cultura de la Mancomunitat i es sotmeten a les tasques que el dit règim els imposi dintre les condicions del càrrec.

VISITES

Hay visitat el senyor Puig i Cadafalch al seu despatx de la Presidència al Palau de la Generalitat.

L'escoltor senyor Vives; don Joan Oller i Vallés; el Rvnd. Higiní Anglés; el director del Museu don Joaquim Folch i Torres don Ramon Coll i Rodés i don J. Martí Esteve; una comissió de l'Ajuntament de Sant Climent de Llobregat; l'arquitecte senyor

—A instàncies de Pere Casadevall, amo d'un abarberia del carrer de Tallers, foren detinguts Joan Puente, Torres i Llorenç Martínez Eged, acusats d'haver intentat coaccionar-los, perquè el denunciànt i el seu germà deixessin d'afaitar els concurrents a l'esmentada barberia.

Als detinguts, que, segons ells mateixos han declarat, pertanyen al Sindicat lliure, se'ls ocuparen dues pis toles.

MULTES CONFIRMADAES

Pel ministeri de Foment han estat tornats a aquest Govern civil, desestimats, els recursos interposats per 29 industrials contra les multes que va imposar-los el governador per infracció de la Llei de Subsistències, multes que, per tant, queden confirmades.

ELS CONTRAMESTRES

D'EL RADIUM

Les juntes entrant i sortint de la societat de contramestres «El Radium» estigué ahir, a primeres hores de la tarda, al Govern civil, conferenciant amb el senyor Martínez Amido.

ELS EMPLEATS DE BANCA I BORSA

Demà, a dos quarts de deu de la nit, de primera convocatòria, i a les deu de segona, celebrarà Assembla general ordinària, el Sindicat d'Empleats de Banca i Borsa, d'aquesta ciutat.

Acabada aquella tindrà lloc una Assembla extraordinària per a aprovar els nous Estatuts i procedir a l'elecció del Comitè directiu.

Rubió, el secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, don Alexandre Gali; el director del Servei de Conservació i Catalogació de la Mancomunitat don Jeroni Martorell; don Antoni Nadal Vicens, president del Gremi de Viatjants i Corredors del Centre Autonomista de D. del C. i de la I. de Barcelona.

LA SALUT DEL MESTRE PEDRELL

El President ha estat personalment a interessar-se per la salut del mestre Pedrell que es troba greument malalt.

CONFERENCIA

D'EN VALLES I PUJALS

L'Ateneu Igualadí, d'Igualada, ha invitat el president de la Diputació, senyor Vallès i Pujals, perquè ocupi la tribuna d'aquella entitat el dia 24 del corrent, dia de la Festa Major de la dita població, i havent estat acceptada la dita invitació, el senyor Vallès ha assenyalat com a tema de la seva dissertació: «L'obra cultural de la Mancomunitat».

Municipi

DELEGACIONS

L'alcalde senyor marquès d'Alleda va delegar la seva representació en el regidor senyor Sabater per assistir a l'homenatge a Valenti Almirall, que va tenir lloc ahir a la tarda, a les cinc, a la vella població de Badalona.

Així mateix l'Alcaldia ha delegat el tinent d'alcalde senyor Nonell per assistir als actes que amb motiu de la festa major celebra la barriada de Gràcia.

TRAMIT

Ahí a la tarda valebrà l'Ajuntament sessió ordinària de segona convocatòria sota la presidència de l'alcalde, havent-hi assistit el regidor senyor Sensalvador, al qual demanà que quedessin sobre la taula, per a la sessió vinent, tots els dictàmens que fi guraven a l'ordre del dia.

EL CARRER D'AUZIES MARCH

La Cambra de la Propietat Urbana invita a tots els que s'interessin per la millora i embelliment de la nostra ciutat a que demà, a les deu, assisteixin a la solemne obertura dels carrers d'Auzies March, entre Nàpols i carretera de Rubes, i Sicília, entre aquest últim punt i Casp, al qual acte assistirà la Comissió d'Eixample, havent promès l'alcalde honorar-lo amb la seva presència.

S'ha assenyalat com a punt de reunió l'encreuament dels carrers d'Auzies March i Nàpols.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

CONTRA ELS GOSSOS

Madrid, 17, 12:30 matinalada.
A l'a Direcció d'Ordre Públic han facilitat la següent nota oficial:
Per la Direcció d'Ordre Públic es fa saber que tot gos que estigui a la via pública sense el morrió que prescriuen les Ordenances Municipals, a partir del dilluns vinent, dia 21 del corrent, serà mort a cops de maxet per les forces de seguretat, havent-se donat la mateixa ordre a la guàrdia municipal, sens perjudici de la multa que correspongui imposar als amos.

L'ARGENTINA I ESPANYA

Santander. — S'ha rebut al palau de la Magdalena un cablegrama del president de la República Argentina, senyor Irigoyen, dirigit al Rei, que ha estat reexpedit a Deauville.

Diu així:
«A S. M. el Rei don Alfons XIII a Santander.

Els expressius i nombrosos homenajes amb què el poble espanyol s'ha dignat rebre al nostre president electe i els expressius sentiments afectuosos amb què ha contestat al Missatge que ha tingut a bé transmetre-li, han repercutit en l'ànima nacional amb la més interessant sensació d'harmoniosa afectuositat.

Rebi la il·lustre i gloriosa mare pàtria i el seu insigne monarca, els més expressius reconeixements del poble i govern argentí.

Irigoyen, president de la nació argentina, i el Govern.»

NOTES DE SANTANDER

Santander. — A les onze del matí i malgrat el fortíssim vent nord-est, s'han celebrat les segones regates de balandres.

Han tingut lloc a la badia, i amb tot i això s'han desbarborat alguns balandres, rompent-se's el trinquet.

La Reina i el príncep d'Astúries s'han embarcat en el «Tonino», i l'infant Jaume en el «Mech-Dou».

Han guanyat, en la sèrie de vuit metres: primer, «Tonino»; segon, «Mech-Dou».

En la sèrie de sis metres solament ha corregut el balandre «Miadi», dels senyors Jado germanes, de Santander.

En tornar de les regates la Reina, el príncep i els infants ha recorregut els llocs de la Festa de la Flor, fent importants donatius.

El «Tonino» fou patronejat pel príncep d'Astúries, que ha rebut felicitacions dels esportistes pel seu debut.

El conflicte de l'empresa Fraga, amb els autors i actors continua en el mateix estat.

Els diuen que una societat d'actors nord-americans ha comunicat a la d'Espanya que posarà a la seva disposició vuit teatres portàtils on es poden instal·lar 15 platees, 400 butaques i tota la dependència del teatre.

Sembla que els autors han acceptat l'oferta.

Cas de no arribar-se a un acord amb l'esmentada empresa, sembla que existeix el propòsit d'adquirir aquells teatres i instal·lar-los en aquelles poblacions on funcionen teatres de l'empresa Fraga.

ACCIDENT FERROVIARI

Sant Sebastià. — Al Govern civil s'ha rebut un telegrama de Mendara en el qual es dona compte que el ràpid que surt de Sant Sebastià cap a Bilbao a les 9:25 del matí descarrilla a l'estació esmentada i que el maquinista, Llorenç López, de 50 anys, ha mort aixafat per la màquina.

La via quedà interceptada.

Els viatgers només sofriren l'esglai consegüent.

DE MELILLA

Melilla. — Han salpat, segons es creu, cap a bombardejar la costa de Alhucemas, el cuirassat «Alfonso XIII» i el creuer «Cataluña».

De Melilla salpà cap a Màlaga, per a proveir-se d'aigua, el pare «Dedalo».

A bord de l'«Andalucía» han sortit cap a Ceuta, complint ordres de l'Alt Comissari, l'empleat de l'alta comissaria Manuel Ferrer, el batxa d'Arcila i la secció de la meballa xerifiana, que vingueren amb el general Burguete.

També ha estat embarcat l'automòbil que portà el general, la qual cosa fa suposar que s'ajornarà la tornada a Melilla de l'Alt Comissari, al qual

s'esperava el dijous juntament amb el gran visir.

Confidencials rebudes del camp confirmen que en el bombardeig de la conca d'Uat Kadir, efectuada per l'esquadra de Nador, tingué l'enemic 200 baixes.

EL COMANDANT ARANDA

Tetuán. — El comandant d'Estat Major don Antoni Aranda, ferit greument a les proximitats del blocus de Beni-Saada, és una figura molt coneguda i molt prestigiosa de l'exèrcit que porta a més a més molts anys d'actuació en aquesta zona.

Agregat a les ordres de l'Alt Comissari que exercia el càrrec de general Gómez Jordana, fou el més eficaç col·laborador del difunt general, que en moltes ocasions el feu objecte de la seva predilecció i confiança.

Per la primavera de 1919, la Comissari el general Berenguer, el comandant Aranda intervingué en una operació portada a cap a les muntanyes de Beni-Saada, immediates a la plaça, on sofrírem un enorme nombre de baixes.

Aquells dolorosos successos donaren lloc a la formació de sumari, en el qual figuraven els noms del general Vallejo, actual comandant de Ceuta, el senyor Aranda i el comandant de regulars, senyor Salz de la Vid, essent sumariats els dos darrers.

En el Consell de guerra, presidit pel general Navarro, que va celebrar-se per a apreciar els fets, el comandant Aranda fou condemnat a un mes d'arrest.

Això no va minvar el prestigi que ja gaudia, i completaria aquella sentència continuà al lloc que abans exercia.

DE LARRAIX

Larraix. — Ha quedat constituït el Centre Cultural de Larraix.

En la primera sessió ha acordat fer propaganda en el problema marroquí.

Acordà, demés, oferir la presidència honorària al senyor Gofiochea.

En l'intent d'agressió dels rebels al blocus Espont se'ls feren dos morts. La guarnició no tingué cap baixa.

DEFUNCIO

Saragossa. — La darrera matinalada ha mort el motorista Florenci Fuentes.

Ha entrat en el període agònic a un quart de dotze de la nit, i ha mort entre una i dues de la matinalada.

La mort ha estat produïda per vessament interior, ocasionat pels enormes aixafaments que va sofrir el motorista a l'espall i al pit, a conseqüència dels quals tenia materialment destrossats els pulmons.

Han arribat el germà, la germana i la promesa de Florenci Fuentes, desenrotllant-se una tristíssima escena.

La gestió per a aconseguir el trasllat del cadàver a Madrid, si és que s'arriba a temps d'embarcar-lo amb la deguda anticipació, puix sembla que des del primer moment el cadàver presentava símptomes de descomposició.

S'ignora si podrà ésser-hi traslladat avui.

S'han rebut algunes coronas i telegrames anunciant el trametiment d'altres.

A Saragossa ha causat gran sentiment la mort de Florenci Fuentes.

ACCIDENT

València. — Anit passada, a dos quarts de nou, es dirigia al Grau un comboi elèctric, compost d'un cotxe motor i dos remolcs, quan en arribar al pas a nivell que hi ha al camí, abans de la via fèrria, no va veure el conductor del tramvia que hi havia posada la barrera, i s'hi llançà al damunt.

La barrera restà destrossada.

Pocs moments després va passar el tren correu de Barcelona.

Fou un veritable miracle que no esdevingués una tragèdia com la que esdevingué fa alguns anys.

El comboi, per efecte de la topada, reculà de la via en el moment que passava el tren.

NOTES DE BILBAO

Bilbao. — A Baracaldo s'ha celebrat aquest matí una assemblea d'obrers metal·lúrgics per a tractar de la qüestió de les primes per super-producció igual a la que feren albir els del mateix ofici a Sestao.

Els reunits van acordar prosseguir treballant normalment en totes les federacions metal·lúrgiques fins a veure el resultat de les deliberacions de la comissió amb la junta de patrons i obrers.

Aquest matí, en el camí de Sant Sebastià, un automòbil que ocupaven el president de la Diputació i el diputat senyor Galiano, va topar a Elgoibar amb un altre automòbil que anava en la mateixa direcció.

Miraculosament no hi hagué desgràcies.

L'automòbil del president va sofrir lleugeres avaries, i l'altre va quedar a la carretera amb una roda destrossada.

Comuniquen de Sant Adrià que fa pocs dies va quedar acabada la carretera de Calahorra fins al pont que la uneix a la capital de Guipúscoa.

La millera ha complagut molt als habitants d'aquest territori.

Els pobles de la comarca estan molt contents pels beneficis que ha de produir-los.

VAGA DE MINAIRES

Oviedo. — S'han declarat en vaga 220 minaires de la mina de Ojos Negros, per haver acomiadat el vigilant a un obrer.

Ha marxat a Sant Sebastià el ministre de jornada, senyor Fernández Prada.

VAGA A SEVILLA

Sevilla. — El governador ha parlat amb l'encarregat de la fabrica de conserves d'olives, del president de la Cambra de Comerç de Sevilla, els quals operaris, en nombre de 200, s'han declarat en vaga per haver estat acomiadats quatre companys.

L'encarregat va dir al governador, que fa quatre dies acomiadà a dos operaris, i ultimament a dos més per falta de treball. La vaga s'ha produïda a causa de la falta de treball, i després d'amparar-los diverses vegades inútilment, per la qual cosa no podia readmetre'ls.

ANUNCI D'UNA VAGA

València. — Una nombrosa comissió de veïns de Xelva s'ha dirigit al governador civil per a parlar-li de les conseqüències que pot tenir una vaga de braços caiguts que projecten els metges, farmaceutics, veterinaris, llevadors i practicants de farmàcia, establerts als divuit pobles d'aquell districte, i reclamen la seva intervenció per a evitar el conflicte. Entre aquest veïnat ha produït gran alarma la notícia.

EXPLOSIÓ

Saragossa. — A les obreres d'exploració que s'efectuen als Arañones, feu explosió una barrinada i llança a gran distància l'obrer Prudenci Gallur, que fou recollit horriblement destrossat.

Uns altres obrers van resultar ferits.

EN ROMANONES I LA SITUACIO POLITICA

Madrid, 17, 2 matinalada.
Sant Sebastià. — Aquest matí, en la boda del fill dels ducs d'Escoriaza, en la qual actuaren de testimonis, el comte de Romanones i el senyor Villanueva, van mantenir una extensa conferència a l'atri de l'església.

Després els periodistes han preguntat al comte de Romanones sobre què havia versat la conversa, tan anmada, que havia mantingut amb el cap de la minoria democràtica del Congrés.

El comte de Romanones ha contestat que li havia dit al senyor Villanueva, que les actualitats polítiques començaven ara, i que insistia que les Corts no tornaran a reunir-se no obstant haver anunciat el senyor Sánchez Guerra que el vinent octubre aniran al Parlament.

UNA ASSEMBLEA

Sant Sebastià. — Els professors normals que assisteixen a l'Assemblea teresiana, han visitat la Diputació, l'Ajuntament, la Normal i l'Escola d'Arts i Oficis, essent obsequiats.

La sessió de clausura se celebrarà dijous, a les onze del matí, presidint la Reina, i prometent ésser un esdeveniment.

Se celebrarà a la sala de l'Institut. Per a aquest acte s'han repartit centenars d'invitations.

Paran us de la paraula donya Carme Vega Montenegro, don Víctor Pradera, que exposarà l'abast social d'aquest resorgiment femení, resumint els discursos el bisbe de la diòcesi.

NOTES PORTUGUESES

Lisboa, 16. — La Confederació General del Treball, després d'haver fet gestions, no sols amb el Govern, sinó amb els caps dels grups parlamentaris de tots els partits, ha ordenat als obrers la tornada al treball. — Haya.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggeriments que siguin útils i factibles.

DIETARI CATALÀ

Llibre Diari de Caixa i Indicador de Catalunya de 1923

ANY SEGON DE LA SEVA PUBLICACIO

LLIBRE DIARI DE CAIXA

DIETARI CATALÀ

1923
INDICADOR DE CATALUNYA

EDITORIAL CATALANA, S.A. I SALVADOR BONAVIA EDITORS

EN PREMSA

Hem reformat en millor qualitat el paper d'escriure i el pautat diari. El Santoral respon a les darreres disposicions de l'Església catòlica.

MATÈRIES

Calendari per a l'any 1923.
Festes movibles en 1923.
Mapa gràfic de Catalunya.
Museus, Arxius i Biblioteques.
Hotels, Fondes i Restaurants.
Diccionari Geogràfic de Catalunya.
Plànol de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona.
Consignataris i Armadors de vaixells.
Mancomunitat de Catalunya i Dependències.
Servei de Pompes Fúnebres.
Tarifa de trasllat de mobles.
Associació Protectora d'Ensenyança Catalana.
Bisbats de Catalunya.
Societats i Entitats diverses.
Guia de carrers, places, etc., de Barcelona.
Cos d'Esquadres de Barcelona.
Llista de recaders.
Societats Nacionalistes de Catalunya.
Polícia i ses delegacions.
Diputats a Corts per Catalunya.
Ajuntament i Diputació de Tarragona.
Premia de Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona.
Societats Excursionistes.

Tarifa de cèdules.
Correus.
Telèfons, Locutoris públics i Telègrafs.
Notaris, Arquitectes, Advocats i Procuradors.
Contribucions.
Somatents armats de Catalunya.
Ajuntament i Diputació de Lleida.
Agents de Canvi i Borsa.
Consorci del Dipòsit Franc.
Ajuntament i Diputació de Girona.
Bancs i Banquers de Catalunya.
Universitat.
Escola Normal de Mestres.
Escola Normal de Mestreses.
Espectacles.
Exposició de Barcelona.
Clíniques i infermeres.
Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.
Cos de bombers.
Història de Catalunya.
Tramvies i Ferrocarrils.
Mapa gràfic dels carrils de Catalunya.
Festes majors.
Orfeons.
Guia judicial.
I altres.

Edició única d'un dia en plana

Es posarà a la venda al mes d'octubre. Els nostres corresponents poden formular les comandes.

Cròniques de Londres

L'Anglaterra i els anglesos. — El XXII Congrés de la Pau

Marc Twain (el gran humorista nord-americà) digué, parlant de l'Anglaterra: «Es una illa tan petita, que si passegeu de nit, i la nit és fosca, vos exposeu a donar un pas en fals i a caure al mar sense adonar-vos-en».

La frase, (naturalment, una mica exagerada) té tanmateix un sentit de veritat extraordinari, si compareu la relació entre l'extensió superficial de la Gran Bretanya i la seva formidable potencialitat econòmica-financiera i política amb les d'altres països.

Per a desenvolupar aquest punt de vista, vulgui el lector permetre'ns, a manera d'introducció, unes breus observacions o notes de viatge, a les quals seguiran les al·ludides consideracions de caràcter econòmic i polític, relacionant-les amb una breu descripció del XXII Congrés de les Associacions per a la Pau, al qual el qui signa aquestes ratlles tingué l'honor d'assistir en representació de l'Associació de Periodistes de Barcelona, i de la Casa d'Amèrica, de Barcelona.

Si heu pres el vapor a Bolonya per a desembarcar a Folkestone, observareu ja en el vaixell una especial idiosincrasia en el personal i en la disposició de les sales, camarots i coberta, que vos donarà la sensació de trobar-vos en un ambient completament distint del que acabeu de deixar. En la proa del vapor, en una cabina espaiosa i confortable, un funcionari rep amablement i un a un, els passatgers forans, per a donar-los la tarja de permís d'entrada a Anglaterra. Vos demanarà amb bonhomia les vostres seues particulars i objecte del viatge; tal volta, en examinar el vostre passaport, observará que no està visat pel consolat britànic de Barcelona; però, així i tot, somrient, vos donarà la tarja. Gairebé tots els passatgers i passatgeres seran anglesos, o almenys tindran un calent anglès característic. Si demaneu algun ressenyament, no podreu quedar-vos de manca de bona voluntat per part del vostre dialogant, encara que aquest vos parli en anglès «cecrat». Un bon irlandès, viatjant de comerç, vos dirà que, «ara com ara», no és possible que Irlanda obtingui la independència nacional absoluta, encara que ell creu que seria una bona cosa. Si li diu que per manca de temps no ha pogut canviar un xec a París, insistirà amb extrema benevolència per a deixar-vos quelcom, si vos fa falta... Li direu: «Què diferent és el país britànic del continent!» — «Oh, very much, very much different», vos dirà simplement.

I, en efecte, en desembarcar veieu també la diferència. Cap formalitat gairebé per a passar l'equipatge per la Duana, ni per a facturar-lo. Els cotxes del tren són de dimensions moderades i molt confortables. Observareu el paisatge una mica monòton i gris; la terra està conreada i coberta d'herba verda, els arbres són de poca elevació, com també les edificacions (de forma anomenada «cottage»), polides totes com els carrers; aquests, unes voltes rectilínies, altres una mica tortuosos, en els pobles i caserius que travessa el tren. Les casetes tenen totes un petit hort anterior, tenen la majoria d'elles una barana o reixa de fusta i un petit espai de jardí també. Veieu les finestres espaioses de la planta baixa, disposades en forma de mirador, i endevineu l'interior del «home» confortable.

Tot vos dona la idea de la distribució calculada de la concentració. Aquí, l'ànima britànica, vos mostra novament la seva particular idiosincrasia: la concentració racional, ponderada, mesurada. Sens dubte, la regulació de l'extensió del territori, rodejat per una barrera d'aigua que l'isola del Continent europeu, ha contribuït a desenvolupar en el caràcter britànic aquestes diferents qualitats en calculada ponderació de domini propi, de concentració de pensament i de voluntat. A formar aquestes característiques també hi haurà contribuït el clima; la boira, que durant la major part de l'any enfosqueix els horitzons, i posa un vel gris sobre tots els objectes. I l'anglès, retint en el seu territori per la falta d'aigua del mar, ha reaccionat energèticament, després de reuixir concentrada, i ha vençut amb tenacitat la ingratitud del clima, i ha creat una indústria i un comerç poderosos, i ha vençut la resistència del mar, per a conquerir mercats per a les seves indústries, i, un segle darrera altre segle, ha anat

elaborant una civilització particular, basada en la seva idiosincrasia especial. Per una part, concentració, la imitació reflexiva, individualisme i cooperació; per una altra part, la consegüent reacció molt humana, que salta les fronteres d'aigua que volien oprimir-lo, i el porta a implantar el fruit de la seva capacitat incomparable i les seves lleis basades en la llibertat individual mutuament consentida i respectada, encara que supeditada al respecte al «jo» d'altres, i el sentiment de la consciència nacional i la solidaritat. Cal dir que avui, i per la influència de la guerra i dels corrents socials moderns, va desenvolupant-se el sentit de liberalisme i de socialisme avançat, encara que aquestes manifestacions són contrarestades per les qualitats de clara visió de l'interès públic que havem esmentat.

Quin orgull ha de sentir, el ciutadà britànic, d'haver sabut portar la seva civilització a tan extensos i a tan llunyans territoris!

I que admirable és un país que cerca mantenir les relacions amb els «dominions» i colònies per l'organització federativa, per l'associació d'interessos, pel lliure-canvi, i tracta d'evitar la imposició per la força armada, respectant els costums i la religió dels països que colonitza. A cada un d'aquests països, cada subdit britànic tracta de crear un nou fogar a la pàtria britànica, tot respectant la pàtria d'altres.

Quan pensa un hom en aquesta complicada i laboriosa organització, reflexiona així:

— Com és possible que un poble que ha realitzat aquest esforç l'abandoni mai a favor d'altres pobles, cedint-los els mercats laboriosament conquerits? Com pot un poble semblant deixar d'ésser imperialista en aquest aspecte de predomini econòmic? Com és possible que un poble reflexiu com el poble britànic, qui compta amb homes polítics dotats de sentit pràctic i de diplomàtics no menys clarividents que els propis economistes, pugui exposar-se a deixar-se portar per aventures idealistes de Societat de Nacions o de procediments d'internacionalització, que facilitarien a altres països l'exploatació econòmica de les colònies i mercats per ell conquerits? Com podria cap polític anglès, fos del partit que fos, exposar-se a deixar sense clients les fàbriques i les empreses comercials angleses, que provocaria l'emigració i deixarien el país deshabitats?

No, Anglaterra necessita mercats per a conservar l'activitat de les seves fàbriques, per a alimentar els seus fills, i no podia mai procedir amb lleugeresa a un poble tan clarividet i pràctic en aquest sentit com és el poble anglès.

Quan vos feu aquesta reflexió compreneu que els partits liberals, socialistes, laborista (Labour Party), i fins el comunista, anglesos, no són un perill greu per a la potencialitat econòmica anglesa. Són la valvula d'expansió de les idees més progressives que, en ésser controlades i pasades pel garbell del sentit pràctic i videt anglès, queden transformades en forces propulsores de progrés i de llibertat, que irradien per tot el món.

Les qualitats morals del poble britànic són avui prou fortes i elevades per a suportar tots els moviments d'idees, adués més avançades.

No fóra just que altres països menys actius poguessin aprofitar-se de l'esforç britànic envaint els mercats de les seves colònies, que, malgrat el sistema de lliure-canvi adués i pràctic a Anglaterra, tenen establertes certes aventures, especialment quant a matèries primes i transports, que afavoreixen les mútues relacions lliures.

Si bé entre els homes és encara adués que els uns s'aprofitin i fins visquin del treball o esforç dels altres, no deu ésser així, ni entre els pobles ni entre les nacions, i així fa comprendre que la Societat de les Nacions i l'internacionalisme veritable i sensat no poden ésser altra cosa que una «sistemàtica reconstrucció i metòdica dels procediments d'associació de cooperació, de col·laboració proporcional, de federació, susceptibles de desenvolupar o d'activar, el màxim de progrés i de benestar possibles, entre els diferents pobles de la terra. Així com entre els homes és necessari i útil que els uns aprenguin dels altres i que s'associïn els uns amb els altres, així deu ésser practicat entre els po-

bles, entre les agrupacions organitzades dels homes.

Co que importa en un poble és adquirir per esforç propi, o per l'associació, el màxim de qualitats morals i aplicar-les en totes les altes activitats.

No podem negar que en totes les manifestacions del sistema de civilització capitalista moderna existeixen violències i abusos de força, però les qualitats morals de base idealista, són, a desgrat de tots els detractors que el desconeixen, les que han format la veritable força política i econòmica de l'Imperi Britànic. El poble britànic posseeix, en general, aspectes paradoxals, deficiències que podrien corregir-se, però podem indubtablement assegurar que mai hauria arribat a la grandesa actual per la força, sense la base d'unes qualitats morals admirables i excepcionals.

El XXII Congrés Internacional per a la Pau fou convocat pel «Bureau International de la Paix», de Berna, i presidit per M. H. Lafontaine, senador belga, president també de la Unió Internacional de les Associacions per a la Pau. En el Comitè d'organització actuaren M. H. Baillie-Weaver (president), Lady Parmoor, Ben C. Spoor, Rev. H. Dunnico, Miss Huatmann.

Les reunions de les seccions tingueren lloc a Devoushire House, local cedit per una associació de «quakers», i foren quatre les comissions:

Primera. Reconstrucció econòmica. Segona. Qüestions referents a la Societat de les Nacions.

Tercera. Control democràtic de la política exterior. Quarta. Actualitats polítiques.

La sessió inaugural tingué lloc a la gran sala de la «Mansion House» (Casa de l'Ajuntament), de la «City», de Londres. Hi assistiren, entre altres: l'Hon. Lord Major, revestit amb el mantell de vellut vermell de les grans cerimònies; el molt Hon. Mons. Grosch, representant de l'arquebisbe de la Catedral Catòlica de Westminster; el Rev. bisbe de Londres (protestant); el cap dels Rabins; un representant de la Free Church; M. H. Lafontaine.

La sala, discretament il·luminada, presentava bonic aspecte amb les seves columnes ricament decorades, capítells i les grans finestres gotiques de colors, representant molts historics. Els discursos foren eloqüents, però no faltaren diaris que criticaren als qui feren l'apologia de la Pau quan l'any 1914 i a l'Estat Mitjàn predicar en la guerra com cosa santa o com un castig.

Lord Fisher va dir que la pau actual era una «pau de cansament», i que no estava en els esperits, que Anglaterra seguiria essent el Campió de la Pau i que Alemanya havia d'ésser admesa en la Societat de les Nacions.

En la primera comissió, Lord Parmoor (titol de creació recent) s'expressà en to afable i vigorós, defensant les teories de la cooperació en les qüestions industrials, que seguien dirigides pel sentiment nacionalista i de predomini de raça que provoca enveges i guerres.

M. Lafontaine parlà, en termes una mica difusos, de la conveniència d'un emperisme internacional.

Sir Páish parlà en favor de la restauració de la propietat econòmica, alemanya, i que aquesta cooperés a la reconstrucció d'Europa. Digué que ja era tard per a evitar la «banca-rota» d'Europa.

El prof. Ruysen (França) va oposar-se a l'aprovació d'una esmena demanant que fos revisat el tractat de Varsel·les. «Ni Polònia ni altres Estats — digué — no acceptarien. L'esmena ha de dir que els Estats establissin tractats entre ells».

Parlaren altres economistes i periodistes, referent també a demanar la «supressió» absoluta dels armaments, car no altra cosa podia demanar un Congrés per a la Pau. No volem la utilitat de demanar coses impossibles. En tots cas és convenient indicar els camins per a arribar a una transformació per procediments d'eficàcia tangible. En els punts de vista de Lord Parmoor veiem una certa coincidència amb orientacions que amb anterioritat havem assenyalat.

També s'aprovà una resolució demanant l'abolició de les traves que impedeixen la llibertat del comerç. També és aquest un punt utòpic, però en sentit absolut, si bé cal admetre'l.

Segona Comissió. — M. Lafontaine demanà que fos organitzada una armada internacional per a castigar els països que no acceptessin l'arbitratge o la resolució del Tribunal internacional: cosa que també creiem difícil de sostenir, quan resten tantes injustícies a reparar i pel caràcter de violència poc «pacifista» que representa.

Cròniques d'Itàlia

L'Exposició Internacional d'Art a Venècia

A la sala francesa trobem dos Clau-de Monet, dos Marquet — una delícia —, dos Marchand, dos Bonnard, que és l'impressionista més sumptuós. Presenta Bonnard un nu de senyora, molt delicat. Dues o tres rèpliques de l'escultor Bernard, exquisides. La nota del càntir, per exemple, no cansa mai de veure.

Tot el que resta de la sala s'ho mig parteixen Maurici Denis i Charles Guérin. Guérin és un gran company, és un bon home, el cap ple de somnis, el cor ple de seny. Beure una cervesa amb Guérin, a Montparnasse, és una delícia: el pintor és capaç d'estar-se dues hores davant vostre, la pipa a la boca, sense pronunciar ni una sola paraula. De tant en tant us mira, riu com un infant i arronsa les espatlles corpulents. A entrada de foc s'alça del recó del cafè, us pica l'ullet i us porta a alguns dels meravellosos petits restaurants que ell només sap. En aquests establiments una cosa és impossible: menjar i beure malament. A les darreries del sopar el cap del pintor és un torterol de fum.

Aquest home, però, amb el pinzell a la mà, és tot una altra cosa. Si no fos pel restaurant que us ha ensenyat i per aquella gran cara de criatura que té, fàcilment li fariem unes reclamacions. En efecte, Guérin, com tants d'altres, ha trobat una manera aparentment moderna, sintètica, exigent, i s'ha deixat anar sense cap pudor a dins de la seva fórmula. La jeia de Guérin és d'una monotonia persistent. Les mateixes taques banals, la mateixa preocupació per unes certes ratlles pseudo-versallesques, la mateixa llum ingenuament sentimental. Tot plegat dona a Guérin l'aire d'un parent pobre que viu de les escorialles nobles i de les delicades «deixes» de la parentela fastuosa. A Itàlia, on tan poques coses d'avui resisteixen la pedra de toc de la comparació, aquell aire es torna d'un realisme dolorós. Els capellans, per saber de quina època és una sotana la miren a contrallum. Davant del contrallum italià la roba de Guérin té un de allé perlongat.

Maurici Denis és un altre home de sort. La forma que adopta l'epòrme buidor, la torbadora superficialitat d'aquest pintor és un cert gust d'arbitrar la forma en gran estil, un cert gust de la composició. A París hi ha qui creu que Denis és un clàssic. El que denuncia potser amb més claretat que a França hi ha una arrel germanica és la constant preocupació del clàssicisme volgut imposat. Denis, pictòricament, ens sembla un alemany civilitzat, no monstruós, discret.

L'altre element que ha portat confusió en Polva d'aquest pintor és el seu gust per la llum clara, radiant, majestuosa. «La llum de Maurici Denis — deia un dia un crític famós — és la llum de Nàpols passada a través d'un home civilitzat». L'arrelment d'aquesta afirmació és evident. A Nàpols hi ha, en efecte, una llum violenta. I en els cartells anunciadors de l'encant de la costa napolitana hi ha una altra llum violenta que no és pas precisament la de Nàpols.

Però el cas és que Denis, que és monòton i lluminós en to major a París, a Venècia, sembla fosc. Sota la llum divíndament matitzada de Pa-

ris és tan fàcil pensar amb Nàpols! Sota el cel d'absenta i de cendra de París es fa tan immediat el blau de la mar, l'ocre de les roques, el blanc dels llençols, el rosa de les «baigueses», de les teles de Denis! A Venècia, en canvi, és difícil escamotejar res produint-se aquí la naturalesa d'una manera dirim més «sincera» que a París. I encara a Venècia la llum té un punt de gras, un punt de carn sensualment suada, que no té la de Nàpols, que és un cartell sòlid. Veu's aquí, doncs, en què ha vingut a parar la llum clàssica de Denis a Venècia. És un fet que Monet és més lluminós a Venècia que Denis.

El pavelló alemany, que s'obre davant del francès, és el més liberal. Hi ha l'artista oficial, l'impressionista, el cubista, l'expressionista, i tot plegat una mateixa nota envia a tothom: un cert panteisme teatral i monstruós. Llevat d'aquesta nota antipictòrica, l'aportació alemanya és de segona mà. Tot són ressonàncies i llunyanes, especulacions llibresques i reminiscències. Els alemanys tenen la desgràcia d'haver de deixar de ser-ho, per tenir una intuïció fresca i primerenca.

L'aportació italiana omple quaranta sales. És un mosaic de medietat. Des de Eger Lienz, que omple la sala 13, pintor de Bolzano (frontera austríaca), completament germànic, fins als cronistes sicilians, una mica escampats per totes les sales, hi ha una gradació de banalitat que arriba a enfartegar.

Els italians interessants són els que estan al corrent del moviment francès. A la sala 9, dos Buci, un «Paris», a la manera de Bonard i un «Milano, suburbis», molt ben entès, de bona qualitat i ben trobat. A la sala 11, un paisatge del Tosti, una nota fresca de Del Orto. A la sala 27, bones pintures de Marzicone, que és un bon pintor en els últims termes, concrets, veritables i que es torna afectat i sentimental en els primers.

A la sala 7 hi ha una petita aportació d'art negre, amb el característic corresponent. A la sala 12, retrospectiva Medigiani, i a la 27 els originals dels cartells de Capello. D'aquestes dues sales n'hauríem de parlar en una tercera i darrera nota.

I queda a les sales itel·lanes la retrospectiva Hayez (nascut a Venècia, en 1791, i mort a Milà, en 1882). Aquesta retrospectiva és el millor de l'exposició. Hayez és un retratista una mica fred, una mica vulgar, però té un to evident. Els retrats fan cara de semblar-se molt a l'original. Aquí hi ha segurament pintors més intel·ligents, però cap és tan complet com Hayez.

Hayez retrata els homes de la seva època: Camil Cavour, amb les seves ulleres de fina muntura d'or i el seu sotabarba, el reverend Rosmini, filòsof, Mazzino d'Azeglio, Manzoni i la seva segona muller que tenia una punta de bigotet, una caiguda d'ulls enternidora i burgesa i que devia estar sempre malalta.

Aquests retrats tenen un to, una punta de severitat que sembla haver perdut la pintura d'avui i el senyor que es fa retratar.

JOSEP PLA.

Venècia, agost.

Parla Lord Robert Cecil defensant també l'admissió d'Alemanya en la Societat de les Nacions i solució de les reparacions.

Foren aprovats deu vots referents a punts indicats i perquè la Comissió del Treball Intel·lectual de la Societat de les Nacions (que s'acaba de crear), tingui en compte els treballs realitzats en aquest sentit per altres entitats.

Tercera Comissió. — Tracta de la necessitat de fer públics els acords presos pels diplomàtics i presentats al Parlament.

Quarta Comissió. — S'ocupa de nomenar una Comissió de Nacions que s'ocupi de les minories ètniques.

La nota interessant d'aquest Congrés fou la precisió de les propostes dels delegats anglesos i la vigoria de l'expressió, si bé no mancaren entre ells, i entre els elements femenins (com entre els masculins) peticions que mostraven tendències idealistes i utòpiques més que aplicacions de reformes susceptibles de donar solucions de problemes immediats i concrets.

Dialèctica fàcil i vigorosa mostraven els oradors anglesos, però també mostraven que no és aquest un poble únicament positivista, sinó que té un tant per cent remarcable d'esperit en els quals predominen les tendències místiques, religioses i idealistes. Aquests elements han contribuït a donar al caràcter anglès un to de vigor moral individual i col·lectiu, que constitueix una força indiscutible.

Els congressistes foren objecte d'atencions. Sols hi assistí un representant d'una Associació de la Societat de les Nacions de Buenos Aires, que no prengué part en les seccions. El qui signa fou l'únic representant d'associacions espanyoles. No res menys hi assistiren representants d'Alemanya, Suècia, Itàlia, Noruega, Txeco-Eslòvaquia, Àustria-Hongria, Estats Units d'Amèrica, etc., etc.

Si no de gran eficàcia immediata, fou una reunió interessant i instructiva.

F. M. TURULL

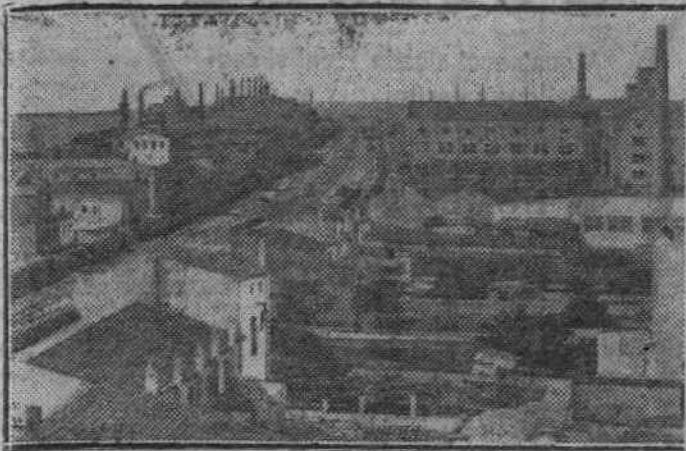
Londres, agost de 1920.

BOMBA 'PRAT'

CAUDAL DE AGUA,
ES CAUDAL DE ORO

Ciutats de Catalunya: BADALONA

Indústria

Passeig

Marina

Badalona industrial

La primera indústria que va florir en aquesta ciutat nostrada; la mare, com podríem dir-ne, de totes les indústries en ella existents, és, sense cap dubte, la cordera. Ella fou la primera que exportà els seus productes més enllà de les seves aïlles i va creuar les mars. Aquesta va ésser la primera que va inculcar en els treballadors que no n'havia prou, amb saber fer productes industrials, sinó que era necessari, indispensable, fer-los de tal fàcil, amb tanta intensitat, perfecció i llestesa que pogués constituir una manera de viure per a moltes famílies; creant-se mercats importants fora dels límits de la seva perifèria. Va ésser la primera que va ensenyar a comptar les quantitats de productes que havia un home de poder elaborar perquè aquests fossin acceptats arreu on fossin oferts. Fou la creadora d'una dinastia que perdura encara, de la gran família que sap que està ben capacitada en el que vol dir treballar, produir.

Aquest ensenyament, devint tradicional, ha fet possible que de mica en mica, durant certes èpoques, i a grans gambades de tant en tant, s'hagi anat omplint la nostra urbs de grans i petites indústries que han escampat arreu del món les seves produccions.

No hi ha cap poble a tot Espanya, ben pocs se'n trobarien a l'estranger, on, a proporció del seu nombre d'habitants, s'hi trobes tanta i tan variada activitat industrial. Cap indústria, per complicada i costosa que hagi estat, ha restat per damunt de les facultats dels seus intel·ligents i actius fills, i sempre s'han cregut que, tenint un cap i dues mans com tots els homes de tots els altres països del món, cap d'ells pot aventajar-los en igualtat de mitjans per a produir objectes de tota mena. Se senten prouditzats per a creure-ho així.

Moltes segles abans que les nacions nordiques pensessin ni tan sols en la indústria, Espanya, i sobretot Catalunya, sobresortia en aquestes manifestacions del progrés humà.

Així que es figuren que per a vestir-nos necessitem dels teixits estrangers, ho és que sapiguem que en aquells temps la mateixa Anglaterra tenia de proveir-se de teixits catalans i volia vestir els seus fills amb quelcom més que fulles d'arbre i pells d'animals. Cal dir que a Badalona hi ha milers de persones dedicades a la indústria de filats i teixits, essent la més important de la població, encara que potser la que menys ha donat a conèixer el seu gloriós nom, per radicar els seus despatxos a la veïna capital.

Les que més renom industrial li han donat han estat les fàbriques de teixits i anisats, per la bondat de llurs productes i per la gran propaganda que han fet; les de cristall, xarols, galletes per haver estat Badalona la primera població d'Espanya on s'han elaborat; les de productes químics per la seva colossal producció, les mil i una indústries que exporten llurs productes per tot arreu, per tot arreu deixen trets inextinguibles i distintius del gran amor que sentim els fills d'aquesta ciutat per tot el que representa treball i progrés.

Pot ben dir-se que si a tot Espanya s'hagués hagut només que mil pobles imitadors de l'exemple de

Badalona, no hi hauria cap d'aquestes nacions que vingues a oferir-nos la venda de llurs productes fabricats a canvi dels nostres productes alimentaris, que mantres vegades nosaltres no podem menjar per manca de diners, per haver-se'ls emportat com a preu dels seus objectes industrials.

En primer lloc, perquè l'Estat comptaria amb una població de 45 milions d'habitants treballadors i destres per a fer tot el que la vida moderna, d'una nació exigeix, i perquè no tindriem tanta necessitat d'exportar els productes agrícoles, car tindriem dintre de casa un gros mercat de consumidors que comptaria amb mitjans per pagar-los bé.

A posta m'he abstingut d'anomenar ni un sol fabricant per merèixer tots la mateixa consideració, ja que la indústria, per la prosperitat de la qual treballam, agraeix l'esforç que cadascun li porta i no tan sols dels patrons, sinó també dels obrers, tant individualment com col·lectivament; car som tots plegats els que laborem perquè la nostra pàtria assolixi el nivell de grandesa i consideració mundials a què té dret per la part importantíssima que en la història de la humanitat ha sempre pres.

Vents malaurats han passat i encara passen que semblen prou forts per arrabassar els instruments i hàbits de treball del nostre poble, però no temem, que el geni de la raça, pastat per milers de generacions que s'estimen en les tenebrositats dels temps prehistòrics i tenen les arrels tan profundes com les mateixes muntanyes, com elles resistirà, i mentre superba s'abi la massissa serralada pirenenca i els seus simpaties plançons Montseny i Montserrat, la noble raça catalana seguirà impassible la seva via i assolirà els alts destins per als quals Déu l'ha creada.

J. ARQUER I FIGUEROLA.

President del Gremi de Fabricants.

El nacionalisme a Badalona

La nostra ciutat, com totes les ciutats i viles i pobles de Catalunya, ha tingut els seus cicles.

Coincidi l'embrionari ressorgiment de Catalunya, a la daventura del qual anava l'inoblidable doctor Robert, amb els darrets temps del govern caquiquista al nostre poble. Cansat aquest de suportar la intolerable gestió que havien portat la disbauxa en l'administració i la fallida de la hisenda municipal, formà una 'Conjunció Badalonina', composta d'homes apolítics i de reconeguts prestatges i honorades, que anaren a les eleccions obtenint la confiança del poble, iniciant una era de bon govern i profitosa administració.

Es albirador ja el moviment polític que tan bons avantatges ha portat a la nostra Pàtria, i alguns dels components d'aquella Conjunció Badalonina no restaren indiferents a les benaurades doctrines, ans al contrari, esdevingueren decidits propagadors de la bona nova. Llurs prestígis personals i els adquirits amb llur actuació d'administradors zelosos dels béns del poble eren garantia que la germinació de la llavor sembrada tindrà d'ésser a bastament assegurada.

Vingueren aquells temps gloriosos de Solidaritat Catalana i Badalona vibrà a l'unison commoguda pel càlid verb d'En Salmeron i la paraula sincera i persuasiva d'En Rustiñol.

La florida era abundosa i prometedora d'uberrims fruits.

Els sembradors tenien un fogar. El Centre de Nostra Senyora de Montserrat.

Una persistent i desinteressada actuació catalana dintre aquesta casa, engruixia cada dia més el nombre d'adeptes als ideals de redempció de la nostra terra i era al gener de 1911 que un grup d'entusiastes propagadors, fela sortir a la llum pública el primer setmanari autonomista, El 'Sol Ixent'.

Era en aquell temps que venia de desfer-se Solidaritat Catalana i en els quals començava d'iniciar-se el gubirge de la Presidència de la Diputació 'provincial' de Barcelona estant del qui fou el seny ordenador de Catalunya, N'Enric Prat de la Riba.

S'ana accentuant més encara la delimitació de camps amb la formació del partit d'U. F. N. R. i es desfeu la Conjunció Badalonina.

Però ja s'havia realitzat una actuació i era precis continuar, no abandonant les posicions conquerides. Ja podien presentar-se al poble, si més no, avalats per aquella i li demanaren un crèdit de confiança — en coalició de dretes — que prengué el nom de Conjunció Administrativa. I els fou atorgat. Continuaran l'obra empresa i en unes eleccions de vergonyosos procediments, emprats pels partits republicans, els arrabassaren el govern de la ciutat.

Mentrestant havien perseverat i perseveraran els de 'Sol Ixent' en llur noble tasca de divulgació del principi autonomista, inculcant al poble el sentiment de la pròpia personalitat de Catalunya.

Les eleccions de diputats 'provincials' de l'any 1913 fan que els homes del Centre de Nostra Senyora de Montserrat i altres honorables patriotes badalonins recomanin en un vibrant manifest, la candidatura de la Lliga Regionalista, afirmant que aquelles tenen per a Catalunya excepcional importància, puix els qui surtin elegits diputats estan cridats a posar en pràctica els principis salvadors de les Mancomunitats, que, essent base i fonament per al reconeixement de la personalitat regional, etc. L'estol selecte ha esdevingut ja host nombrosa i la confiança que es té en l'eficàcia de la seva força permet anar planejant l'evolució, començant una actuació d'afinitat amb aquella entitat política.

En tots els actes que organitza la Lliga Regionalista compta en la seva organització forana amb el Centre de Nostra Senyora de Montserrat de Badalona, que li dona un crescut contingut d'assistents — ja entusiastes catalanistes — que amb llur presència contribueixen a assegurar la importància numèrica dels mateixos i en els plebiscits populars obtenen els candidats de la Lliga l'ajut més decidit.

Després d'unes renyides eleccions legislatives, en les quals es fa triomfar la candidatura d'En Bonaventura Maria Plaça — diputat de matís

essencialment catalanista — l'any 1914, apareix a les planes del 'Sol Ixent' l'article 'El Regionalisme a Badalona', en el qual es diu: «Es un fet que no es pot posar en dubte que a Badalona les idees regionalistes han tingut franca i entusiasta acollida; de tots són conegudes les victòries obtingudes gràcies al nombre i valua dels elements amb què compta.» «Avui en dia el regionalisme no ha de quedar reduït a l'amor platònic de la nostra terra, sinó que ha de formar i forma un cos de doctrina on s'hi compreguin i resolguin tots els problemes que afectin a la vida pública dels pobles; i en un segon article es diu que, essent molt gran el nombre de ciutadans de Badalona que professen les idees regionalistes, és un fet innegable que aquests es troben dispersats, per manca d'una veritable organització, i s'assenyala la necessitat que a Badalona es constitueixi una entitat amb esperit netament regionalista i catalanista.

Així ho entengueren també els homes que formaven el Centre de Nostra Senyora de Montserrat i van acordar constituir-se en Centre Regionalista, determinant els seus Estatuts que el seu principal objectiu serà la reivindicació de la personalitat de Catalunya.

El gran pas era donat. Badalona ja tenia un partit netament catalanista.

D'aleshores ençà hem seguit la mateixa via ascendent que arreu de Catalunya ha seguit el moviment renovador. Hem fruit dels mateixos grans moments i hem sentit la dolorosa punyida de les decepcions sofertes. La nostra fe no ha minvat.

En l'ordre interior i polític hem aconseguit grans victòries electorals. Tenim govern municipal i autonòmic. El nostre poble s'ha anat nacionalitzant, podent-se afirmar conscientment que Badalona és una ciutat catalana eminentment nacionalista. Proves en té donades.

Les joventuts que pugen són una esperança per als vells sembradors. Arreu del nostre poble se succeeixen les manifestacions de catalanitat. Institucions honorables tenen cura de conservar l'escalf benfactor i aprofiten totes les ocasions per a demostrar la vitalitat del sentiment nacionalista.

Amb els dits d'una mà — lloct sia Déu! — n'hi ha de sobers per a comptar les entitats que no usen la nostra llengua i no hissin la nostra bandera barrada.

La gran florida ha llurat a la vida uns fruits tan abundosos i d'una tan sana maduresa que Catalunya pot estar-ne orgullosa.

JOSEP QUERALT I CLAPES.

Badalona, 10-8-922.

La Festa Major

Tota festa ha d'ésser festa del treball.

Hem de convenir que la festa és la resultant del treball.

No tindria raó d'ésser cap festa si no l'hagués precedida un treball, un esforç, un mèrit; i com més gran, més intens, més pronunciat és aqueix treball, esforç o mèrit, més esplendor, més relleu, més significació té la festa que el corona.

La festa és la fi o és el començ de tota obra mereixedora de lloança.

La Festa sense interrupció enerva i fatiga, i el treball sense cap pausa desgasta, i, en lloc d'enaltir, embruteix. Fora com un desert sense oasi, com un carril sense estacions, com una mar sense ports, solcada de navilis.

L'un i l'altra es complementen; el treball per a merèixer la festa i la festa per a ésser digna del treball.

Déu ja ens mostra la pauta en crear el món en sis dies i descansant el setè, descans que tradim nosaltres en fer festa, que equival a celebrar en el setè dia els sis de treball que l'han precedit.

Però la vida humana, la vida d'un poble, no és una setmana; és una continuació de setmanes, i el treball prolongat demana festes extraordinàries.

D'aquí les diverses festes que celebra tot poble i d'aquí la festa de les festes: la Festa Major.

Si les diferents festes de l'any han d'haver relació íntima en la tasca efectuada, quanta més no n'haurà de tenir la que anomenem festa de les festes, la Festa per autonòmia.

Aquesta si que d'una manera essencial ha d'ésser fidel retrat de la vida de treball del poble que la gaudeix.

Quin desig d'expansió-se pot sentir un poble que ha passat el seu temps en la vida insípida de la deixadesa i la indolència?

En canvi, amb quin amor espera la seva Festa Major tot poble que realitza un treball intens en totes les esferes del viure!

Aquest és, sortosament, el nostre cas. Badalona executa amb esforç de tota una vida de ver treball en tota classe d'ordres, i Badalona sospira per celebrar la seva Festa amb tota l'esplendidesa que n'és mereixedora, formant un marc digne del quadro eixit de les seves mans.

I per a sintetitzar cabalment aquest apoteosi del treball, no ha pas solament de bastir molts i grans envelats, ni fer únicament sorolloses demostracions d'alegria, no; això no és sinó la superfluitat de la Festa. La vera Festa és posar en evidència l'espiritualitat d'un poble; és palesar els graus de cultura que ha assolit en el transcurs del temps.

En una paraula, la Festa Major de tot poble concient és fer balanç de l'any ciutadà i celebrar els guanys.

Badalona es troba de ple entre aquests pobles escollits que saben treballar quan és hora i saben també, quan és hora, donar relleu a aqueix mateix treball, celebrant, amb un esperit de ciutadania exemplar, l'obra comú de tots els seus veïns.

MANUEL DE TERA.

MADRIGALS

AQUELLA MANETA

Es aquella maneta que collia les roses més formoses del jardí, i, après, les repartia amb unió d'asceta entre l'altar mirífic de Maria i, o feliç de mi, la taula recollida del poeta.

Es aquella maneta la que ara en somnis, dolçament, acarona ma cara com si fos l'ala ingràvida del vent.

II EL MEU COR

Tragídicament el sento que aléteja
dintre del pit ple de tenebra i glaç...
Vol eixir, vol cantar i plegar les ales
en la branca florida del teu braç.

III EN EL VENTALL D'AGNA MARIA

Mon tres s'arraga entre els teus dits
(de Miri.)
De l'alba dels teus ulls roman corprès.
Es perd dels teus cabells en la bos-
[cúria.]
I en ta gaita de rosa es torna bes.

IV EL MADRIGAL DE LA BRUSA XIQUETA

Ta brusa tan subtil i tan xiqueta
que de ta pell es fon amb la blancor.
Ta brusa tan subtil i tan xiqueta
cabria dins el calze d'una flor.
I el bes que el llavi abrussa,
cercant ton braç escultural i bell,
confondria ta pell amb ta brusa
i ta brusa amb ta pell!

JOSEP GRANGER

La Tinència parroquial de Canyet

DADES HISTÓRIQUES DE LA SEVA ESGLESIA

Instat, benèvolament i amicalment,
per a dir quelcom de l'origen i histò-
ria de l'església del Sant Crist de Ca-
nyet, avui erigida en Tinència par-
roquial per decret del 10 de juliol pas-
sat de nostre amadíssim Prelat l'ex-
celentíssim doctor don Ramon Guilla-
met, començaré per consignar que la
dita església roman al bell mig de
les altres dues barriades veïnes,
la de Sant Jeroni de la Murtra i la
de Pomar, i conta ben bé uns 40
anys d'habilitació al culte catòlic, to-
ta vegada que s'aprofita i arregla
convenientment un edifici. La dita es-
glésia era ben urgent i necessària,
puix l'important nucli de les esmenta-

des barriades (tenen de cens uns 900
veïns) no comptava amb cap lloc ade-
quat i avinent per a complir sos
deures religiosos. S'hi traslladà el
benefici canònic que avui hi radica,
el qual havia estat fundat a l'altar
de Sant Josep dels claustres de la
Seu barcelonina molt temps abans,
essent redotat l'any 1914 per l'exce-
lentíssima senyora marquesa de Cas-
tellar, Na Emilia Carles Toirà
(q. e. p. d.), complint un encàrrec
del difunt sacerdot el reverend doc-
tor don Joaquim Maria Pujol i Ro-
sés (q. e. p. d.), ja que això no po-
gué realitzar-ho en vida i havia acon-
seguit que passés a Canyet per a l'en-
senyança religiosa de la barriada.

Fa 23 anys (el diumenge 30 de se-
tembre de 1900) s'hi instal·là solem-
nialment, previ decret de l'excelentís-
sim Prelat diocesà, la Reserva del
Santíssim Sagrament (per sempre a la
lloat), i d'uns 8 anys ençà s'hi estre-
nà un artístic i sever Monument de
Setmana Santa, essent les funcions
dels Dies Sants, sempre esplèndides i
imponents. Fa prop de 2 anys (Pas-
qua florida de 1921), que s'hi fundà
canònicament, en virtut del corres-
ponent permís de l'Ordinari, l'Asso-
ciació de Filles de Maria, la qual
fou iniciada per virtuoses i piadoses
donzelles, havent s'hi celebrat una
aconhortadora i molt concorreguda
Misses solemne, amb Comunió gene-
ral, el dia de la Puríssima.

Atenent sol·licitud col·lectiva que
li fou presentada, el dia 10 de juliol
passat signa nostre volgutíssim Pre-
lat el Decret d'erecció de Tinència
parroquial a favor de l'església del
Sant Crist de Canyet, de Badalona,
comprentent la següent jurisdicció
territorial: des del camí «Pas de la
Mata» i el de Pomar fins al límit
parroquial de Santa Coloma de Gra-
manet i la riera de Pomar, entrant-
hi, per tant, la barriada de Canyet,
la de Pomar, Sistrelles i l'ex-Mone-
stir de Sant Jeroni de la Murtra fins
al terme parroquial de la Tinència
de Reixach.

Nostra benamada ciutat de Bada-
lona, creixent cada dia més (es fan
actius treballs preparatoris per a la
construcció propera de la carretera de
Badalona dret a Montcada, que pas-
sarà per Canyet), en son expandi-
ment de població, degut a la indús-
tria i comerç que hi dominen, de-
manava naturalment aquesta millora,

atenyent, amb la Religió i ses doc-
trines salvadores a tothora, sa re-
generació i progrés integrat. Es d'es-
perar, de tots els que hi viuen, una
efusiva reconeixença a la sol·licitud
amorosa de l'església, reverent Bada-
lona, amb la cooperació entusiasta
de tots per a tota obra catòlica be-
nèfica i necessària a la ciutat lle-
vantina, els llors ben guanyats de
profundament religiosa i cristiana,
que sos avantpassats tan justament i
ardidament li conqueriren...

Josep M.ª GARCERAN, Pbrs.

Escola Catalana d'Art Dramàtic

Concurs 1922

Com saben els nostres llegidors,
l'Escola Catalana d'Art Dramàtic ha
convocat tres vegades, en tres anys,
a un concurs per a premiar amb cin-
centes pessetes una obra dramàtica
ajustada al tema i a les condicions
que a l'efecte es determinen, espe-
cialment en cada concurs.

En el Concurs de 1921 es demanava
una obra inèdita, en tres o més ac-
tes i en vers, inspirada en un fet de
la història de Catalunya.

El veredict del Jurat va ésser en
el sentit de petilionar aquell concurs
per a l'any 1922, repetint la convoca-
tòria en els mateixos termes, per a-
tendre que algunes de les obres pre-
sentades podien ésser mereixedores
del premi si s'hi introduïen algunes
petites modificacions que el mateix
Jurat indicava.

Publicada la convocatòria i fins
el termini de presentació el darrer
dia de juliol, s'han presentat les se-
güents obres:

- Núm. 1. — «L'Onze de Setembre».
- Núm. 2. — «Les quatre barres».
- Núm. 3. — «Brianda de luma».
- Núm. 4. — «Mafala».
- Núm. 5. — «Matilde d'Anglaterra».
- Núm. 6. — «La perfecta amor».

El Jurat, compost dels senyors Pe-
re Corominas, Lluís Nicolau d'Oliver
i Adrià Gual, està ja examinant
aquestes obres per tal de publicar
el veredict per tot el mes de setem-
bre vinent, com està previst en la
convocatòria.

AIGUA

A qualsevol alçada i en el cau-
dal que's desitgi, per un cost
insignificant s'obté amb

una BOMBA BLOCH

funciona sense sofrir
desgast ni inter-
rupsions, tipus
industrial
i per a ús
domè-
tic.

Tots els electricistes i lampistes
en donen raó

CONSTRUCTOR
JAUME CUIXART

SAGUNTO, 120 - TEL. 140-B

BOMBA BLOCH

L'única que no cal untar

Dr. G. Moragas de l'Hospital de Santa Creu. Malalties de la pell i gènito-
urinàries. Portaferrissa, 18, entr. - De 4 a 6 i de 8 a 9.

JOAN SÁNCHEZ

Taller de construcció de carroce-
ries per a tota mena d'automòbils

Omnibus, càriolets, torpedes,
limusines

Especialitat en el ram de planxisteria

Es construeixen i s'adoven tota
classe de camions de càrrega

Taller: Torres i Bages, 128
i Miquel Servet, 147

— Despatx: Badalona
Arrabal, 75

Josep Arquero

Articles de viatge

Lluch, 97 - BADALONA

Nous productes
patent 73402

FIBROL

Nom registrat

EL SABÓ MARCA
GUARDIOLA
ES EL MILLOR

Banc de Badalona

Prat de la Riba, 30 - Telèfon 180 B

Descomptes - Girs - Valors
Cupons - Canvi - Dipòsits

Caixa d'Estalvis

LES TERRES CATALANES

SABADELL

ROMIATGE A LOURDES

Han estat repartides entre els fideles sabadellencs aquestes proclames:

Devots Sabadellencs:

La nostra ciutat acaba d'esser honrada amb una alta distinció que l'obliga a correspondre amb entusiasme. El Foment de Peregrinacions establert a Figueres, organitzador de la II Romeria Catalana de Tardor, ha confiat a la nostra Schola Cantorum, amb el beneplacit i l'aprovació del reverent P. Abat de Montserrat, la direcció dels cantos en la citada Romeria.

Aquesta comanda que ens és estat feta és doblement honorífica per les circumstàncies que hi concorren. En aquest Romiatge serà portada a Lourdes l'oferta del reverent Pare Abat de Montserrat una imatge de la Moreneta que els catalans regalen a la parroquia d'aquella riallera població d'enlla dels Pirineus. S'hi celebrará amb aquest motiu una Diada Montserratina, tota de catalanesa sabor, que ha d'esser una pública i fervent manifestació de la fe del nostre poble i de son amor a la seva celestial Regina. Allà, doncs, hem de portar-hi les nostres cançons que, si són les dels nostres Aplecs de la Salut i del Roser, les de Montserrat o les de cada Minerva, també són les oficials de l'Església Catòlica, avui una mica oblidades i que la nostra Schola Cantorum va retornant al poble del qual foren un dia el més preat tresor.

Precisament perquè l'obra de la Schola Cantorum va tan especialment dirigida al poble i necessita tant del seu ajut que si aquest li manqués la seva tasca fóra inútil i sense eficàcia, és pel que ens dirigim al poble devot de Sabadell convidant-lo al II Romiatge de Tardor a Lourdes que se celebrará, a D., del 10 al 15 de setembre vinent.

Pensin els nostres bons catòlics que es tracta d'un homenatge a Nostre Senyor en la Santa Eucaristia, allà constantment venerada, i a Santa Maria, generosament imperant a Lourdes. Pensin els amants de les coses de la nostra terra que és un acte d'amor a la dolça Moreneta, Regina i senyora del poble català, i que no fóra escaient fos oferta a Lourdes sense un digne acompanyament. Pensin els sabadellencs que es tracta de portar a Lourdes, on gent de tot el món afluïx amb llurs devocions característiques, la sobria pietat que, gràcies a Déu, va enenyorint-se dels nostres actes religiosos. Pensin els amics i seguidors de la Schola Cantorum que l'únic premi que ella desitja al seu esforç és veure's voltada dels fideles sabadellencs, tots fent ú en les lloances a Nostre Senyor i la seva Santa Mare.

Finalment, ens obliguen encara més a fer un petit sacrifici, les condicions ventajosíssimes d'aquest romiatge, que més avall detallarem.

Devots cristians; sabadellencs amants de la Moreneta de Montserrat; que no n'hi falli cap a la segona Romeria de Tardor a Lourdes.

La Junta de la Schola Cantorum. Sabadell, 15 d'agost de 1922.

Heu's aquí el programa:

Dià de setembre. — Sortida de Barcelona després del migdia. Arribada a Cèrbera al vespre. Sopar i sortida.

Dià 11. — Arribada a Lourdes a les set del matí. Salutació a la Verge a la Gruta.

Dià 12. — A les vuit, missa de Comunió general a la Gruta, en la qual serà celebrant el Rvdm. P. Abat de Montserrat. A les deu, solemne Ofici a la Basílica, que dirà el Rnd. director del P. N. de P. A les quatre de la tarda, processó dels malalts. A les vuit, processó de les angoixes.

Dià 13. — Gran diada Montserratina amb motiu de la benedicció i trasllat, en processó, de la formosa imatge, ofrena de Catalunya a l'església parroquial de Lourdes.

Dià 14. — A les deu, solemne Viacrucis a la muntanya de les Espèl·lues i, de tornada, visita col·lectiva al senyor bisbe de Tarbes-Lourdes. A les cinc de la tarda, comiat a la Verge. A les vuit, sortida cap a Catalunya.

Dià 15. — A les 4-15 arribada a la frontera i a Barcelona a les 10-20.

Condicionis:

Sèrie A: primera classe, 345 francs; segona classe, 275 id.; tercera classe, 210 id.

Sèrie B: primera classe, 180 francs; segona classe, 140 id.; tercera classe, 100 id.

Ultra les pessetes que a continuació s'expressen:

De Barcelona: primera classe, 50 pessetes; segona classe, 40; tercera classe, 30.

De l'Empalme, primera classe 36 pessetes; segona classe, 30; tercera classe, 25.

De Girona, primera classe, 30 pessetes; segona classe, 25; tercera classe, 20.

De Figueres, primera classe, 20 pessetes; segona classe, 17; tercera classe, 14.

Sèrie A. — Comprèn viatge, manutenció, conducció de l'estació a l'hotel i viceversa, estretes, despeses de sortida i entrada a Espanya, insignia de pelegrí, guia-programa, funcions religioses, impostos, etc.

Sèrie B. — Comprèn viatge, despeses de frontera, insignia, guia-programa i funcions religioses.

Nota. — En cas d'esser augmentades les tarifes ferroviàries, serien augmentats proporcionalment els preus dels bitllets.

Inscripcions: Centre de Bones Lletres, Església, 11, Sabadell.

El termini d'inscripció acabarà així que sigui omplert el contingent de la Romeria.

Notes personals

El darrer dissabte, dia 12, va ésser atorgada la mà de la senyoreta Mercè Palà al jove Josep Ribé, d'aquesta ciutat.

El dilluns passat, varem tenir el goig de saludar, a Sabadell, el pare escolapi Pere Rife, el qual ha estat vuit anys a Cuba, on fou destinat poc després d'haver estat traslladat del nostre Col·legi.

El Pare Pere, durant la seva estada com a mestre a Sabadell va captar-se totes les simpaties de la ciutat, i d'una manera íntegra la dels seus deixebles, els quals tenien posada en ell tot l'amor. És un escolapi dels que honoren la institució, i en du perfectament el segell inconfusible.

Ha bastat ara la seva tornada per unes hores a la ciutat per ell ben volguda perquè anessin a besar-li la mà un gran nombre d'ex-deixebles d'ell, tots ara ben grans, unint les hores de treball i d'espiritualitat ciutadanes, constituint unes escenes exquisides el retrobament en plena Rambla d'un gran nucli d'alumnes voltant el Pare Rife i preguntant-li de tornar unes hores per a passar amb ell en dolça assentada abans de partir novament a Cuba, la qual cosa ha de fer ben aviat.

El darrer diumenge, a dos quarts d'onze del matí, va celebrar-se l'enterrament de la que fou en vida Na Teresa Francesch, esposa del nostre excel·lent amic el primer tinent d'alcalde En Feliu Gambós i Guarro, al qual acte va assistir una viva representació de la ciutat.

I a dos quarts de dotze va celebrar-se així mateix l'enterrament de

qui fou zelós administrador del Banc de Sabadell, En Josep Bros Monsech, assistint-hi també una gran gentada, entre la qual velàrem les forces vives de Sabadell.

Renovem el nostre condol a ambdues famílies.

La Costa

BLANES. — En el camp d'esport del Blanes tingué lloc el magnè encontre entre el Club bianenc i el primer tim del F. C. Barcelona.

Tot el poble bianenc, fent honor als renomats jugadors, va acudir en manifestació a rebre'ls.

Feren també una excursió a Santa Cristina, on celebraren un bon àpat, i eren les cinc quan començaren l'encontre.

Nera plaent l'arribada amb geni i ser ensopit, donada la diferència dels equips, i fou al revés.

El Barcelona va jugar d'una manera, ensenyant al públic tots els recursos per a salcar les seves jugades i anul·lar les de l'equip bianenc, però com que aquest també feu tots els esforços possibles, va resultar, com hem dit, interessantíssim.

El públic, entusiasmat, recorria amb la vista totes les jugades mestres que continuament es presenciaven. També repetint i fent crits de joia quan es feien bones jugades i amb els gols el públic no es cansava de replicar.

A la primera part, el Barcelona feu dos gols contra els bianencs, i sis a la segona.

Els jugadors d'ambdós partits foren molt aplaudits.

A la nit foren convidats amb un esplèndid lunch, al final del qual parlaren algun jugador del Barcelona i el seu president, que resideix a Blanes, senyor Gamper. Els quals parlaren molt en bé del nostre equip. Indicant que no es creien que el Blanes fos tan fort i pregonitzant-li que si seguien aquest camí, el Blanes ocuparia un bon lloc entre els equips de gòl.

Quedarem satisfets d'aquesta diada.

La Selva

LLORET DE MAR. — Enguany hem vist passar molt lluites les funcions dedicades al Sagrat Cor de Jesús.

L'església tenta l'aspecte dels dies de major gala per les exquisides flors amb que cada altar estava ornat.

Dominava, com era natural, l'altar major, agencat adequadament per a unes cerimònies eucarístiques.

El doctor Vilà hi era present cada nit, ultra els sacerdots i molts nens que hem quedat agrats que s'hagin encomanat els sermons al reverent P. Hilari, caputxí del convent de Sarrià, qui va parlar de Jesús amb unió apostòlica.

Les obres d'ornament del temple seguien prosperant.

Cada dia el poble pren l'aspecte de les viles d'estiu, pel gran nombre de forasters que acuden ja per a passar la temporada d'estiu o bé per a uns quants dies.

La festa de Santa Cristina, per ara, sembla que serà molt lluita, que

se celebrará amb molt d'entusiasme, si la mar permet celebrar la processó típica de cada any.

Altes valls

pirenenques

NÚRIA. — Les festes que aquestes dies s'han celebrat a Núria, han resultat esplèndides.

La concurrència era nombrosa, havent-hi un romiatge de Terrassa.

S'està esperant al Santuari, al doctor Guitart, bisbe d'Urgell, el qual hi passarà uns quants dies. Se li prepara una entusiasta rebuda.

LLEYDA

(Conferència de les 9-45 de la nit)

Diumenge, a les vuit de la nit, es calà foc a l'era del veí de Camarassa, Andreu Oliver. A causa dels pocs mitjans de què es disposava per a apagar-lo, el foc va pendre gran increment. Per fi van poder dominar-lo a les dues de la matinada. Va caure la teulada de la pallissa, i es va cremar gran quantitat de palla, évaluat tot en unes 2.000 pessetes. Hom el creu casual.

Ha acabat la seva actuació, acompanyant-la l'exit, la companyia Prado-Chicot.

Als magatzems de grans que tenen a Cervera els germans Francesc i Andreu Albatada, va caure una estiva de sacs d'ametlles, agafant les obres Maria Torruella i Agnès Mercé, resultant aquesta amb la columna vertebral trencada, i l'altra amb magolament general. L'ur estat és greu.

A Bellocat ha estat detingut Joan Balaguer, per robatori de 300 quilos de blat de l'era de Joan Castell.

Al dispensari han curat a Jeroni Berge Torres, d'una ferida que es feu a la mà esquerra amb una falç.

Ahí es feu la fira de bestiar, que va resultar molt concorreguda, fent-se moltes transaccions. Hom va notar alguna tendència a la baixa.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Shan, barallat els carreters Josep Darnés i Salvi Planella, resultant el segon amb lesions de pronòstic reservat. El primer ha estat detingut.

Sota el Pont de Sant Cristòfol, d'Olot, ha estat trobat el cadàver de Maria Espar, de 17 anys, que va caure al riu.

A Sant Pere Pescador ha estat detingut, per suposar-se'l prófug, Didac Alonso Cortes, natural de Carriàgena.

A la carretera d'Arbúcies a Hostalrich, han topat l'auto de servei públic de la Hispano-Hilariencia, que fa el servei de Sant Hilari, amb un auto particular de la matrícula de Madrid. Aquest va resultar amb importants avaries, però no hi hagué cap desgràcia personal.

TARRAGONA

(Conferència de les 9-30 de la nit)

Ha sortit el primer número del setmanari català de Falses «Priorats». Té una bona presentació i està ben escrit. Consta de 12 pàgines, una de política catalana i altres d'agricultura.

Es una de les publicacions més interessants de les nostres comarques.

El dia primer de novembre, és a dir, l'endemà de la celebració de la cursa Trofeu Arnangue, per la carretera de Tarragona, Secuita Vallmoll, se celebrará el campionat de motos i sidecars de les comarques tarragonines. Serviran les mateixes tribunes.

Per ordre governativa han estat recollides a Tordenebarra vuit màquines «tragaperras», imposant-se multes de 250 pessetes als establiments on estaven exposades.

Ha quedat instal·lat al carrer de Sant Magí el tradicional i típic Arc del carro.

La festa major de La Canonja ha resultat molt animada. Els oficials religiosos han resultat molt solemnes, assistint-hi l'Ajuntament. La banda del regiment de Luchana ha donat un concert a la Unió Agrícola. El partit de futbol fou guanyat per l'equip Club Gimnàstic per 2 gols.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyencs», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a set de la tarda: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.

onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 237, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a ment també es pot visitar els dies festius.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

Del Consell de Foment (Aragó, número 237, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

De Protocol: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic; Palau Reial del Parc.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Maria, 13 i 20). — Oberta de les vuit a les deu del vespre.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

ALS SUSCRIPTORS DE EDITORIAL CATALANA, S. A. I A TOTS ELS NOSTRES LLEGIDORS

Enquaternem en tela tots els volums sortits de les nostres BIBLIOTECA LITERÀRIA i BIBLIOTECA CATALANA

Enquaternació i tapes: 2 pessetes

Tenim un bon estoc de llibres de les dues biblioteques ja enquaternats en tela a 4'50 pessetes l'exemplar

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça de Santa Anna, 24, 1.er

Servei Municipalitzat

CENTRAL

TELÉFON 2480 A.

SUCURSALS

- Districte I Balboa, Ileta F, Barcel. — Tel. A. 1895.
 I Estafeta. Poble Nou, Wad-Ras, 236. — Tel. 238 S.
 VII Poble Sec, Campo Sagrado, núm. 24. Tel. 3400 A.
 VII Sans, Canonge Pibernat, 10 - Tel. 104 H.
 VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, núm. 133. — Tel. 757 G.

- Districte IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 201. — Tel. 264 S. M.
 IX Horta, Major, 27. — Tel. 99 S. M.
 X Sant Martí, Montanya, 37. — Tel. fon 234 S. M.
 Hospital Clínic. — Tel. 332 G.
 Sarrià, Reina Elisenda, 8. — Tel. fon 107 H.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarterets de la Guàrdia Municipal

BALNEARI

La Puda de Montserrat

Temporada de 15 de juny a 30 setembre

Aigües termals, radioactives, sulfurado-sódico-azoades
 Tractament hidro-mineral de l'Artritis, Reuma, Herpes, Avariosis i malalties de la pell.

Vaporaris (de fama mundial), etc., per a combatre la predisposició als catarrs (nasal, laringi, pulmonar, etc.), bronquitis, ofeo i afeccions post-grip.

Viatge: Línia Nord. Estació Olesa. Automòbil als trens 8'04, 13'27 i 17'47, de Barcelona.
 Informes: Diagonal, 460 o Balneari. — Telèfon 507, grup Martorell.

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LÍNIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

El vapor P. DE SATRUSTEGUI

sortirà el dia 25 d'agost de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix, cap a Nova York, Havana i Veracruz.

El vapor ALFONSO XII

sortirà el dia 17 d'agost de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

El vapor ANTONIO LOPEZ

sortirà el dia 10 d'agost de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, San Juan, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LÍNIA DE BUENOS AIRES

INFANTA ISABEL DE BORBON

sortirà el dia 4 d'agost de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor LÍNIA DE FILIPINES

C. LOPEZ Y LOPEZ

sortirà el dia 16 d'agost de Cadix, el 17 de Cartagena i el 24 de Barcelona cap a Port-Saïd, Colombo, Singapore i Manila.

El vapor LÍNIA DE FERNANDO POO

SAN CARLOS

sortirà el 9 d'agost de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'annunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fil.

TENIR

UN BON PAÏDOR

és una gran riquesa, una fortuna inapreciable. Pair-ho tot sense molèsties, sense fadigues, sense dolors, és un tresor que cobdicia aquell que té l'estómac delicat. — D'això no en pue menjar... — Això potser em farà mal... — El metge m'ha dit que d'això... Proveu tant sols vuit dies de prendre l'Estòmec Artificial, i totes aquelles exclamacions desapareixeràn de vostres llavis. Alivi immediat. Curació certa i prompte.

ANEU EN COMPTE
 Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya i Urúach i C. Bruch &

Demaneu-lo en farmàcies i centres d'especifics

Lloguers

Pianos de lloguer de ràpida respu. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Vendes

LA FORSA i la SALUT

A tots els malalts, a tots els convalescents i a tots els debils, el

V. DE BAYARD PEPTONA FOSF. TAD4 els donarà amb seguretat la Força i la Salut. — Diposit en totes les farmàcies. — Collin & C. París.

Hasta los gatos se deleitan con el aroma de los productos PRCA-CURA.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.50. — Crema, 2.50. — Polvos, 2.50. — Aigua catànica, 5.50. Aigua de Colònia, 3.50, 6, 10 i 15 ptes. segons frasc. Locions peral cabell, 4.50, 6.00 i 10 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

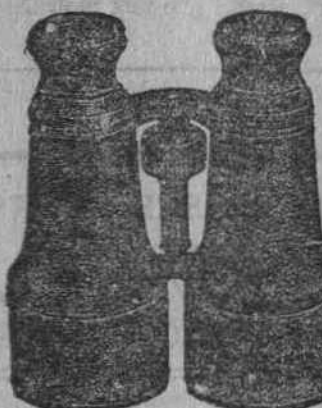
Productes serie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jorico, ADMIRABLE, Matinal, CHYPRE, Rocio Flor, ROSA Vértigo, OLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3. — Polvos, 4. — Locó, 4.50, 7.50 i 10 ptes. segons frasc. Essència per al modador, 15 ptes. segons frasc amb estol.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-nos on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i barata és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estolt i curat per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

DESCOBRIMENT SENSACIONAL!

TUBERCULOSOS, NO DESESPEREU!

La vostra curació és un fet, si recordeu al metge que els Tisiòlegs més eminents del món utilitzen com a tractament ULTRA-MODERN «antimicrobials», «antitòxics» i «antimolèstics» per a la defensa i immunització de l'organisme infectat, la darrera paraula de la ciència Bioquímica, o sigui el producte anomenat

«Serofimina Puig Jofré»

(Nom registrat en tots els països)

Medicació injectable, que pot i deu ésser aplicada en tots els períodes de la malaltia. — Efectes rapidíssims. Multiplicació inusitada de les defenses naturals i aullaquament immediat del bacil de Koch i altres associacions patògenes.

Es troba de venda en totes les bones farmàcies del món.

Demani's informació i prospectes als concessionaris per a Espanya: Senyors Pérez, Martín i Companyia, Alcalá, 9, Madrid, 1. Consell de Cent, 341, Barcelona.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pra.

Hèrnies

(TRENCADURES) Està comprovat per l'experiència

que l'enemic més gran del trenat és l'ús d'un mal braguier que no li conté degudament l'hèrnia obligant-lo a portar una vida malaltosa que es converteix en constant amenaça contra sa existència. L'especialista Senyor Vives posa a l'abast de tots els trenats un privilegiat «Braguer Medical» que com bat amb gran èxit tan molestosa malaltia. El trenat que usa per primera vegada el dit aparell experimenta una sensació de benestar i comoditat immensa, obtenint la contenció de la hèrnia tan perfectament, que el lliura instantàniament de tot perill, tonificant-li a la vegada les parts herniades fins a l'ur definitiva curació, metode que substitueix amb indiscutible avantatge a la perillosa operació.

TRENATS: Abans d'operar-vos ni comprar braguers defectuosos que posen en perill vostra apreciada salut, veniu a consultar-nos, perquè nostra casa us pot oferir consells de 30 anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hèrnies: és la millor garantia que podeu desitjar. Despatx: de 9 a 12 i de 5 a 6.

Els diumenges i dies festius: de 9 a 12

Rambla Centre, 12 pral., casa «VIVES» (tocant Liceu)

Salut : Força : Vigor : Joventut HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilitades de les primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES. Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosis 1910.

Demani's a totes les farmàcies

—Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desaparegut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i inofensiu RHUM BELLESA a base de noguers. ¿Per què no l'uses tu també i rebran el teu cabell i bigoti el color que abans tenien? Venda en perfumeries.

Anuncis

AFERS DE QUINTES

i ingress de

Quotes militars

ISIDRE RIUS

Josep A. Clavé, núm. 7, 2.º 2.º

Despatx de 9 a 11 i de 4 a 6

Panyos i Drils J. Mir Vi-

Rda. Sant Pere, 15. Liquidem a preu de cost l'existència d'istiu en Panyeria, Drils i Forros. Recomanem sastres. Vendes a l'engros i detall. Retalls als dilluns i divendres.

BIDONS

nous i usats, de totes classes i cabudes. D. C. LORDOGLU, Portaferrissa, 18. Tel. 152 A.

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecànics grafiats.

Mobles Fitxes Carpetes

Gules i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus canviabls

Casa Garcia Suárez

38 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4335 A

URALITA

PER A COBERTES URALITA, S. A.

SUCCESSORA DE ROVIRALTA I C.ª, S. EN C.
 Plaça d'Antoni Lopez, 15 — Telèfons A 1844 i A 845
 BARCELONA